

FINANTZAKETA ETA GASTU PUBLIKOA KULTURAN

EAE 2016 EMAITZEN TXOSTENA

EUSKO JAURLARITZA
GOBIERNO VASCO

KULTURA ETA HIZKUNTZA
POLITIKA SAILA
DEPARTAMENTO DE CULTURA
Y POLÍTICA LINGÜÍSTICA

Kulturaren
Euskal Behatokia
Observatorio Vasco
de la Cultura

FINANTZAKETA ETA GASTU PUBLIKOA KULTURAN EAE 2016

EMAITZEN TXOSTENA

Kulturaren
Euskal Behatokia
Observatorio Vasco
de la Cultura

KULTURA ETA HIZKUNTZA
POLITIKA SAILA
DEPARTAMENTO DE CULTURA
Y POLÍTICA LINGÜÍSTICA

Eusko Jaurlaritzaren Argitalpen Zerbitzu Nagusia
Servicio Central de Publicaciones del Gobierno Vasco

Vitoria-Gasteiz, 2018

Lan honen bibliografia-erregistroa Eusko Jaurlaritzako Liburutegi Nagusiaren katalogoan aurki daiteke: <http://www.bibliotekak.euskadi.net/WebOpac>

Argitaraldia: 1.a, 2018ko abendua

© Euskal Autonomia Erkidegoko Administrazioa
Kultura eta Hizkuntza Politika Saila

Internet: www.euskadi.eus

Argitaratzailea:
Eusko Jaurlaritzaren Argitalpen Zerbitzu Nagusia
Servicio Central de Publicaciones del Gobierno Vasco
C/ Donostia-San Sebastián, 1 - 01010 Vitoria-Gasteiz

Diseinua eta maketazioa:
Miren Unzurrunzaga Schmitz

Aurkezpena.....	6
1. Azterlanaren helburuak eta metodologia	7
1.1. Helburuak	7
1.2. Fitxa teknikoa	8
1.3. Azterlanaren behaketa-eremua	9
2. Testuinguruaren azterketa	11
3. Kulturako gastuaren bilakaera 2008-2016	12
3.1. Kulturako gastu likidatuaren bilakaera	12
3.2. Kulturako gastu likidatuak administrazio publikoen aurrekontuetan duen garrantzi erlatiboa	14
3.3. Bestelako sail eta arloek kulturaren egindako gastua	19
3.4. Erakunde mota bakoitzaren kulturako gastu likidatuaren bilakaera	22
3.5. Hedabideetan egindako gastuaren bilakaera	39
4. Kulturako gastua administrazio-mailen arabera	42
4.1. Transferentzien fluxuak administrazio-mailen arabera	42
4.2. Kulturaren egindako gastua kapitulu ekonomikoaren eta administrazio-mailen arabera	45
4.3. Kulturaren egindako gastua kultura-esparruaren eta administrazio-mailen arabera	55
5. Administrazio publikoen multzoak kulturaren egindako gastua	69
5.1. Administrazio-mailen arteko transferentzien fluxuak	69
5.2. Jatorrian kontsolidatutako gastua	71
5.3. Helmugan kontsolidatutako gastua	78
6. Kultura-arloko enplegu publikoa	86
7. Laburpen gisa	90
ERANSKINAK	94
I. ERANSKINA. Azterlanaren metodologia	94
I.1. Aztertutako kontzeptuak	94
I.2. Gastua kontsolidatzeko prozesua	97

II. ERANSKINA. 2016ko azterlanean parte hartu duten erakunde autonomoak, sozietate publikoak eta fundazioak, lurralde historikoen arabera.....	100
III. ERANSKINA. 2016ko azterlanean parte hartu duten udalak, biztanleria-tamainaren arabera	102
IV. ERANSKINA. Emaizten laburpena kultura-esparruen arabera.....	104
MUSIKA	104
KULTURA-EKINTZA	106
MUSEOAK	108
LIBURUTEGIAK	110
JAIK ETA HERRI-KULTURA	112
ANTZERKIA ETA DANTZA	114
ZUZENDARITZA ETA ZERBITZU OROKORRAK	116
ZINEMA ETA IKUS-ENTZUNEZKOAK	118
ONDAREA ETA ARKEOLOGIA	120
ARTXIBOAK	122
IKUSIZKO ARTEAK	124
LITERATURA ETA ARGITALPENA	126
BERTSOLARITZA	128

Kulturaren Euskal Behatokiak Euskal Autonomia Erkidegoko *Finantzaketa eta gastu publikoa kulturaren* estatistikaren bosgarren edizioaren emaitzak aurkezten ditu, 2016 urteari dagozkion datuekin.

Azterlan hau da administrazio publikoen kultura-politikak aztertzeko ekonomia-arloko informazio-iturri nagusia, berau baita, hain zuzen, EAE osoko datuak eskaintzen dituen bakarra. Azterlanak kuantitatiboki eta objektiboki irudikatzen ditu honako hauek: sektorearen pisua aurrekontu publikoen osotasunean, sektore bakoitzaren lehentasunak, programa eta inbertsio puntualek gastuen osotasunean duten eragina, esku-hartze publikoaren mota eta administrazioaren logika funtzionala. Edizio honetan, 2008-2016 aldiko bilakaera-datuak aurkezten dira, bai eta 2010-2016 aldiko gastu kontsolidatuarenak ere.

Metodologiaren ikuspuntutik, bermatuta dago datuen kalitatearen maila guztiz zehatza, kontuan hartzen bada galdetegiaren xehetasuna eta kontsolidazio bikoitz bidez gauzatzen den arazketa-maila. Edizio honetan, 151 udalen eta 51 erakunde autonomo, sozietate publiko eta fundazioen aurrekontuak aztertzen dira, baita hiru foru-aldundienak eta Eusko Jaurlaritzarenak ere.

Azkenik, azpimarratzekoa da aztertutako erakunde guztien inplikazioa. Kulturaren, kontu-hartzailetzaren eta ekonomiaren arloetako teknikarien laguntzarik gabe, ezingo litzateke azterlana burutu. Behatokiak eskerrak eman nahi dizkie guztiei parte hartzeagatik, eta kultura-eragileei gonbidapena luzatu nahi die emaitzak ezagutu ditzaten prestatzen dituen euskarri eta txostenetan, bai parte hartu duten erakunde bakoitzarentzat, bai kultura-politikak ezagutzeko interesa duen publikoarentzat.

1. Azterlanaren helburuak eta metodologia

1.1. Helburuak

Kulturako finantzaketaren eta gastu publikoaren estatistikaren helburua da, oinarrian, panoramika bat eskaintzea EAEko administrazio publiko nagusiak kulturaren egiten ari diren ekarpen ekonomikoen eta inbertsioaren muntari buruz. Eta, zehazkiago:

- EAEko administrazio publikoetako gobernu-maila ezberdinek kulturaren egiten duten gastua zein den jakitea.
- Kulturaren egindako gastu publikoaren izaera ekonomikoa aztertzea.
- Kulturaren egindako gastu publikoaren banaketa aztertzea kultura-esparruen eta -sektoreen arabera.
- EAEn kulturaren egiten den gastu publikoaren ikuspegi orokorra, osoa eta araztua ematea.
- Kulturaren egindako gastuari dagokionez, banan banako informazioa eta alderaketari zein bilakaerari buruzko erreferentziak ematea azterlanean parte hartu duen erakunde bakoitzari.
- Euskal administrazio publikoek komunikabideetan egiten duten gastuari buruzko informazioa biltzea.
- Kulturako enplegu publikorako hurbilketa izatea.

1.2. Fitxa teknikoa

Eragiketaren izena
Euskal Autonomia Erkidegoko kulturako finantzaketa eta gastu publikoaren estatistika
Eragiketaren estatusa
Kultura eta Hizkuntza Politikako Sailak garatua. Eustatek ofizialdua
Maiztasuna
Bi urtez behin
Eragiketa mota
Erroldan oinarritua: Eusko Jaurlaritza, hiru foru-aldundiak eta 5.000 biztanletik gora dituzten udalak; baldintza jakin batzuk betetzen dituzten erakunde autonomoak, sozietate publikoak eta fundazioak ¹ Laginetan oinarritua: 5.000 biztanletik beherako udalak
Informazio bilketa
Zuzeneko informazioaren bilketa-prozesua, fitxa egituratuaren bidez (paperezko euskarrian zein informatikoan). Aholkularitza eta berariazko laguntza teknikoa ere eskaini dira, erakunde bakoitzeko informatzaileen ezaugarri eta beharrezanetara egokituak, hainbat teknikatako mix baten bitartez
Informazioa biltzeko aldia
2017ko uztaila – 2017ko abendua
Informazioaren erreferentzia-urtea
2016
Erantzun-maila
Erakundeen % 100
Landa-lanaz arduratu den enpresa
Siadeco
Diseinua kontrastatzeko eta baliozkotzeko prozesua
Administrazio publikoetako arduradunak, azterlana abiarazi baino lehenagoko hainbat lantaldetan parte hartu dutenak

¹ Eranskinean zehazten dira azterlanean sartzeko irizpideak.

1.3. Azterlanaren behaketa-eremua

Estatistika honek azterketa-oinarri hauek hartu ditu barnean:

- Eusko Jaurlaritzan, hiru foru-aldundiak eta EAEko 5.000 biztanletik gorako udalerrietako udalak (71) barnean hartzen dituen errolda-izaerako landa-lana. Azterketa egiteko, horrela estratifikatu dira udalak: 5.000 biztanletik 20.000ra artekoak, 20.000 biztanletik gorakoak eta hiru hiriburuak.
- 5.000 biztanle baino gutxiago dituzten udalerrietako tokiko administrazioen lagin adierazgarri bat oinarri hartuta (80 udal²), egindako landa-lana; 5.000 biztanletik beherako udalerrien % 44,4 dira horiek, eta estratu horretan sartzen diren udalerrietako biztanleen % 43,6 bizi dira aipatutako udalerririk horietan.
- Administrazio baten edo zenbaiten mendekoak diren, edo haiek % 100ean partaidetutako erakunde autonomo, sozietate publiko eta fundazioei egindako errolda-izaerako landa-lana. Multzo honetan sartu dira partaidetza publikodun erakundeak baldin eta, 2016an, administrazioaren aldetik 500.000 eurotik gorako transferentziak jaso badituzte (guztira 51 erakunde³).

² Bi udal gehiago sartu dira 2014ko EAEko Kulturako finantzaketari eta gastu publikoari buruzko azterlanean baino (78tik 80ra igaro dira).

³ Hiru erakunde gutxiago 2014ko EAEko Kulturako finantzaketari eta gastu publikoari buruzko azterlanean baino (54tik 51ra igaro dira).

Ondorengo irudian xehatzen da azterketaren irismena, kontsultatutako erakunde mota desberdinen arabera.

1. irudia . **Aztergai den unibertsoa eta laginaren irismen-ratioak**

	UNIBERTSOA		LAGINA		LAGINAREN IRISMENA	
	Erakunde kop.	Biztanleria	Erakunde kop.	Biztanleria	Erakundeen %	Biztanleria- ren %
Udalak	251	2.171.886	151	2.045.276	60,2	94,2
<5.000 biztanle	180	224.512	80	97.902	44,4	43,6
5.000-20.000 biztanle	53	542.011	52	542.011	-	-
>20.000 biztanle	16	641.252	16	641.252	-	-
Hiriburuak	3	764.111	3	764.111	-	-
Erakunde autonomoak, sozietate publikoak eta fundazioak	51	-	51	-	-	-
Foru-aldundiak eta Eusko Jaurlaritza	4	2.171.886	4	2.171.877	-	-
GUZTIRA	306	2.172.877	206	-	67,6	-

Datuen bilketa eta azterketa ez da kultura-sailetara edo -arloetara mugatu; aitzitik, beste esparru edo alor batzuek kultura-arloko gastu bat egitera bideratutako partiden inguruko informazioa ere eskuratu eta erantsi da.

Eranskinean kontsulta daitezke aztertutako kontzeptuen definizioak, bai eta aplikatu den kontsolidazio edo finkatze bikoitzeko prozesua ere.

2. Testuinguruaren azterketa

Azterlanekoa bezalako serie historiko bat edukitzeak bide ematen du urteetan zehar sortzen diren joerak aztertzeko. Irakurketa hori, nolana ere, hainbat inguruabarrek baldintza lezakete, eta baliteke desbideratze esanguratsuak sortzea ere bilakaera-ildo orokorrean. Arrazoi horregatik, kapitulu honetan laburbiltzen dira 2016. urtean kultura-arloko gastu publikoan intzidentzia edo eragin adierazgarria izan duten elementu nabarmenenak. Gako horiek hartu beharko dira kontuan datuen analisisa egiteko orduan.

Lehendabiziko azalpena Eusko Jaurlaritzaren aurrekontuari buruzkoa da. Gogora ekarri behar da, 2014an 18,4 milioi euro bideratu behar izan zirela kalte-ordain batera, Praileaitzeko kobazuloa Kultur Ondasun Sailkatu deklaratu zelako. EAeko Justizia Auzitegi Nagusiaren epai batek zenbateko hori zehaztu zuen harrobiaren ustiaketaren parte bat galtzearen kalte-ordaintzat. Partida horrek aurrekontuaren hazkunde nabarmena sortu zuen esandako ekitaldian, salbuespenezko gorakada eragin baitzuen haren bilakaeran. Horrela bada, Eusko Jaurlaritzaren gastuak 2016an izandako jaitsiera -2014koarekin alderatuta- aipatutako partida horrek azaltzen du.

2016ko beste ohiz kanpoko elementu bat Donostiak Europako kultura-hiriburu gisa izan zituen ospakizunak izan ziren. Hirian eta lurralde guztian izan zuen inpaktu kulturaletik harago, hazkunde nabaria ekarri zion kulturaren eta enpleguan egindako gastuari. Eta horrek zuzeneko eragina izan zuen Gipuzkoako emaitzen analisisan eta udal eta hiriburuetan izandako gastuetan. Eragina izan du, orobat, kultura-esparruen araberako azterketaren emaitzetan, programa gehienak kultura-ekintza modura kontabilizatu baitira.

Hirugarren gogoeta 2016an Gipuzkoako hiru udalerritan kultura-ekipamenduetan egin ziren gastuei buruzkoa da. Txostenean ikusiko den bezala, gastua handitzen ari da udaletako azpiegiturari dagokionez. Geroak erakutsiko du ea puntuala den edo, aldiz, etorkizunean finkatuko den joera bat.

Azkenik, zorra ordaintzeko (bankuetako kredituak) transferentzia publikoak ere kontabilizatu dira; horregatik, finantza-aktiboak eta -pasiboak hazi egin dira, aurreko edizioekin alderatuta.

Gogoan izan behar da Behatokiak, azterlanaren emaitza orokorren txostena ez ezik, oinarritzko adierazleen aukeraketa bat ere argitaratzen duela, eta adierazle horiek kulturako finantzaketari eta gastu publikoari buruzko begirada zorrotzen dutela. Horien artean, partida puntual, salbuespenezko eta iraupen laburreko horiek EAeko administrazioen aurrekontuetan eragiten dituzten desbideratzeen garrantzia kalkulatu da. Beraz, txosten honetan aurkezten diren datuen osagarri moduko bat da.

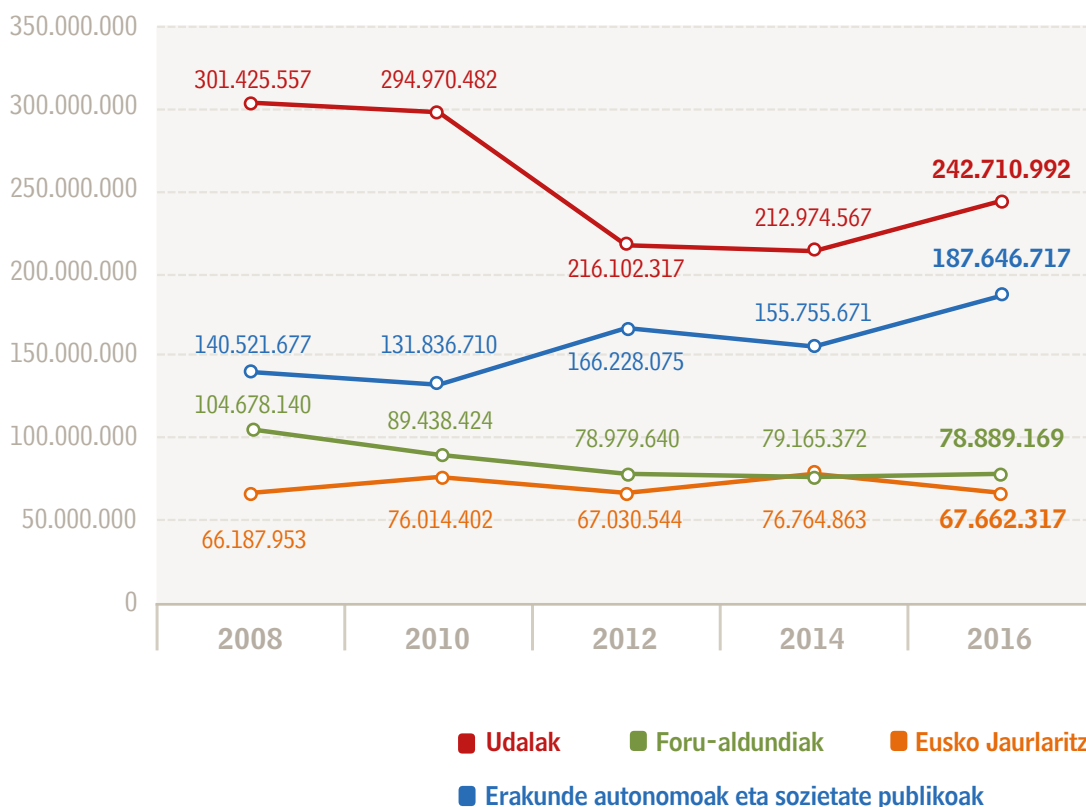
3. Kulturako gastuaren bilakaera 2008-2016

3.1. Kulturako gastu likidatuaren bilakaera

2016an, EAEko administrazio publikoen kulturako gastu likidatua 576,9 milioi eurokoa izan zen. Hamar euroatik lau udalei dagozkie (242,7 milioi euro), hamar euroatik hiru, berriz, erakunde autonomo, sozietate publiko eta fundazioei (187,6 milioi euro) eta gainerakoa Eusko Jaurlaritzaren (67,7 milioi euro) eta foru-aldundien artean banatzen da (78,9 milioi euro).

Oro har, hautsi egin da gainbeherako dinamika, 2008tik administrazioaren maila desberdinetan hautemandakoa, eta 2010eko guztizko gastu likidatura hurbildu da. 2014ko datuekin alderatuta, erakunde guztien kulturako gastu likidatuaren batura % 10,0 handiagoa izan da (hau da, 52,2 milioi euro gehiagoko aurrekontua).

2. irudia. Kulturaren egindako gastua, erakunde motaren arabera (eurotan). 2008-2016

Aldaketa	Eusko Jauriaritza	Foru-aldundiak	Udalak	Erakunde autonomoak eta sozietate publikoak
2008-2016	▲% 2,2	▼% 24,6	▼% 19,5	▲% 33,5
2014-2016	▼% 14,5	▲% 2,8	▲% 14,0	▲% 20,5

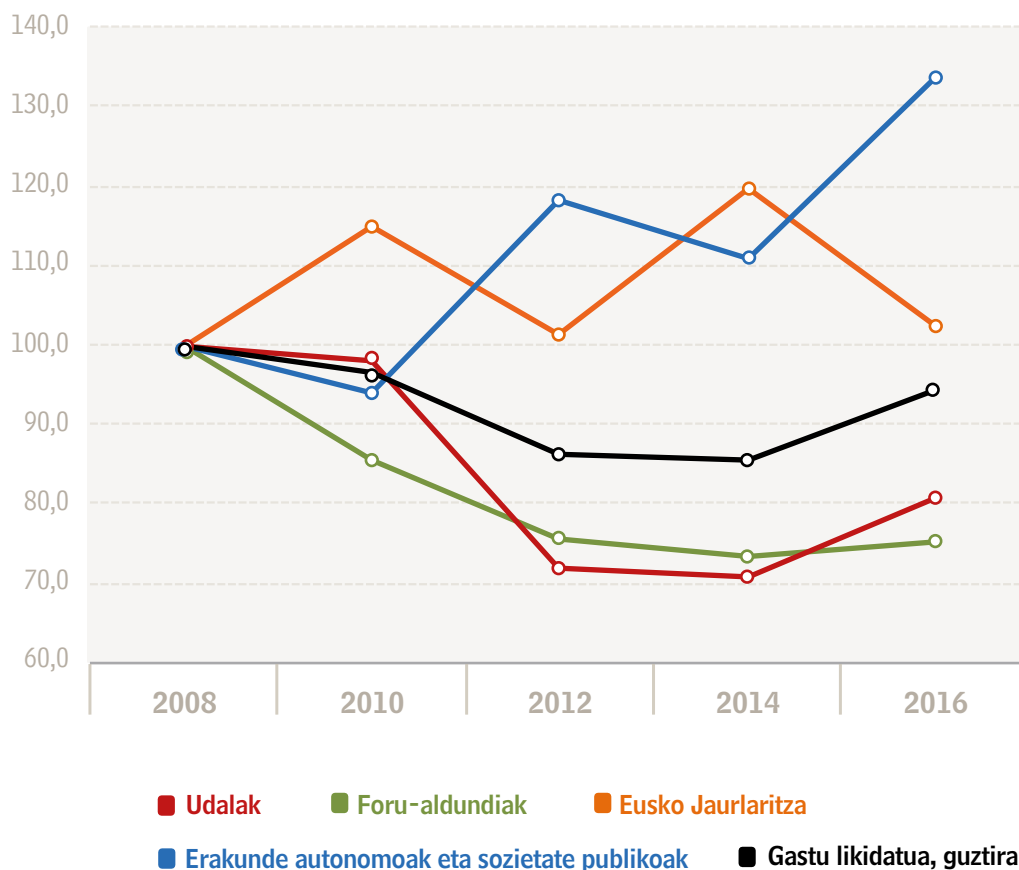
Administrazio-maila desberdinen kulturako gastu likidatuaren bilakaerak joera positiboa erakusten du aztertu den azkeneko aldi honetan. Hazkunde handiena erakunde autonomo, sozietate publiko eta fundazioetan gertatu da; izan ere, % 20,5eko hazkundera izan baita sektore horretan (31,9 milioi euro gehiago). Mota horretako eragileek tratamendu berezitua eskatzen dute, erroldan aldaketak gertatzen baitira estatistikaren hurrenez hurrengo edizioetan. Zentzu horretan, zuhertasunez behatu behar da bilakaeraren analisia.

Udalek ere datu positiboak dituzte 2016an, % 14,0 gehiago gastu likidatuan (29,7 milioi euro), nahiz eta oraindik ez den iritsi 2008 eta 2010eko gastuen zifretara.

Kontuan eduki behar da Eusko Jauriaritzaren kulturako gastu likidatuaren baturak 2014koak baino zifra txikiagoak dituela, urte hartan salbuespenezko igoera izan baitzuen: 18,4 milioiko kalte-ordaina eman behar izan zion administrazioak harrobiari Praileaitzeko leizea babestegatik. Datu hori kontuan hartu gabe, kulturako gastuaren hazkundera garrantzitsua izan da (% 11 gehiago, hau da, ia 7 milioi euro).

Azkenik, foru-aldundiek 2014an baino % 2,8 gehiago bideratu dute aurrekontuetatik kulturara (2,1 milioi euro gehiago). 2008-2016 aldi guztia kontuan hartuta, % 24,6ko jaitsiera erregistratu da.

3. irudia . **Kulturako gastu likidatuaren bilakaera, erakunde motaren arabera (Oinarrizko indizea 100 = 2008). 2008-2016**

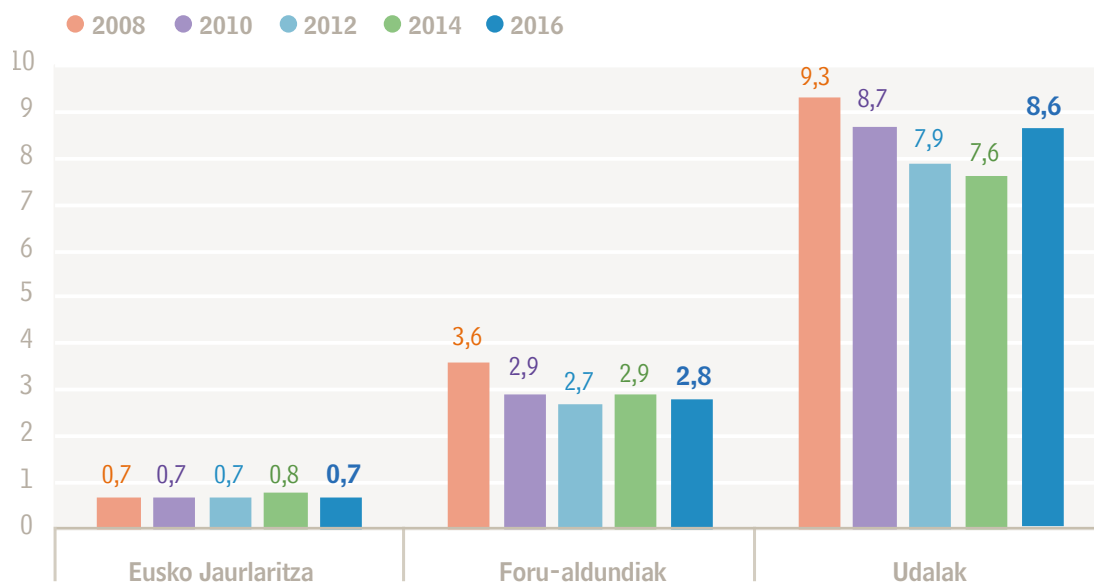

3.2. **Kulturako gastu likidatuak administrazio publikoen aurrekontuetan duen garrantzi erlatiboa**

2016an, kulturako gastu likidatuaren pisu erlatiboa, guztizko aurrekontuekin alderatuta, % 8,6koa izan zen udalen kasuan, % 2,8koa foru-aldundien kasuan, eta % 0,7koa Eusko Jaurlaritzarenean.

Udalak dira kulturaren arloan ahalegin handiena egiten duten administrazio publikoak. 2014ko pisu erlatiboa % 7,6 izan baldin bazen, 2016an hautsi egin da estatistikaren aurreko edizioetan hautematen zen beheranzko joera, eta puntu bat igo da.

4. irudia. **Kulturako gastu likidatua guztizko aurrekontuei dagokienez, administrazio-mailaren arabera (%). 2008-2016**

Aldaketa 2008-2016	Eusko Jaurlaritza	Foru-aldundiak	Udalak
Kulturako aurrekontua	▲% 2,2	▼% 24,6	▼% 19,5
Aurrekontua, guztira	▲% 11,2	▼% 4,0	▼% 13,3

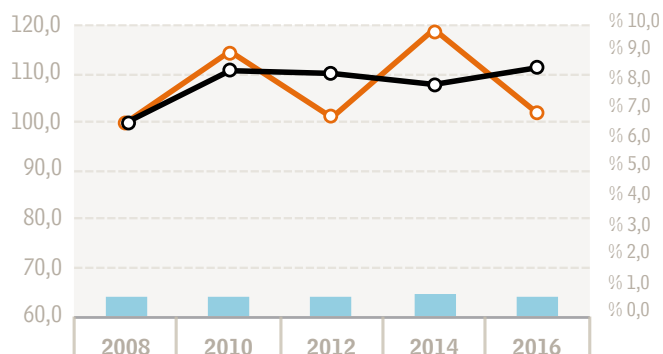
Aldaketa 2008-2016	Eusko Jaurlaritza	Foru-aldundiak	Udalak
Kulturako aurrekontua	▼% 14,5	▲% 2,8	▲% 14,0
Aurrekontua, guztira	▲% 3,1	▲% 6,9	▲% 0,8

2008tik, Eusko Jaurlaritzaren zifrak positiboan mantentzen dira: handitu egin dira guztizko aurrekontua eta kulturako aurrekontua, nahiz eta kulturako aurrekontuaren hazkundera txikiagoa den guztizko aurrekontuan izandakoa baino (% 2,2ko hazkundera kulturaren kasuan, eta % 11,2koa guztizko aurrekontuarenean).

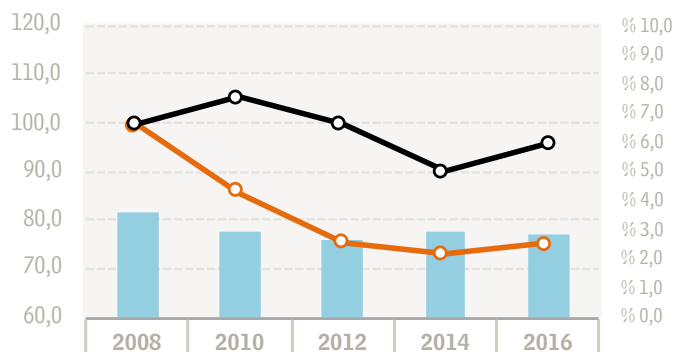
Aldundi eta udalei dagokienez, guztizko aurrekontuan izandako jaitsiera kulturako gastu likidatuan islatzen da. Aldundietan jaitsiera handiagoa izan dela ikusi da: 2008tik 2016ra % 24,6 gutxitu da kulturako gastu likidatua; guztizko aurrekontuaren jaitsiera, aldiz, % 4,0koa izan da. Udaletan, nahiz eta kulturako gastu likidatua % 19,5 txikiagoa izan den –eta hori esandako gastuaren pisu erlatiboaren jaitsieran islatzen da–, oraindik ere kultura-arloan ahalegin handiena egiten duen administrazio maila da (% 9,3 2008an, eta % 8,6 2016an).

5. irudia. **Kulturako gastu likidatuaren eta guztizko aurrekontuen bilakaera (Oinarrizko indizea 100 = 2008), eta ahalegin kulturala (%), administrazio-mailaren arabera. 2008-2016**

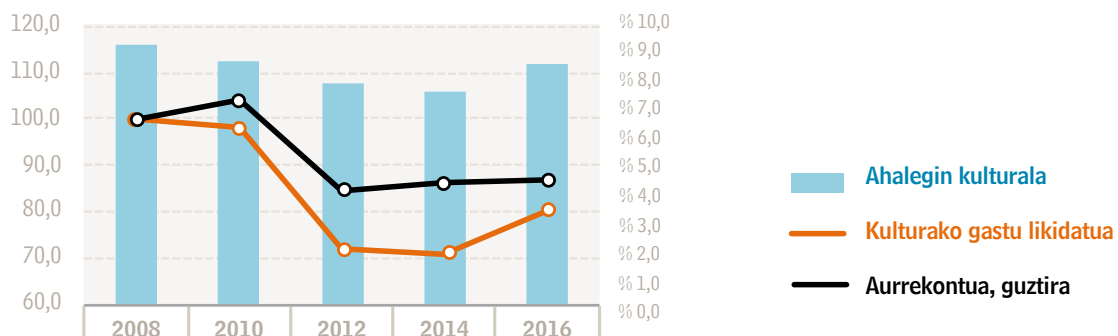
Eusko Jaurlaritza

Foru-aldundiak

Udalak

- Ahalegin kulturala
- Kulturako gastu likidatua
- Aurrekontua, guztira

6. irudia. **Kulturako gastu likidatua eta guztizko aurrekontuak, administrazio-mailaren arabera (%)**. 2008-2016

Erakunde mota	Urtea	Kulturako gastu likidatua		Aurrekontua, guztira		Kulturako gastu likidatua, guztizko aurrekontuari dagokionez
		€	Bilakaera %	€	Bilakaera %	
Eusko Jaurlaritza	2008	66.187.953		9.317.300.321		% 0,7
	2010	76.014.402	% 14,8	10.327.556.000	% 10,8	% 0,7
	2012	67.030.544	% -11,8	10.246.437.704	% -0,8	% 0,7
	2014	79.165.372	% 18,1	10.053.537.686	% -1,9	% 0,8
	2016	67.662.317	% -14,5	10.364.638.886	% 3,1	% 0,7
Foru-aldundiak	2008	104.678.140		2.911.976.568		% 3,6
	2010	89.438.424	% -14,6	3.064.987.565	% 5,3	% 2,9
	2012	78.979.640	% -11,7	2.897.406.350	% -5,5	% 2,7
	2014	76.764.863	% -2,8	2.616.316.872	% -9,7	% 2,9
	2016	78.889.169	% 2,8	2.795.683.118	% 6,9	% 2,8
Udalak	2008	301.425.557		3.245.391.087		% 9,3
	2010	294.970.482	% -2,1	3.380.703.915	% 4,2	% 8,7
	2012	216.102.317	% -26,7	2.731.467.008	% -19,2	% 7,9
	2014	212.974.567	% -1,4	2.791.249.926	% 2,2	% 7,6
	2016	242.710.992	% 14,0	2.814.769.041	% 0,8	% 8,6

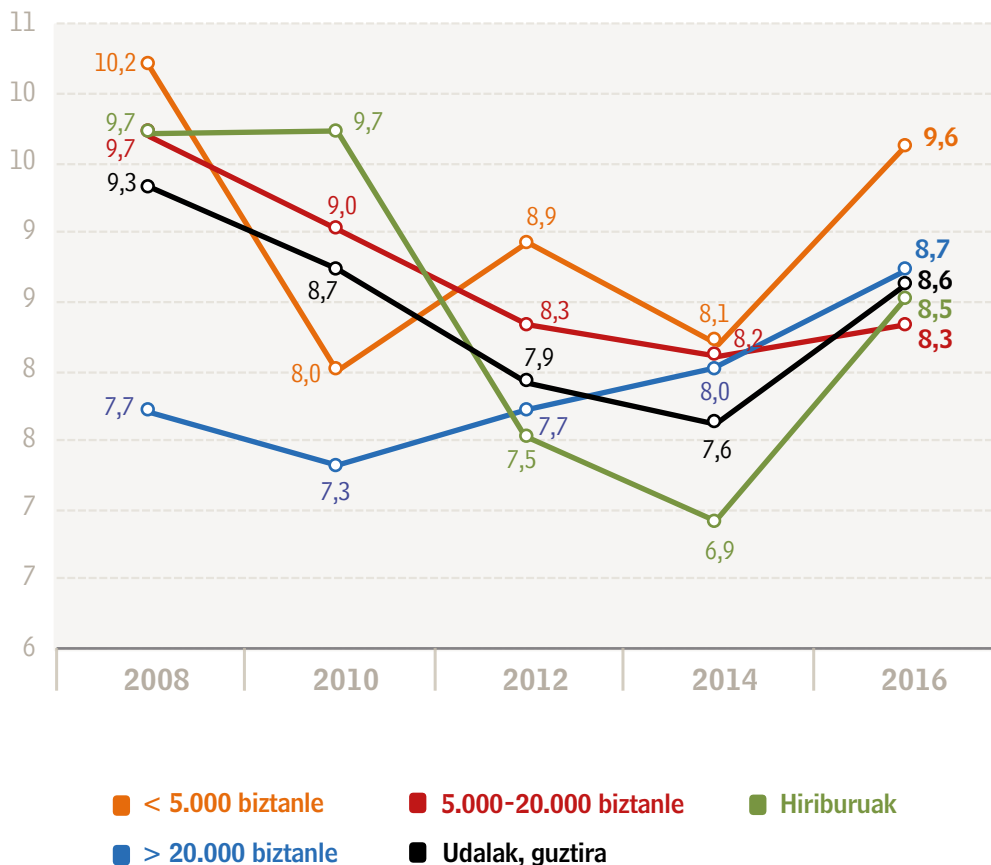
2014an ikusi zen bezala, udalerrri txikiak dira (5.000 biztanlez azpikoak) kulturaren ahalegin handiena egiten dutenak (% 9,6). Ahalegin hori 2008ko zifretara iristen ez bada ere, nabarmen hazi da 2010-2014 aldiarekiko, orduan, % 8,0 eta 8,9 artean kokatu baitzen.

Nolanahi ere, kulturako gastu likidatuaren hazkunde handiena hiriburuetan gauzatu da, % 23,9 hazi baita 2014koarekin alderatuta. Hala, hiriburuak kulturaren egindako ahalegina 2014ko % 6,9tik, 2016ko % 8,5era igaro da.

Gainerako udalerrietan ere goranzko joera izan du kulturako aurrekontuak. Hala, 5.000 eta 20.000 biztanle arteko udalerriek 2014an kulturaren arloan % 8,1eko ahalegina egin bazuten, 2016an % 8,3koa izan da ahalegin hori.

20.000 biztanletik gorako udalerriei dagokienez, kulturaren 2016an egin duten ahalegina % 8,7koa izan da (% 8,0koa 2014an), hau da, udal guztien batez besteko ahaleginaren gainetik kokatu dira.

7. irudia. Kulturako gastu likidatua udalen guztizko aurrekontuei dagokienez, udalerraren neurriaren arabera (%). 2008-2016

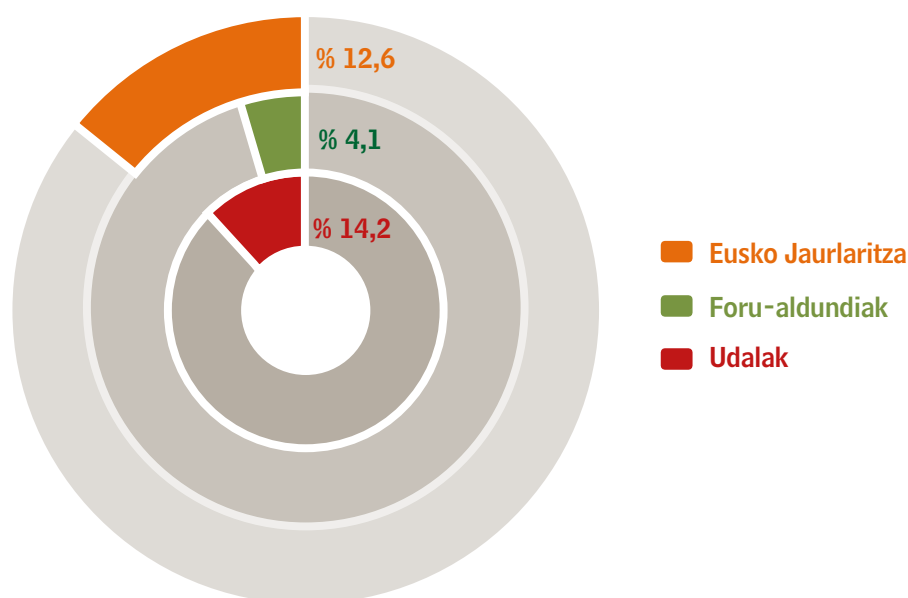
2008-2016 aldaketa	<5.000 biztanle	5.000 – 20.000 biztanle	>20.000 biztanle	Hiriburuak
Kulturako aurrekontua	▼% 36,9	▼% 26,9	▲% 5,6	▼% 21,1
Aurrekontua, guztira	▼% 32,8	▼% 14,4	▼% 6,3	▼% 10,2

2008-2016 aldaketa	<5.000 biztanle	5.000 – 20.000 biztanle	>20.000 biztanle	Hiriburuak
Kulturako aurrekontua	▲% 14,8	▼% 1,7	▲% 15,5	▲% 23,9
Aurrekontua, guztira	▼% 1,3	▼% 3,8	▲% 6,7	▲% 0,7

3.3. Bestelako sail eta arloek kulturaren egindako gastua

Harritzekoa ez denez, kulturara bideratutako gastuaren parterik handiena administrazio publikoetako kultura sailetatik egiten da. 2016an, foru-aldundietako beste eremu batzuetatik kulturaren egindako gastua % 4,1ekoa izan da, Eusko Jaurlaritzaren kasuan % 12,6koa eta, udalenean, berriz, % 14,2koa.

8. irudia. **Kulturakoak ez diren sailen kulturako gastu likidatua, administrazio-mailaren arabera (%). 2016**

Eusko Jaurlaritzaren eta udalen kasuan azpimarratzekoa da, bai zifra absolutuetan eta bai erlatiboetan, hazi egin dela beste eremu batzuen kulturako gastu likidatua. Jaurlaritzan, 2014arekin alderatuta, % 26,1 igo da eta bere garrantzi erlatiboa % 9,7koa izatetik % 14,2koa izatera pasatu da; udalei dagokienez, aurrekontua % 61,6 handitu da eta % 8,9ko pisu erlatiboa izatetik, % 12,6koa izatera igaro da. Hala ere, % 41,7 murriztu da foru-aldundien kasuan, % 7,3ko garrantzi erlatiboa izatetik % 4,1ekoa izatera pasatu baita.

9. irudia. **Kulturako gastu likidatua, berori gauzatu duten sailei dagokienez, administrazio-mailaren arabera (euroak eta % horizontala). 2008-2016**

Erakunde mota	Urtea	Kultura Saila		Bestelako arloak		Kulturako gastua guztira	
		€	%	€	%	€	%
Eusko Jaurlaritzak	2008	57.229.844	86,5	8.958.109	13,5	66.187.953	100,0
	2010	65.952.485	86,8	10.061.917	13,2	76.014.402	100,0
	2012	56.830.594	84,8	10.199.949	15,2	67.030.544	100,0
	2014	71.525.382	90,3	7.639.990	9,7	79.165.372	100,0
	2016	58.031.835	85,8	9.630.481	14,2	67.662.317	100,0
Foru-aldundiak	2008	103.549.920	98,9	1.128.220	1,1	104.678.140	100,0
	2010	89.388.424	99,9	50.000	0,1	89.438.424	100,0
	2012	78.360.020	99,2	619.620	0,8	78.979.640	100,0
	2014	71.197.658	92,7	5.567.206	7,3	76.764.863	100,0
	2016	75.642.283	95,9	3.246.885	4,1	78.889.169	100,0
Udalak	2008	261.180.398	86,6	40.245.159	13,4	301.425.557	100,0
	2010	250.000.083	84,8	44.970.399	15,2	294.970.482	100,0
	2012	195.291.075	90,4	20.811.242	9,6	216.102.317	100,0
	2014	194.042.651	91,1	18.931.916	8,9	212.974.567	100,0
	2016	212.108.919	87,4	30.602.073	12,6	242.710.992	100,0

Udaletan 2014tik 2016ra izan den bilakaera aztertuz gero, ikusten da, biztanle aldetik udalek izan dezaketen tamaina alde batera utzita, kulturaz kanpoko sailen kulturako gastu likidatuak gora egin duela, eta horrek eutsi egiten diola 2014an jada hautematen hasitako joerari.

Hazkunde handiena hiriburuetan gertatu da. 2014an ikusi zen hazi egin zela 2012arekin alderatuta, eta 2016an errepikatu egin da, 12 milioitik 18,3 milioi eurotara igaro baita.

Gainerako udalen artean, 20.000 biztanletik gorakoak nabarmentzen dira (% 12 egikaritu da beste eremu batzuetatik), hain zuzen ere, ia bikoiztu dituzte 2014ko proportzioak (garai hartan % 7ko pisua zuten). Nabarmentzekoa da bai ekipamenduetan eta bai eraikinen mantentze-lanetan egindako inbertsioen pisua.

Azkenik, 5.000 biztanlez azpiko herrietako udalei dagokienez, azpimarratzekoa da % 45eko hazkundera izan dutela 2014koarekiko; 5.000-20.000 biztanle arteko udalerrien udaletan, berriz, % 34ko hazkundera izan dute 2014arekiko.

10. irudia . Kulturako gastu likidatua, udaletan gastu hori gauzatu duten sailei dagokienez, udalerrriaren neurriaren arabera (euroak eta %). 2008-2016

Udalerriaren neurria	Urtea	Kultura Saila		Bestelako arloak		Kulturako gastua guztira	
		€	%	€	%	€	% horizontala
<5.000 biztanle	2008	37.225.044	84,2	7.004.246	15,8	44.229.290	100,0
	2010	32.740.976	91,3	3.134.856	8,7	35.875.832	100,0
	2012	27.851.438	93,8	1.837.525	6,2	29.688.963	100,0
	2014	23.080.671	95,0	1.207.982	5,0	24.288.653	100,0
	2016	26.135.465	93,7	1.752.679	6,3	27.888.144	100,0
5.000-20.000 biztanle	2008	72.831.331	97,0	2.239.908	3,0	75.071.239	100,0
	2010	69.167.088	94,9	3.685.649	5,1	72.852.737	100,0
	2012	52.140.821	95,5	2.456.728	4,5	54.597.549	100,0
	2014	53.789.838	96,4	2.001.111	3,6	55.790.949	100,0
	2016	52.166.780	95,1	2.679.264	4,9	54.846.045	100,0
>20.000 biztanle	2008	57.897.542	94,9	3.087.651	5,1	60.985.193	100,0
	2010	57.432.169	92,7	4.532.084	7,3	61.964.253	100,0
	2012	49.063.244	89,6	5.699.128	10,4	54.762.372	100,0
	2014	52.086.373	93,4	3.659.856	6,6	55.746.229	100,0
	2016	56.567.234	87,9	7.808.814	12,1	64.376.048	100,0
Hiriburuak	2008	93.226.481	77,0	27.913.354	23,0	121.139.835	100,0
	2010	90.659.850	72,9	33.617.810	27,1	124.277.660	100,0
	2012	66.235.572	86,0	10.817.861	14,0	77.053.433	100,0
	2014	65.085.769	84,4	12.062.967	15,6	77.148.735	100,0
	2016	77.239.440	80,8	18.361.316	19,2	95.600.756	100,0
Udal guztiak	2008	261.180.398	86,6	40.245.159	13,4	301.425.557	100,0
	2010	250.000.083	84,8	44.970.399	15,2	294.970.482	100,0
	2012	195.291.075	90,4	20.811.242	9,6	216.102.317	100,0
	2014	194.042.651	91,1	18.931.916	8,9	212.974.567	100,0
	2016	212.108.919	87,4	30.602.073	12,6	242.710.993	100,0

3.4. Erakunde mota bakoitzaren kulturako gastu likidatuaren bilakaera

2016an, kulturean egindako gastua, gastu horren sailkapen ekonomikoaren arabera, aurreko edizioetako dinamika berberetatik doa. Gastu publikoaren gehiengoa gastu arruntera bideratu da: 10 eurotik 8 eta 9 euro artean gastu mota horretakoak dira.

Eusko Jaurlaritzan, % 81,5ekoa izan da gastu arrunta, foru-aldundietan % 83,6koa, udalei dagokienez % 88,1ekoa eta erakunde autonomoetan, sozietate publikoetan eta fundazioetan, berriz, % 86,5ekoa. Proportzioan, oraindik ere udaletan du garrantzi handiena gastu arruntak.

Inbertsioetara eta kapital-eragiketetara bideratutako aurrekontua % 10 eta % 20 artekoa da administrazio desberdinetan, Eusko Jaurlaritzakoa (% 18,5) nabarmenduta. Finantza-aktiboak eta -pasiboak erakunde autonomoetan, sozietate publikoetan eta fundazioetan soilik agertzen dira, % 5,2ko pisuarekin.

Kulturako aurrekontu publikoaren bilakaera bere izaera ekonomikoaren arabera aztertzen badugu, ikusten da gastu arruntak hazkunde handiagoa izan duela erakunde autonomoetan, sozietate publikoetan eta fundazioetan (% 25,5 gehiago 2016an, 2008an baino) eta Eusko Jaurlaritzan (% 15,5 gehiago). Bestalde, finantza-aktiboak eta -pasiboak izan dira aldaketa handiena izan dutenak.

11. irudia. **Kulturako gastua, gastuaren izaera ekonomikoaren eta erakunde motaren arabera (euroak eta %). 2008-2016**

Izaera ekonomikoa	Urtea	Eusko Jaurlaritza		Foru-aldundiak		Udalak		Erakunde autonomoak eta sozietate publikoak	
		€	%	€	%	€	%	€	%
Gastu arrunta	2008	47.712.797	72,1	64.016.192	61,2	229.738.885	76,2	129.299.117	92,0
	2010	52.146.794	68,6	56.369.013	63,0	227.405.112	77,1	119.439.236	90,6
	2012	53.366.145	79,6	53.967.403	68,3	202.646.631	93,8	138.321.163	83,2
	2014	65.652.143	82,9	60.578.382	78,9	196.971.148	92,5	135.146.496	86,8
	2016	55.124.767	81,5	65.922.576	83,6	213.761.898	88,1	162.331.623	86,5
Kapital-gastua	2008	14.348.144	21,7	37.446.544	35,8	71.543.370	23,7	11.178.519	8,0
	2010	20.036.642	26,4	29.884.967	33,4	67.436.080	22,9	12.339.365	9,4
	2012	12.853.641	19,2	13.926.494	17,6	13.345.646	6,2	27.732.748	16,7
	2014	13.511.079	17,1	15.099.628	19,7	15.600.918	7,3	20.383.385	13,1
	2016	12.537.550	18,5	12.966.593	16,4	28.949.094	11,9	15.526.814	8,3
Finantza-aktiboak eta -pasiboak	2008	4.127.012	6,2	3.215.404	3,1	143.302	0,0	44.041	0,0
	2010	3.830.966	5,0	3.184.444	3,6	129.290	0,0	58.109	0,0
	2012	810.758	1,2	11.085.743	14,0	110.040	0,1	174.164	0,1
	2014	2.150	0,0	1.086.853	1,4	402.501	0,2	225.790	0,1
	2016	0	0,0	0	0,0	0	0,0	9.788.281	5,2
GUZTIRA	2008	66.187.953	100,0	104.678.140	100,0	301.425.557	100,0	140.521.677	100,0
	2010	76.014.402	100,0	89.438.424	100,0	294.970.482	100,0	131.836.710	100,0
	2012	67.030.544	100,0	78.979.640	100,0	216.102.317	100,0	166.228.075	100,0
	2014	79.165.372	100,0	76.764.863	100,0	212.974.567	100,0	155.755.671	100,0
	2016	67.662.317	100,0	78.889.169	100,0	242.710.992	100,0	187.646.717	100,0

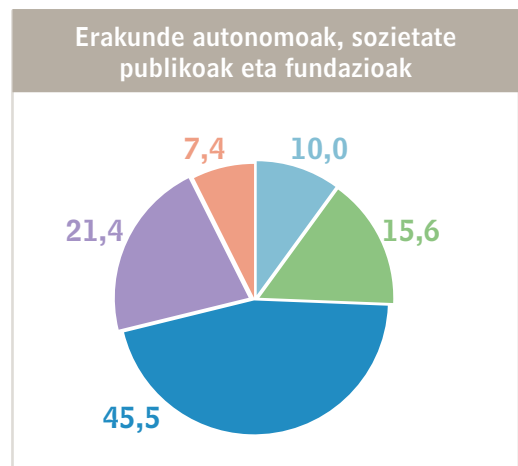
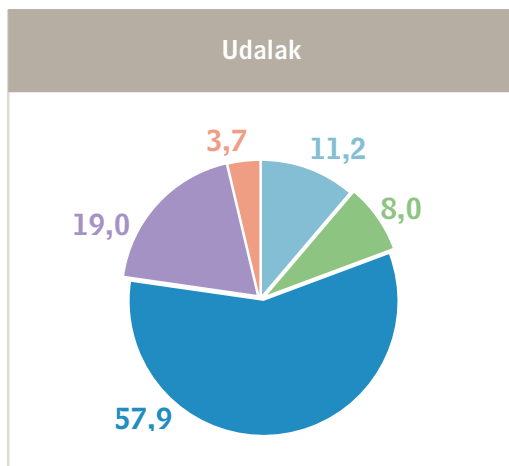
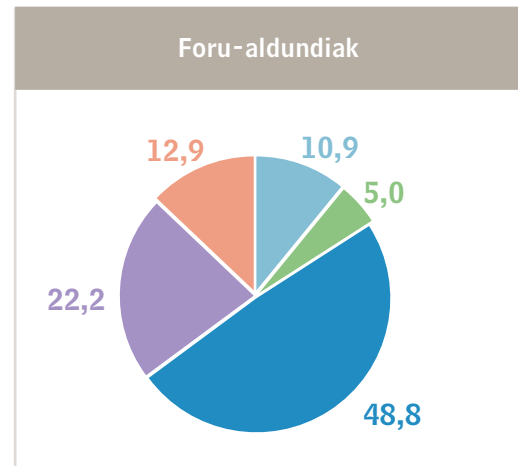
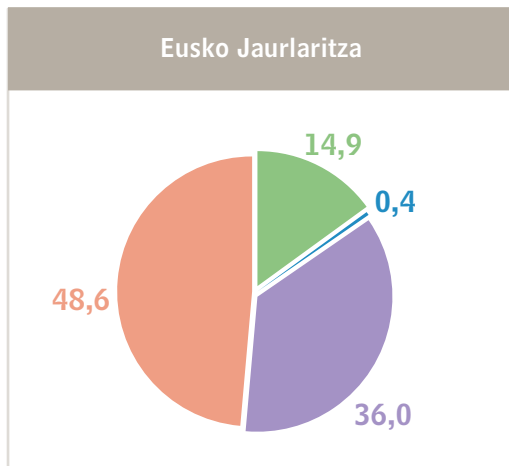
2016. urteko gastu arruntari erreparatzen badiogu, ikusiko dugu foru-aldundiek, udalek eta erakunde autonomo, sozietate publiko eta fundazioek gastu horren % 45 baino gehiago bideratzen dutela zerbitzu ez-estrukturaletara, hau da, iraunkorrak ez diren zerbitzu eta jarduketara kulturalen kontratazioei dagozkien gastuak dira (% 48,9 foru-aldundien kasuan, % 57,9 udaletan eta % 45,5, berriz, erakunde autonomo, sozietate publiko eta fundazioetan); eta % 20, gutxi gorabehera, hornidurara eta mantentze-lanetara. Eusko Jaurlaritzan, ordea, gastu arruntaren zatirik handiena beste gastuetara eta hornidurara eta mantentze-lanetara bideratzen da, eta zerbitzu ez-estrukturaletako gastua hutsaren hurrengoa da.

Estatistikaren azken edizioari dagokionez, zerbitzu ez-estrukturalen datuak handitu egin dira, proportzioan, udaletan (2014an % 49 izatetik 2016an % 58 izatera igaro dira) baina jaitsi, aldiz, foru-aldundietan (% 54tik % 49ra), bai eta erakunde autonomoetan eta sozietate publikoetan ere (% 49 2014an, baina % 46 2016an, nahiz eta, zifra absolutuetan, 6 milioi euroko hazkundera izan den, % 18,5ekoa, alegia)

Hornidura- eta mantentze-lanetako gastuak igo egin dira proportzioan foru-aldundietan (% 15,1etik % 22,2ra igo dira, hau da, 582 mila euroko hazkundera izan dute), bai eta Eusko Jaurlaritzan ere (% 8tik % 36ra pasatu baita, baina zifra absolutuetan murrizketa izan dute, 153 mila eurokoa hain zuzen ere).

Laguntzarako langileen gastuei dagokienez, ikusten da igo egin direla Eusko Jaurlaritzan (2014an % 2 izatetik 2016an % 15 izatera igaro dira), bai eta –hori bai, neurri apalagoan– erakunde autonomo eta sozietate publikoetan ere (% 10etik % 16ra). Foru-aldundietan, aldiz, murriztu egin da (% 9tik % 5era), eta udaletan ere bai (% 10etik % 8ra, nahiz eta zifra absolutuetan gora egin duen 1,4 milioi eurotan).

12. irudia. **Gastu arrunta ondasun eta zerbitzuetan, zerbitzu eta erakunde motaren arabera (%)**. 2016

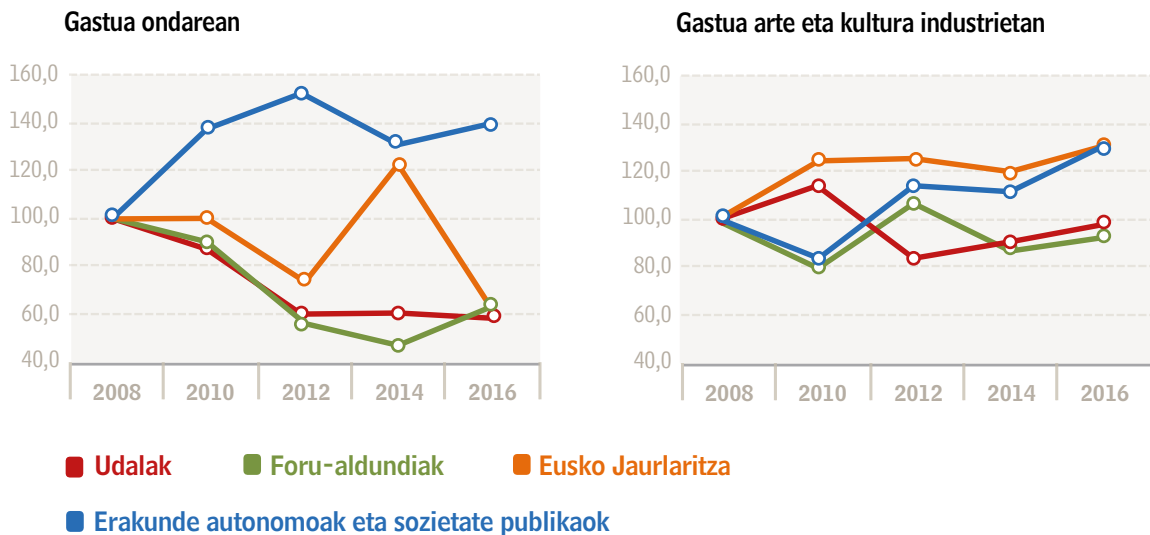

- Kulturako egitura-zerbitzuak
- Zerbitzu ez-egiturazkoak
- Hornikuntza eta mant.
- Beste gastu batzuk
- Laguntza-langileak

Kultura-esparruei dagokienez, azpimarratzekoa da arteen eta industrien presentzia Eusko Jaurlaritzaren, udalen eta erakunde autonomoen, sozietate publikoen eta fundazioen gastuan, izan ere, gastuaren % 65etik gora baitagokio. Foru-aldundietan, ondarea da nagusitzen den esparrua.

Bilakaerari dagokionez, ikusten da gastuak ondarean eta arte eta industrietan izan duen joera gorabeheratsua dela 2008koarekiko. Ondareko gastuak behera egin du 2008tik hona ia administrazio guztietan, salbu eta erakunde autonomoetan, sozietate publikoetan eta fundazioetan. Arte eta industrietan egindako gastuaren kasuan, berriz, erakunde autonomoetan eta kidekoetan ez ezik, Eusko Jaurlaritzan ere igo da.

13. irudia. **Kulturako gastuaren bilakaera ondarean eta arte eta industrietan, erakunde motaren arabera (Oinarrizko indizea 100 = 2008). 2008-2016**

14. irudia. **Kulturako gastua, kultura-esparruen eta entitate motaren arabera (euroak eta %).**
2008-2016

Esparruak	Urtea	Eusko Jaurlaritza		Foru-aldundiak		Udalak		Erakunde autonomoak eta sozietate publikoak	
		€	%	€	%	€	%	€	%
Ondarea guztira ¹	2008	30.496.030	46,1	70.406.879	67,3	60.758.816	20,2	24.972.034	17,8
	2010	30.388.806	40,0	62.258.229	69,6	54.216.125	18,4	34.137.709	25,9
	2012	22.595.642	33,7	42.591.571	53,9	34.828.657	16,1	37.679.436	22,7
	2014	37.499.058	47,4	43.465.100	56,6	29.036.477	13,6	32.624.058	20,9
	2016	18.350.971	27,1	41.684.581	52,8	39.271.339	16,2	34.364.676	18,3
Arteak eta industriak guztira ²	2008	34.437.505	52,0	31.131.223	29,7	163.392.612	54,2	100.863.641	71,8
	2010	42.417.764	55,8	24.742.436	27,7	186.113.524	63,1	82.539.474	62,6
	2012	43.206.775	64,5	33.304.257	42,2	137.247.327	63,5	114.915.669	69,1
	2014	40.525.686	51,2	26.869.159	35,0	146.743.846	68,9	111.903.286	71,8
	2016	45.263.204	66,9	28.610.790	36,3	160.553.252	66,1	131.307.308	70,0
Jaiak eta herri-kultura	2008	0	-	281.023	0,3	37.112.523	12,3	6.077.030	4,3
	2010	31.910	0,0	24.334	0,0	31.830.164	10,8	5.699.264	4,3
	2012	0	-	175.706	0,2	29.173.736	13,5	4.995.485	3,0
	2014	0	-	611.343	0,8	25.205.602	11,8	4.462.684	2,9
	2016	0	-	120.399	0,2	27.957.279	11,5	4.860.258	2,6
Zuzendaritza eta zerbitzu orokorrak	2008	1.254.418	1,9	2.859.015	2,7	40.161.606	13,3	8.608.972	6,1
	2010	3.175.922	4,2	2.413.425	2,7	22.810.669	7,7	9.460.263	7,2
	2012	1.228.127	1,8	2.908.106	3,7	14.852.597	6,9	8.637.485	5,2
	2014	1.140.628	1,4	5.819.261	7,6	11.988.642	5,6	6.765.642	4,3
	2016	4.048.142	6,0	8.473.399	10,7	14.929.121	6,2	17.114.476	9,1
GUZTIRA	2008	66.187.953	100,0	104.678.140	100,0	301.425.557	100,0	140.521.677	100,0
	2010	76.014.402	100,0	89.438.424	100,0	294.970.482	100,0	131.836.710	100,0
	2012	67.030.544	100,0	78.979.640	100,0	216.102.317	100,0	166.228.075	100,0
	2014	79.165.372	100,0	76.764.863	100,0	212.974.567	100,0	155.755.671	100,0
	2016	67.662.317	100,0	78.889.169	100,0	242.710.992	100,0	187.646.717	100,0

¹ Arlo hauek hartzen ditu barnean: ondarea eta arkeologia; liburutegiak; museoak eta artxiiboak.

² Honako hauek hartzen ditu barnean: antzerkia eta dantza; musika; ikusizko arteak; zinema eta ikus-entzunezkoak; literatura eta argitalpena; kultura-ekintza eta bertsolaritza.

2016an, Eusko Jaurlaritzaren kulturako gastu likidatuak funtsezko aldaketak izan ditu 2014koarekin alderatuta, aurreko edizioekin proportzioa gordetzen duten zifrak berreskuratu baititu. Jada aipatu den 2014ko 18,4 milioi euroko kalte-ordainak guztiz bihurritu du gastuaren bilakaeraren azterketa.

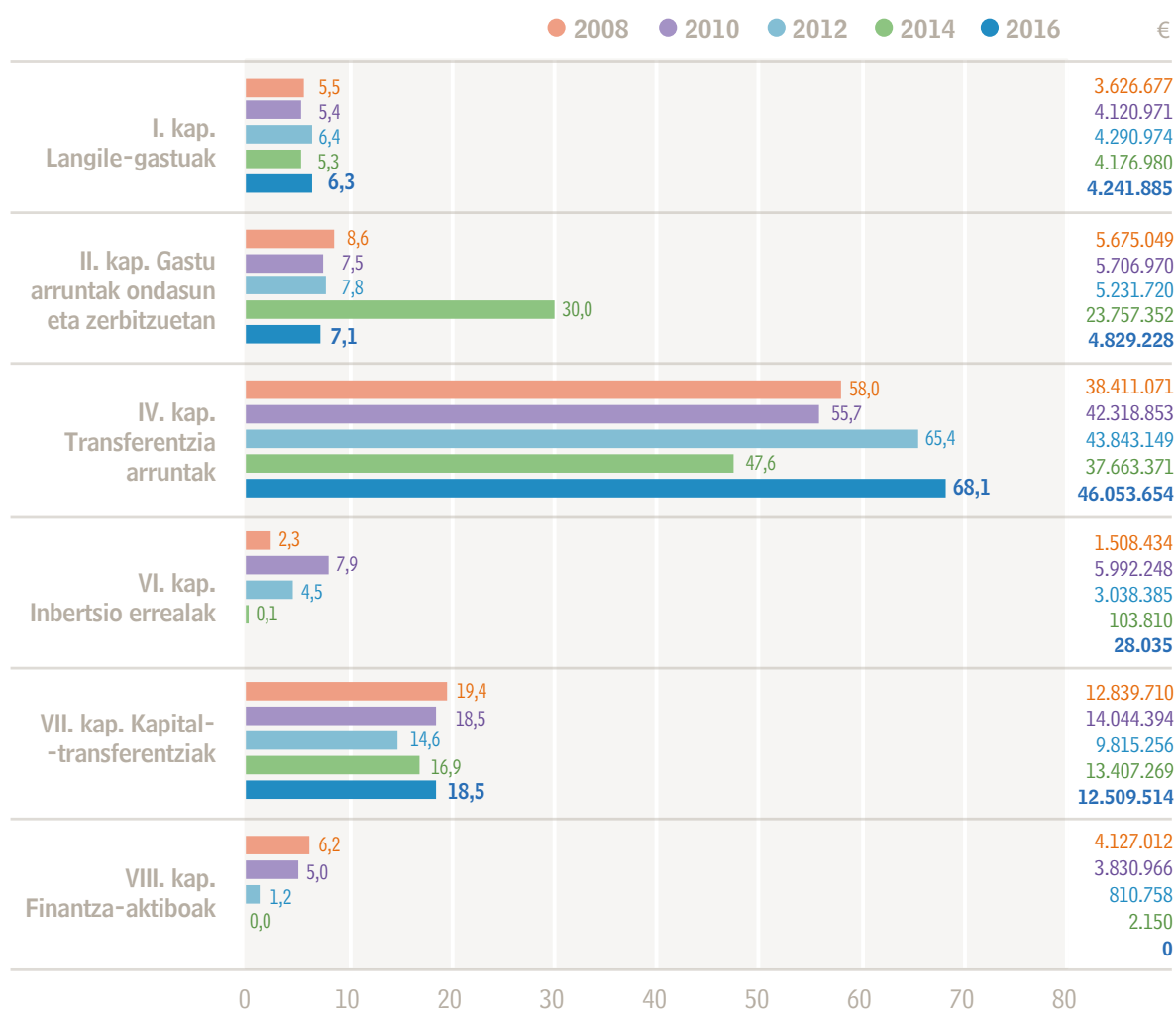
Zentzu horretan, aipatzekoak dira, 2016an, ondasun eta zerbitzuetako gastu arrunten murrizketa eta transferentzia arrunten hazkundea. 2016an, transferentzietara (arruntak eta kapitalarenak) bideratutako gastu likidatua 10 euroatik 8,6 izan da. Ondasun eta zerbitzuetako gastu arruntak, berriz, 7,1 eko pisua du.

Langile-gastuak egonkor mantentzen direla esan daiteke, 4,2 milioi euro inguruan; eta inbertsioek gainbeherako joerari eusten diote (2012an 3 milioi euro ingururen balioko inbertsioak egin ziren, 2014an, 100 mila eurokoak, eta 2016an, berriz, 28 mila eurokoak).

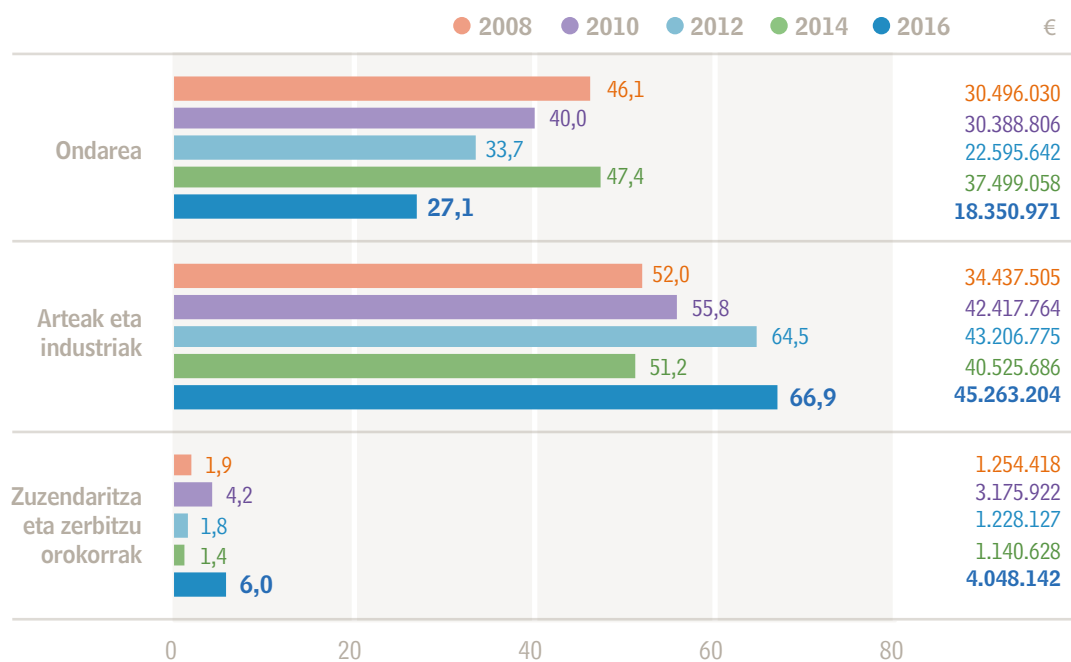
Gastu likidatuaren helmugari dagokionez, arte eta industriei ematen zaie oraindik lehentasuna, hazi egin baita sektore horretara bideratutako zenbatekoa, aurreko edizioekin alderatuta. Ondareko gastua, ordea, nabarmen murriztu da, aipatutako kalte-ordainaren partida aintzat hartu gabe ere.

lido horretatik, ikusten da 2016an, Eusko Jaurlaritzako 10 euroatik 2,71 ondare sektoreko gastura bideratu direla, 10 euroatik 6,69 arte eta industrietara eta, azkenik, 10 euroatik 0,60 zuzendaritzara eta zerbitzu orokorretara.

15. irudia. Eusko Jaurlaritzaren kulturako gastu likidatua kapitulu ekonomikoaren arabera (%).
2008-2016

16. irudia. Eusko Jaurlaritzaren kulturako gastu likidatua kultura-esparruen arabera (%).
2008-2016

Foru-aldundiak

Foru-aldundiek transferentzietara bideratu dute kulturako gastu likidatuaren % 60 baino gehiago, 48,8 milioi euro guztira. Zentzu horretan, transferentzia arruntak dira gehienak, 2016ko gastuaren % 51,3, hau da, 2012an baino % 18,9 gehiago. Kapitalaren transferentziak, 2016an, kulturako gastu likidatuaren % 10,0 izan dira.

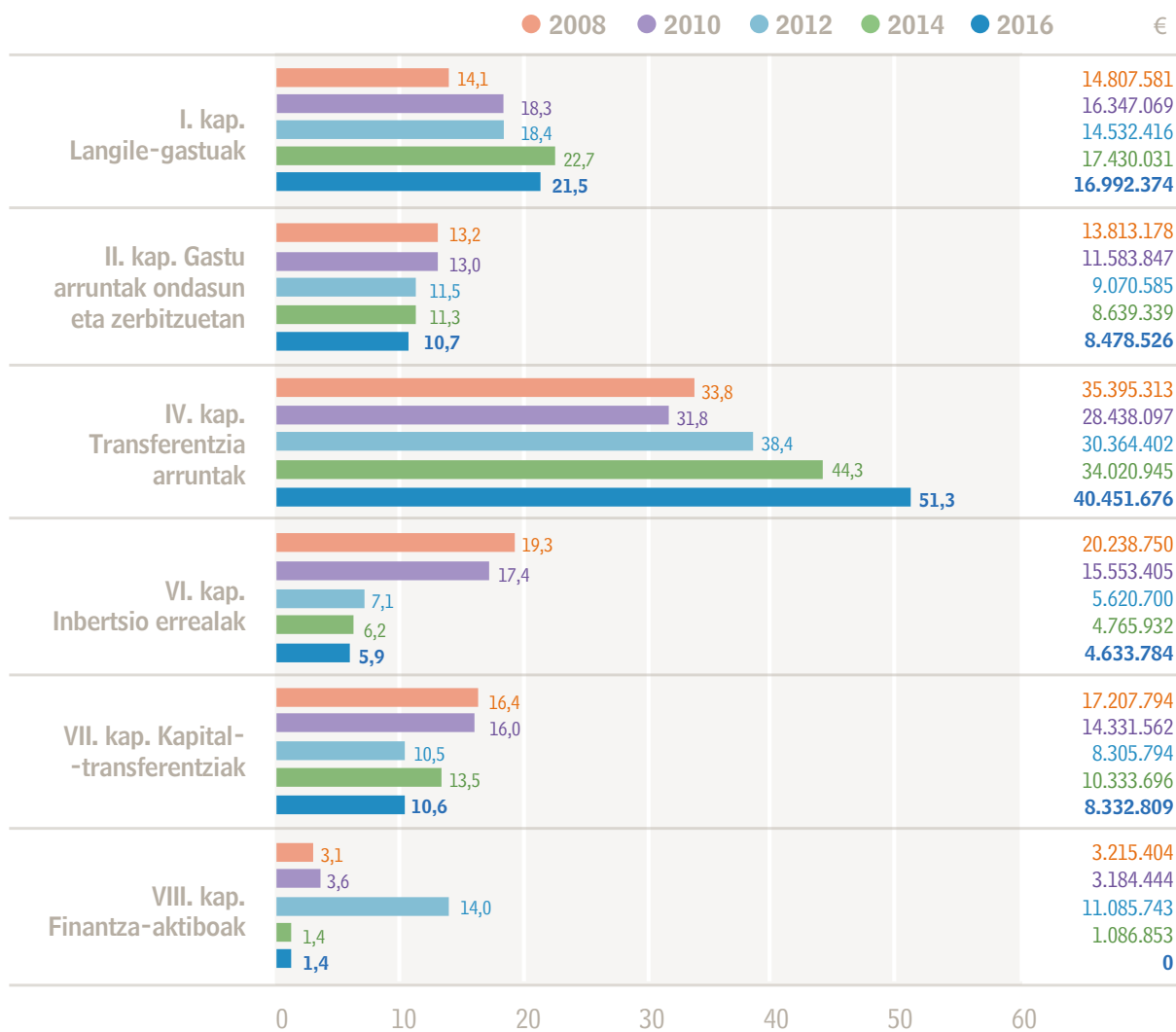
Langile-gastuak dira pisu handieneko hurrengo kapitulua, 17 milioi euro (% 21,5). Mantentzen den kapitulua da beheranzko joera txiki batekin. Eusko Jaurlaritzaren kasuan bezala, foru-aldundien inbertsioek ere beherantz egin dute aztertu diren aldietan; hala, 2008an 20,2 milioi euro inbertizetik, 2012an 5,6 milioi inbertitzera pasatu ziren, harik eta 2016ko 4,6 milioi eurotaraino iritsi arte (% 77,1eko jaitsiera, 2008arekiko).

Gastu likidatuaren noranzkoari dagokionez, erdia baino gehiago (% 52,8) ondarera bideratu da, % 36,3 arte eta industrietara, % 10,7 zuzendaritza eta zerbitzu orokorretara, eta % 1 baino gutxiago jaietara eta herri-kulturara.

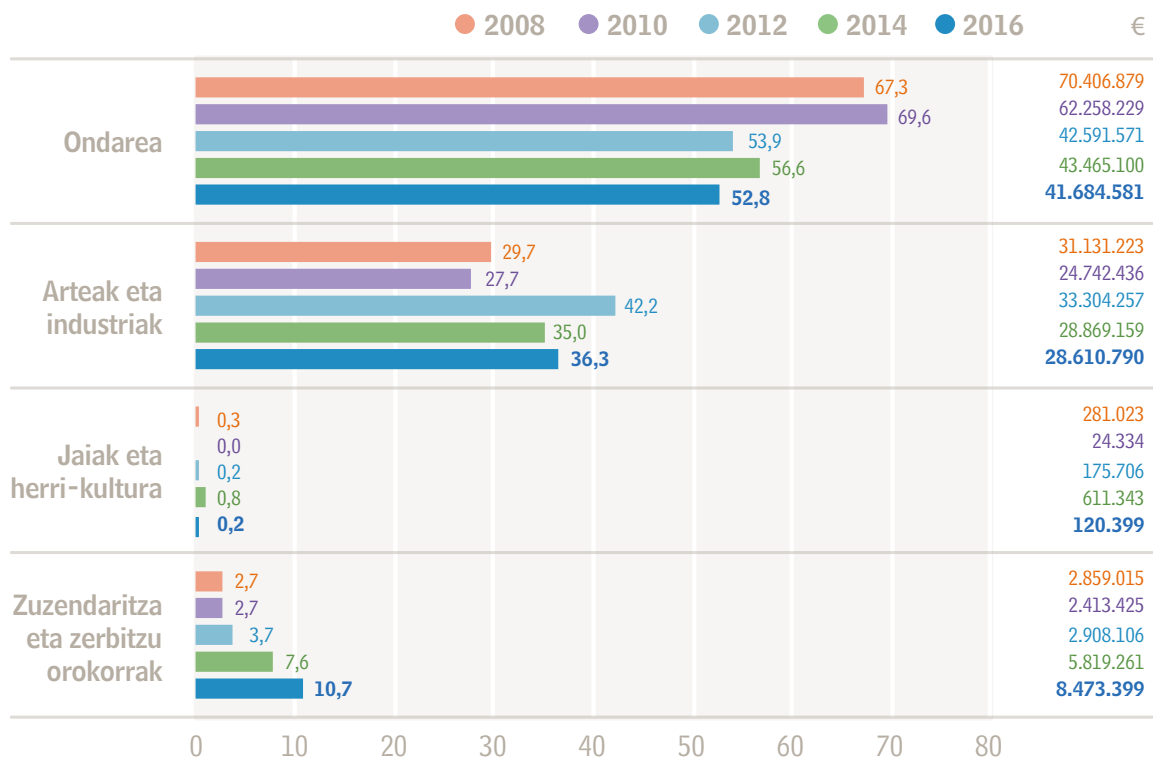
Gastuaren noranzkoaren bilakaera azterturik, ikusten da ondarera bideratutako gastua jaitsi egin dela apur bat 2014arekiko –% 4,1 gutxiago– eta jaitsiera nabarmenagoa hautematen da 2008arekiko (% 40,8 gutxiago, 2008an 70,4 milioi euroko gastua egitetik 2016an 41,7 milioikoa egitera pasatu baita). Arte eta industriei dagokionez, aipatzekoa da kulturaren esparru horretako gastuaren pisu erlatiboa areagotu egin dela, eta termino absolutuetan aldiz, murriztu: 2008an 31,1 milioi euroko gastua egin zen arte eta industrietan (% 29,7) eta 2016an 28,6 milioi eurokoa (% 36,3).

Azkenik, azpimarratu behar da zuzendaritza eta zerbitzu orokorretako gastua etengabe handitu dela, 2014ko 5,8 milioitik 2016ko 8,5 milioira pasatu baita.

17. irudia. Foru-aldundien kulturako gastu likidatua, kapitulu ekonomikoaren arabera (%).
2008-2016

18. irudia. Foru-aldundien kulturako gastu likidatua, kultura-esparruen arabera (%).
2008-2016

Kulturako gastu likidatuaren banaketa tokiko administrazioen kapitulu ekonomikoen arabera aztertzen badugu, agerian geratzen da bakoitzaren pisua: transferentzia arruntak % 38,4 izan dira 2016an, ondasun eta zerbitzuetako gastu arruntak % 27,6, eta langile-gastuak, berriz, % 21,9.

Bilakaerari dagokionez, ia kapitulu guztietan izan da hazkundera, 2014arekin alderatuta; finantza-aktiboak eta -pasiboak izan dira salbuespen bakarra. Hazkunde proportziokoa izan da hiru kapitulu nagusietan, I. kapitulua -langile-gastuak- apur bat nabarmendu bada ere.

Langile-gastuak % 9,9 hazi dira 2014koekin alderatuta; 48,4 milioi eurotik 53,1 milioi eurora igaro dira. 2008ari dagokionez ere, % 9,0 igo da. Hala ere, ondasun eta zerbitzuetako gastu arruntei eta transferentzia arruntei dagokienez, nahiz eta, 2014koekin alderatuta gastuen zifrak % 8 igo diren, ez dira iristen 2008ko emaitzetara.

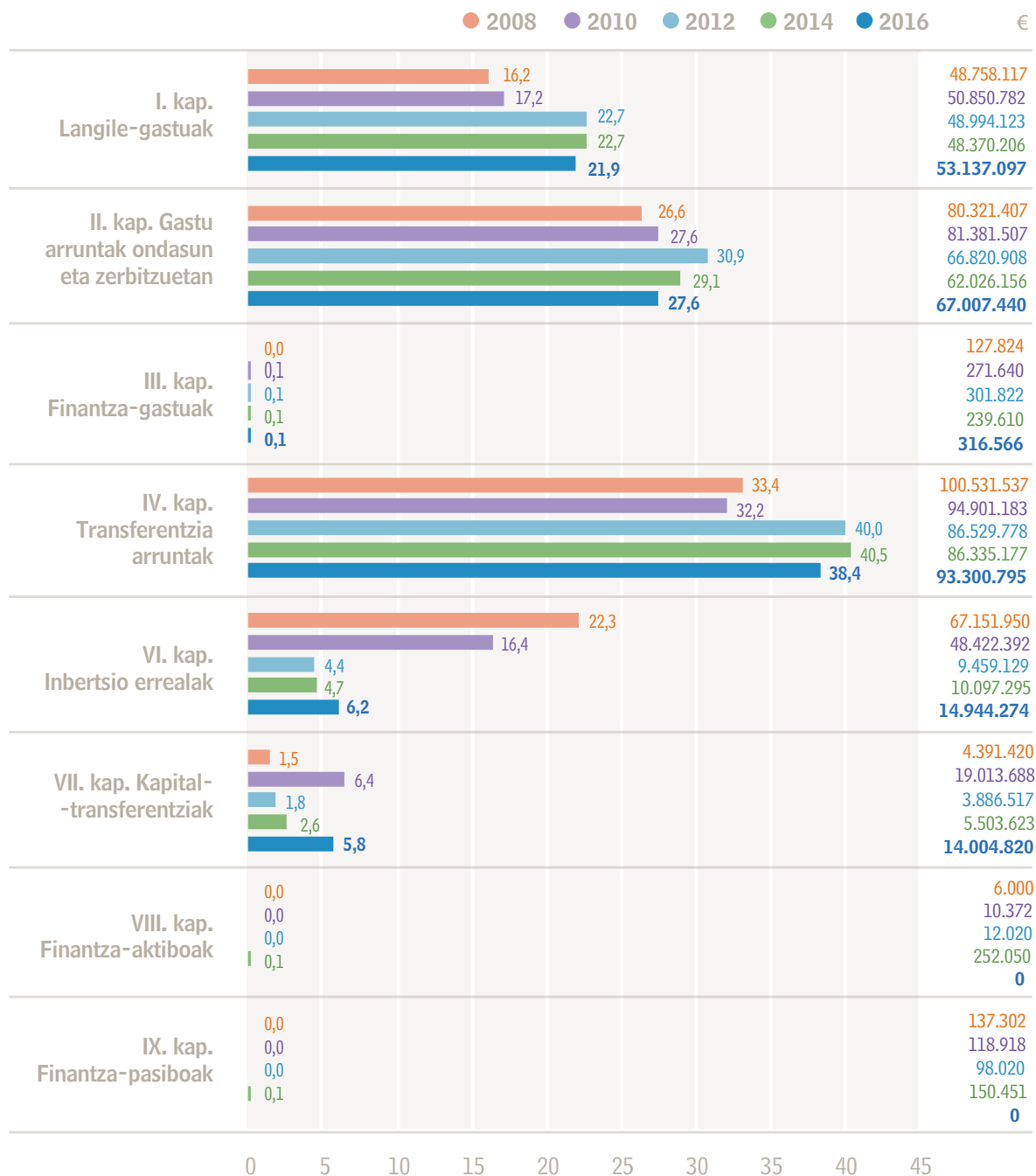
Azkenik, azpimarratzekoa da inbertsioen hazkundera (2014an 10 milioi euro izatetik, 2016an 15 milioi euro izatera pasatu da), bai eta kapital-transferentzien gorakada nabarmena ere, termino absolutuetan, 2014ko 5,5 milioitik 2016ko 14 milioi euroraino igo baitira. Bi kasuetan, hazkundera bai termino absolutuetan eta bai erlatiboetan islatzen da.

Eta gastuaren hazkundera ispilatu da kultura-esparruetan ere. Azpimarratzekoa da ondarean izandako hazkunde nabarmena. Esparru hori ia aurrekontuaren erdira murriztuta zegoen 2008tik, urte hartan 60,8 milioi euro izatetik 2014an 29,0 milioi izatera pasatu baitzen; 2016an, berriz, goranzko joera berreskuratu du, 39,2 milioi eurotan kokatu delarik.

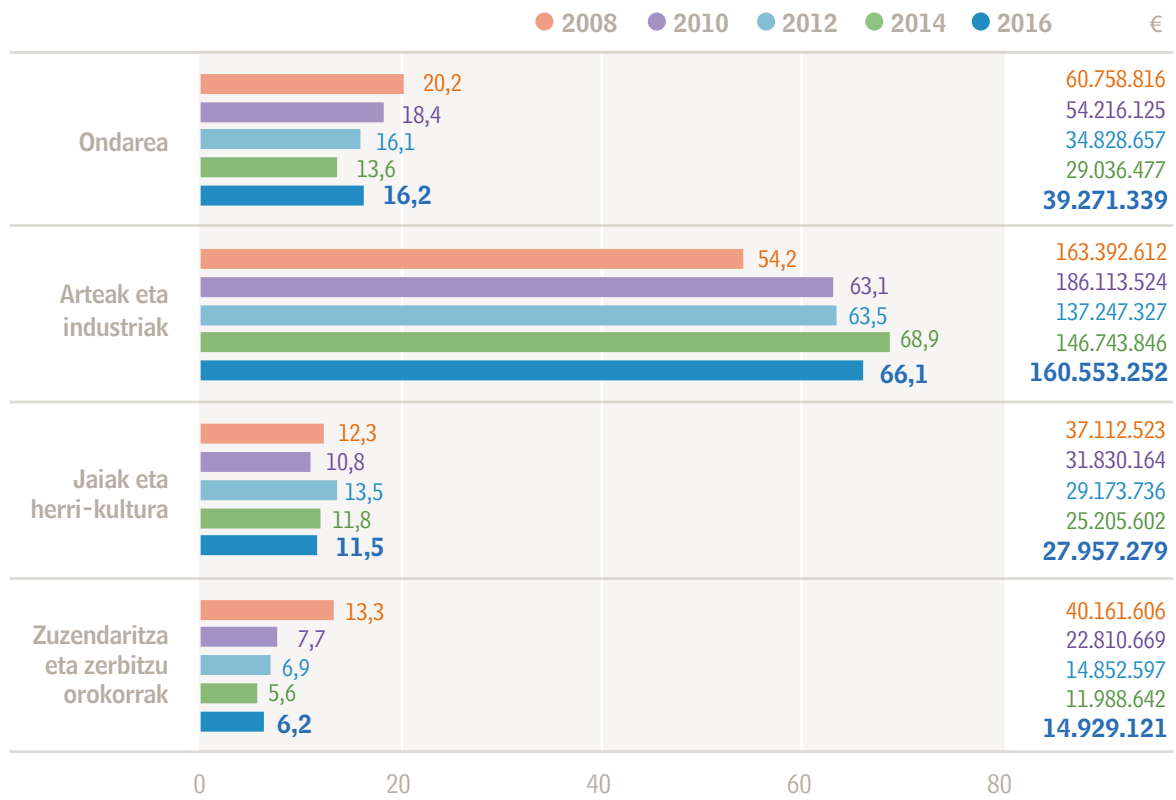
Arte eta industriei dagokienez, proportzioan jaitsi badira ere, termino absolutuetan igoera txiki bat izan dute; hala, 2014an, 146,7 milioi euroko gastua izan bazuten, 2016an, 160,5 milioi euroraino iritsi da gastu hori.

Jai eta herri-kulturako eta zuzendaritza eta zerbitzu orokorretako aurrekontua ere handitu da 2014koarekiko, eta, horrela, aldatu egin da 2008tik hona esparru horietara bideratutako gastuak izan duen pixkanakako jaitsieraren joera.

19. irudia. **Udalen kulturako gastu likidatua kapitulu ekonomikoaren arabera (%).**
2008-2016

20. irudia. Udalen kulturako gastu likidatua kultura-esparruen arabera (%). 2008-2016

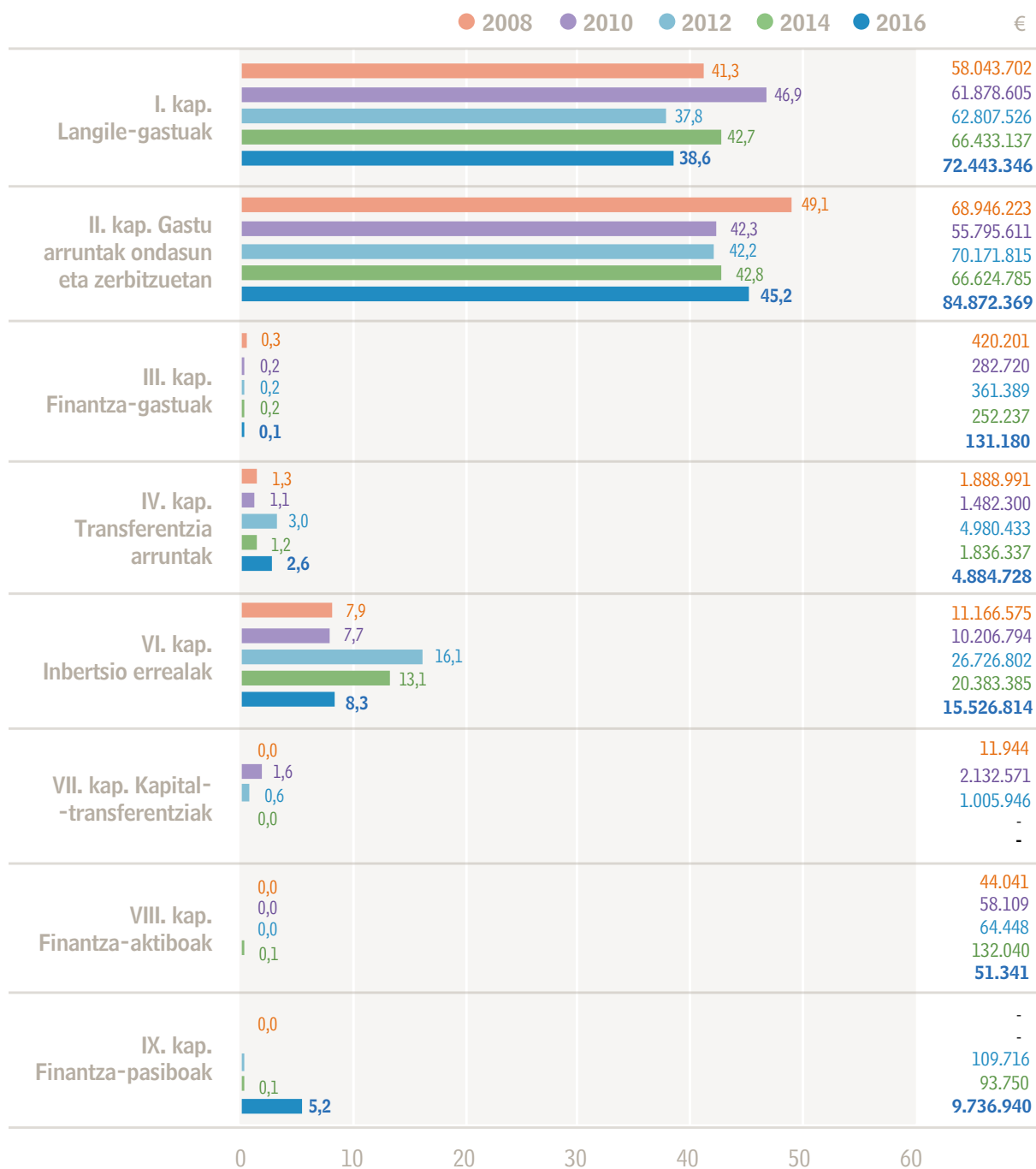
Erakunde autonomoak, sozietate publikoak eta fundazioak

Bai txostenean eta bai estatistikaren aurreko edizioetan adierazi bezala, zenbait erakunde sartu eta beste batzuk desagertu izanak ez du aholkatzen alderaketa egitea, errealitate desberdinak diren neurrian.

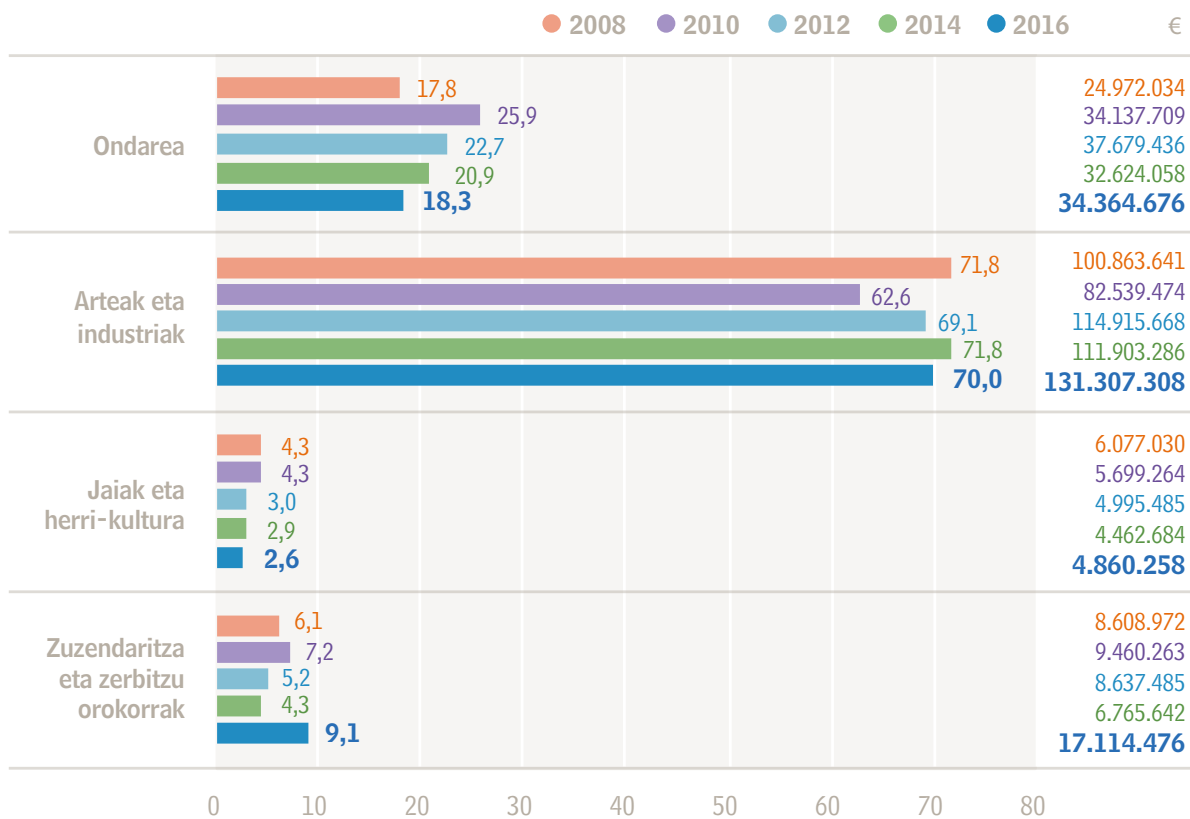
Hala ere, azpimarratzekoa da, aurreko edizioan ikusten zen bezala, erakunde autonomo, sozietate publiko eta fundazioen gastuari dagokionez, 10 eurotik 8 I. eta II. kapituluei dagozkiela: 2016an, 72,4 milioi euro bideratu ziren langile-gastuetara, eta 84,6 milioi euro ondasun eta zerbitzuetako gastu arruntetara.

Gastuaren helmugari dagokionez, aurreko edizioetan bezala, arte eta kultura industrien esparrua da aipagarriena, aurrekontuko 10 eurotik 7, hain zuzen, sektore horretara bideratu baitira.

21. irudia. Erakunde autonomo, sozietate publiko eta fundazioen kulturako gastu likidatua kapitulu ekonomikoaren arabera (%). 2008-2016

22. irudia. Erakunde autonomo, sozietate publiko eta fundazioen kulturako gastu likidatua kultura-esparruen arabera (%). 2008-2016

3.5. Hedabideetan egindako gastuaren bilakaera

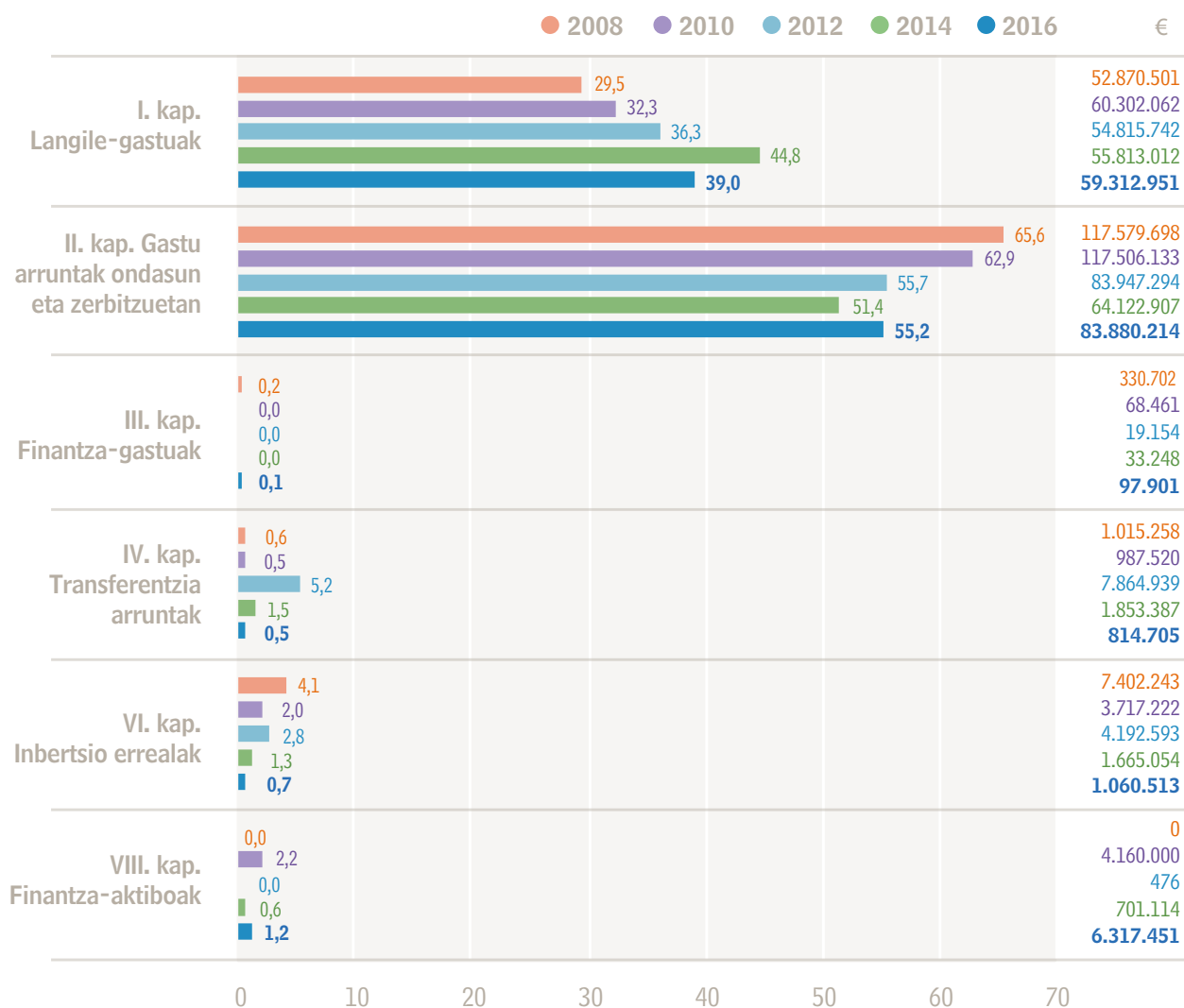
Hedabideetan egindako gastu kontsolidatuak gora egin du 2016an, 151,9 milioi eurora iritsi baita, hau da, 2014an baino % 21,8 gehiago. Aipatzekoa da, 2010etik, lehen aldia dela mota honetako gastua handitzen dela.

Eusko Jaurlaritzak hedabideetara 2016an bideratu duen gastua 124,8 milioi eurora iritsi da. Kopuru horren zatirik handiena (% 94,8) transferentzia arruntei dagokie, 118,4 milioi euro; finantza-aktiboetarako dagokien gastua, berriz, 6,3 milioi euro izan da.

Foru-aldundiek, 2016an, aurrekontuaren % 75,3 kapital-transferentzietara bideratu dute, eta % 24,7 transferentzia arruntetara. Foru-aldundiek hedabideetan egin duten gastuaren guztizkoa % 53,4 jaitsi da aztertu den azkeneko aldi honetan.

Eta, azkenik, udalek ere jaitsiera nabarmena egin dutela esan behar da. 2014tik 2016ra, tokiko administrazioek hedabideetara bideratu duten aurrekontua % 35,4 murriztu da (2014ko 1,5 milioietatik 2016ko milioi eurora igaro da). Administrazio horiek gastua, batez ere, transferentzia arruntetara (% 66,5) eta ondasun eta zerbitzuetako gastu arruntetara (% 19,6) bideratu dute, aurreko urteetako proportzio berdintsuetan.

23. irudia. Komunikabideetara bideratutako kultura-gastua, kapitulu ekonomikoaren arabera (%) . 2008-2016

24. irudia. Komunikabideetara bideratutako kultura-gastua, kapitulu ekonomikoaren eta entitate motaren arabera (euroak). 2008-2016

Kapitulu ekonomikoa	Urtea	Eusko Jaurlaritzza	Foru-aldundiak	Udalak	Erakunde autonomoak eta sozietate publikoak	Gastu kontsolidatua
I. kap. Langile-gastuak	2008	150.000	0	126.501	52.594.000	52.870.501
	2010	154.669	0	305.675	59.841.719	60.302.062
	2012	114.000	5.419	277.106	54.419.216	54.815.742
	2014	114.000	0	154.624	55.544.388	55.813.012
	2016	115.140	0	116.230	59.081.581	59.312.951
II. kap. Ondasun eta zerbitzuetako gastu arruntak	2008	0	0	868.244	116.711.454	117.579.698
	2010	15.066	0	517.606	116.973.461	117.506.133
	2012	166.656	10.993	742.776	83.026.868	83.947.294
	2014	0	0	274.659	63.848.248	64.122.907
	2016	0	0	220.796	83.659.418	83.880.214
III. kap. Finantza-gastuak	2008	0	0	0	330.702	330.702
	2010	0	0	0	68.461	68.461
	2012	0	0	0	19.154	19.154
	2014	0	0	0	33.248	33.248
	2016	0	0	0	97.901	97.901
IV. kap. Transf. arruntak	2008	129.400.206	0	1.012.918	2.340	1.015.258
	2010	138.717.777	0	942.520	0	987.520
	2012	126.086.284	1.128.740	1.967.185	0	7.864.939
	2014	107.634.000	733.295	1.118.092	2.000	1.853.387
	2016	118.404.174	141.221	668.984	4.500	814.705
VI. kap. Inbertsio errealak	2008	0	0	27.243	7.375.000	7.402.243
	2010	0	0	0	3.717.222	3.717.222
	2012	0	6.033	2.006	4.184.554	4.192.593
	2014	0	0	7.445	1.657.609	1.665.054
	2016	0	0	0	1.060.513	1.060.513
VII. kap. Kapital-transf.	2008	13.530.445	0	0	0	0
	2010	4.776.054	0	0	0	0
	2012	4.800.000	476	0	0	0
	2014	0	493.896	0	0	493.896
	2016	0	431.068	0	0	431.068
VIII. kap. Finantza-aktiboak	2008	0	0	0	0	0
	2010	4.160.000	0	0	0	4.160.000
	2012	1.700.000	0	0	0	476
	2014	1.000.000	0	0	0	701.114
	2016	6.317.451	0	0	0	6.317.451
IX. kap. Finantza-pasiboak	2008	0	0	0	0	0
	2010	0	0	0	0	0
	2012	0	0	0	0	0
	2014	0	0	0	0	0
	2016	0	0	0	0	0
GUZTIRA	2008	143.080.651	0	2.034.906	177.013.496	179.198.402
	2010	147.823.566	0	1.765.801	180.600.863	186.741.398
	2012	132.866.940	1.151.661	2.989.073	141.649.792	150.840.198
	2014	108.748.000	1.227.191	1.554.820	121.085.493	124.682.618
	2016	124.836.765	572.289	1.006.011	143.903.913	151.914.804

4. Kulturako gastua administrazio-mailen arabera

Kapitulu honetan, administrazio-mailen arabera egin da azterketa: Eusko Jaurlaritza, foru-aldundiak eta udalak. Maila bakoitzean administrazioaren zuzeneko gastuak sartzen dira, bai eta haren mendeko erakunde autonomoenak, edota administrazioaren partaidetza duten fundazio, enpresa publiko edo beste entitateenak ere, baldin eta administrazio publikoen ekarpenak entitateon baliabideen % 50 gainditzen badu.

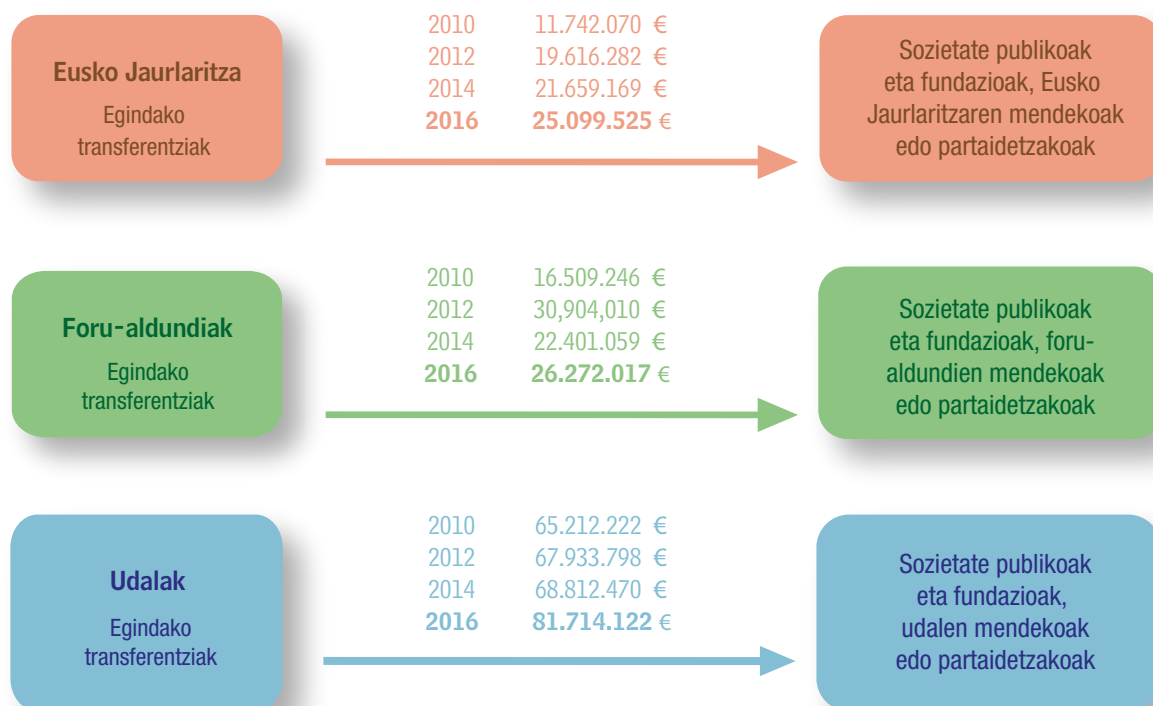
Partidetan zenbaketa bikoitzak egitea ekiditeko, gastuaren kontsolidazio-prozesu bat gauzatu da administrazio-maila bakoitzean; horri esker, Eusko Jaurlaritzak, foru-aldundiek zein udalek kulturaren egindako gastuaren irudi zehatza lortzen da, administrazio-maila bakoitzean dagoen kudeaketa-eredua gorabehera. Horrela, euskal administrazioko hiru mailetakokultura-politiken perimetroa ikus daiteke.

4.1. Transferentzien fluxuak administrazio-mailen arabera

Kontsolidazio-prozesuaren lehenengo urratsa administrazio-maila bakoitzak bere mendeko erakunde autonomikoei, sozietate publikoei eta fundazioei egindako transferentziak identifikatzea da.

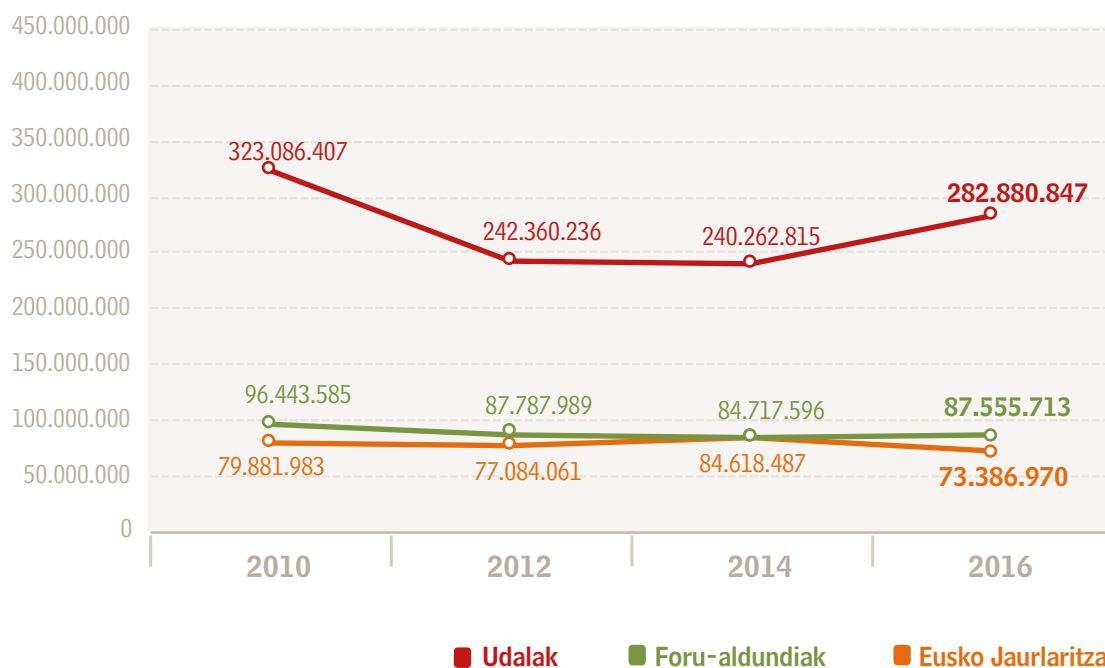
2016an, EAEko administrazioek beren mendeko erakundeetara egindako transferentziak 133,1 milioi euro izan ziren (112,8 milioi 2014an). Aldi horretan, beraz, % 18ko hazkunde esanguratsua gertatu da. Eusko Jaurlaritzak 25,1 milioi euro bideratu ditu partaidetza duen sozietate publiko eta fundazioetara (2014an baino 3,4 milioi euro gehiago). Foru-aldundiek 26,3 milioi euro transferitu dituzte beren mendeko –edo partaidetza duten– erakundeetara (3,9 milioi gutxiago 2014an baino). Udalak izan dira, hortaz, 2016an transferentzia-fluxu handiena izan duten administrazioak, 81,7 milioi euro (alegia, 2014an baino 12,9 milioi euro gehiago).

25. irudia. **Transferentzien fluxuak administrazio-mailen arabera. 2010-2016**

Bilakaeraren ikuspegitik, Eusko Jaurlaritza handituz joan da, pixkanaka, transferitutako kantitateak; hala, 2010ean 11,7 milioi transferitu bazituen, 2014an 25,0 milioi euro transferitzera iritsi zen. Foru-aldundien kasuan, hazkunde garrantzitsua izan zuten 2010etik 2012ra, transferentziak 16,5 milioi izatetik 30,9 milioi euro izatera pasatu baitziren, baina murriztu egin dira geroztik, harik eta 2016ko 26,2 milioi euro tara iritsi arte. Zentzu horretan, aldundietako transferentzien bilakaera positiboa izan da 2010etik; % 59,1 hazi da 2010etik 2016ra. Azkenik, udalei dagokienez, azpimarratzekoa da azkeneko aldi honetan kontzeptu horrek izan duen % 18,7ko hazkundera.

26. irudia. **Kulturako gastua administrazio-mailen arabera (eurotan). 2010-2016**

Aldaketa	Eusko Jaurlaritzak	Foru-aldundiak	Udalak
2010-2016	▼% 8,1	▼% 9,2	▼% 12,4
2014-2016	▼% 13,3	▲% 3,4	▲% 17,7

Zenbaki absolutuetan, Eusko Jaurlaritzak, 2016an, 73,4 milioi euro bideratu zituen kulturara (administrazioaren beraren gastuak eta haren mendeko –edo partaidetza duten– sozietate publiko eta fundazioenak barne), hau da, 2014an baino % 13,3 gutxiago eta 2010ean baino % 8,1 gutxiago.

Foru-aldundien eta haien mendekoak diren –edo haien partaidetza duten– sozietate publiko eta fundazioen gastu kontsolidatua, 2016an, 87,5 milioi euro izan da, 2014an baino % 3,4 handiagoa (eta 2010ean baino % 9,2 txikiagoa).

Eta, amaitzeko, udalen, eta haien mendekoak diren –edo partaidetza duten– erakunde autonomo, sozietate publiko eta fundazioen gastu kontsolidatua 282,9 milioi euro izan da 2016an, hau da, 2014an baino % 18 handiagoa. Zentzu horretan, alderantzikatu egin da orain arte hautemandako dinamika, udalek kontzeptu horretan zituzten gastuen joera beheranzkoa izan baita 2010etik.

4.2. Kulturen egindako gastua kapitulu ekonomikoaren eta administrazio-mailen arabera

2016an, Eusko Jaurlaritzak kulturen egindako guztizko gastuan, 10 eurotik 8 gastu arruntetara bideratu da (% 81,4). Kapital-gastuak murriztu egin dira 2014arekiko (% 14,1) eta hazi egin dira finantza-aktiboak eta pasiboak (% 4,5); 2014an azken gastu horiek ez ziren existitzen.

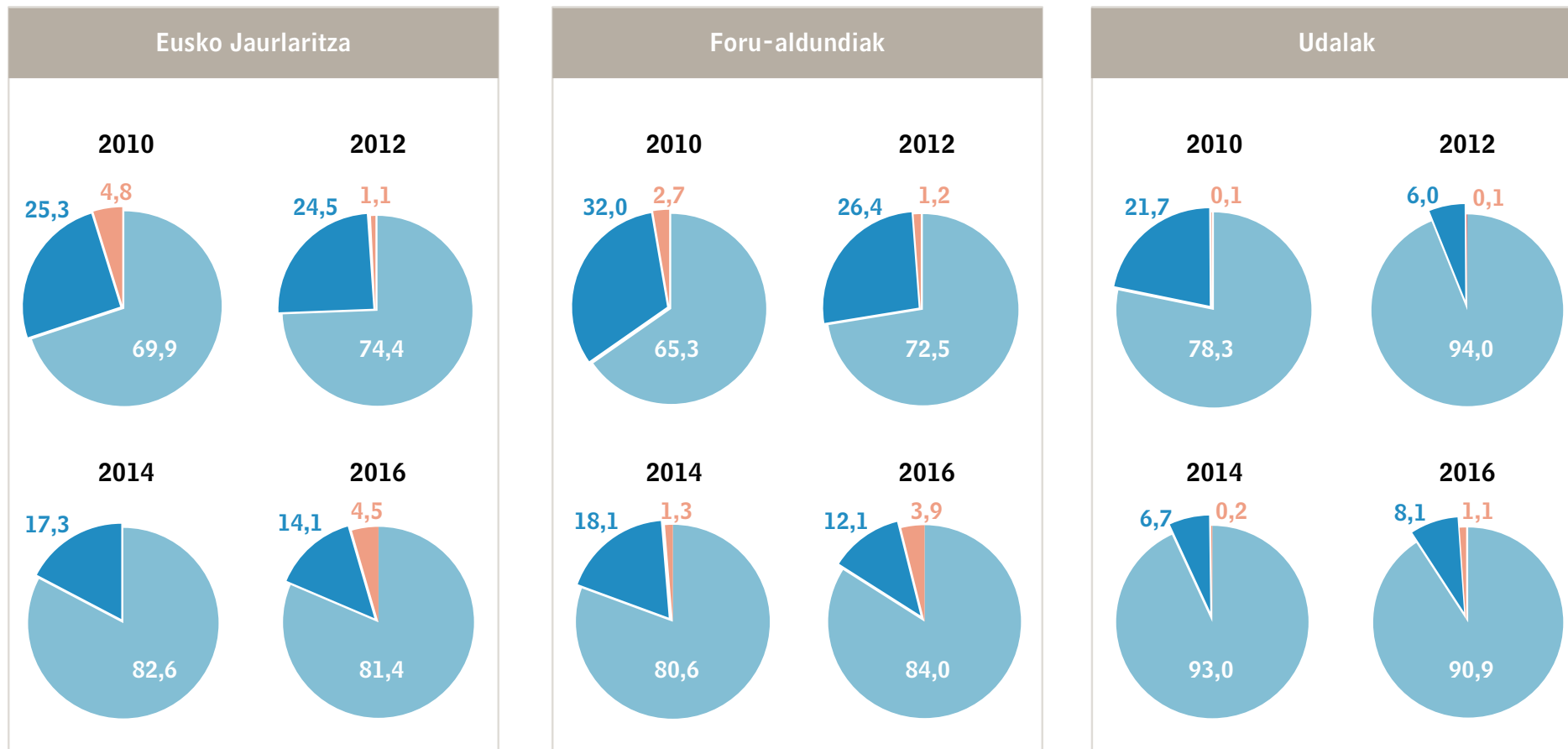
Zentzu horretan, Eusko Jaurlaritzak kulturen egindako gastu kontsolidatutik transferentzia arruntak nabarmentzen dira (% 41,3), % 24,6 hazi baitira 2014koekiko; gero datoz ondasun eta zerbitzuetako gastu arruntak (% 20,5), % 53,6ko murrizketa izan dutelarik 2014ko zifrekiko; eta, azkenik, langile-gastuak dauzkagu (% 19,5), % 9,9ko hazkundera izan baitute.

Bilakaera epe luzeagoan aztertzen badugu, ikusiko dugu 2010etik hona kapital-gastuak izan direla jaitsiera handiena jasan dutenak, hain zuzen ere, 2010ean 20,2 milioi euro izatetik, 2016ko 10,3 milioi eurora pasatu dira, % 48,9 gutxiago. Finantza-aktiboak eta -pasiboak % 13,3 gutxitu dira (3,8 milioitik 3,3 milioi eurora) eta gastu arruntek, kontrako dinamika jarraiturik, % 7,0 handitu dira (hau da, 55,8 milioi euro izatetik 59,7 milioi izatera igaro dira).

Foru-aldundiek kulturen egindako gastu kontsolidatuari dagokionez, azpimarratzekoak dira ondasun eta zerbitzuetako gastu arruntak eta langile-gastuak, guztizko gastuaren % 60 osatzen baitute. Foru-aldundiek 10 eurotik 8,4 gastu arruntetara bideratzen dituzte, 10 eurotik 1,2 kapital-gastuetara eta 0,4 finantza-aktibo eta -pasiboetara.

Jaurlaritzaren datuen bilakaeran ikusten den bezala, foru-aldundietan ere kapital-gastuek izan dute murrizketarik handiena 2010etik hona: % 65,5 gutxiago 2016an. Gastu arruntak eta finantza-aktiboak eta -pasiboak, aldiz, % 16,7 eta % 28,9 handitu dira, hurrenez hurren, 2010etik.

27. irudia. **Kulturaren egindako gastua izaera ekonomikoaren eta administrazio-mailen arabera (%). 2010-2016**

● Gastu arruntak ● Kapital-gastuak ● Finantza-aktiboak eta -pasiboak

28. irudia. **Kulturaren egindako gastua, kapitulu ekonomikoaren eta administrazio-mailaren arabera (euroak eta %). 2010-2016**

Kapitulu ekonomikoa	Urtea	Eusko Jaurlaritzaren		Foru-aldundiak		Udalak	
		€	%	€	%	€	%
Gastu arruntak	2010	55.840.285	69,9	62.970.589	65,3	252.878.120	78,3
	2012	57.335.603	74,4	63.604.917	72,5	227.701.967	94,0
	2014	69.917.139	82,6	68.279.144	80,6	223.558.816	93,0
	2016	59.729.429	81,4	73.514.469	84,0	257.008.312	90,9
I. kap. Langile-gastuak	2010	12.323.046	15,4	25.082.832	26,0	95.943.830	29,7
	2012	12.582.350	16,3	23.892.060	27,2	93.572.401	38,6
	2014	13.028.437	15,4	28.284.912	33,4	94.569.598	39,4
	2016	14.319.108	19,5	26.995.582	30,8	105.500.012	37,3
II. kap. Ondasun eta zerbitzuetako gastu arruntak	2010	12.505.497	15,7	21.525.525	22,3	120.815.240	37,4
	2012	15.022.004	19,5	24.213.881	27,6	110.168.393	45,5
	2014	32.441.829	38,3	22.565.668	26,6	104.433.806	43,5
	2016	15.066.773	20,5	26.331.102	30,1	123.789.688	43,8
III. kap. Finantza-gastuak	2010	64.677	0,1	70.352	0,1	419.496	0,1
	2012	78.855	0,1	112.927	0,1	443.405	0,2
	2014	123.807	0,1	556.973	0,7	330.319	0,1
	2016	31.272	0,0	33.324	0,0	383.149	0,1
IV. kap. Transferentzia arruntak	2010	30.947.065	38,7	16.291.880	16,9	35.699.554	11,0
	2012	29.652.394	38,5	15.386.049	17,5	23.517.769	9,7
	2014	24.323.066	28,7	24.225.092	10,1	24.225.092	10,1
	2016	30.312.275	41,3	20.154.461	23,0	27.335.464	9,7
Kapital-gastuak	2010	20.210.732	25,3	30.828.552	32,0	70.020.888	21,7
	2012	18.908.807	24,5	23.169.322	26,4	14.485.504	6,0
	2014	14.666.760	17,3	15.319.161	18,1	16.169.458	6,7
	2016	10.337.245	14,1	10.633.314	12,1	22.812.479	8,1
VI. kap. Inbertsio errealak	2010	6.526.338	8,2	18.179.055	18,8	55.509.492	17,2
	2012	10.829.660	14,0	19.642.153	22,4	14.244.916	5,9
	2014	9.023.024	10,7	10.237.170	12,1	16.087.215	6,7
	2016	5.836.390	8,0	7.475.625	8,5	21.820.892	7,7
VII. kap. Kapital-transferentziak	2010	13.684.394	17,1	12.649.497	13,1	14.511.396	4,5
	2012	8.079.147	10,5	3.527.169	4,0	240.588	0,1
	2014	5.643.737	6,7	5.081.991	6,0	82.243	0,0
	2016	4.500.855	6,1	3.157.690	3,6	991.587	0,4

.../...

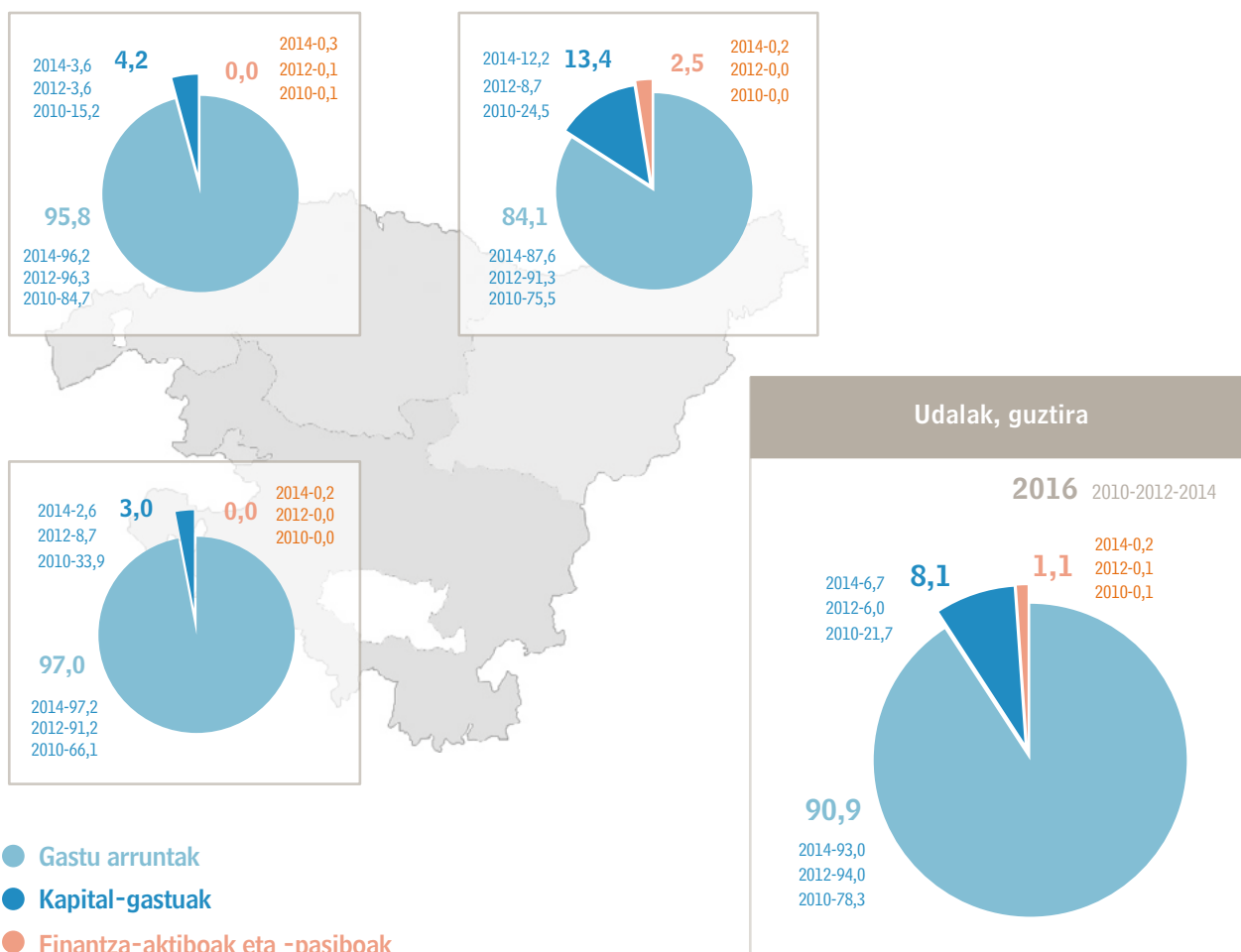
.../...

Kapitulu ekonomikoa	Urtea	Eusko Jaurlaritzia		Foru-aldundiak		Udalak	
		€	%	€	%	€	%
Finantza-aktibo eta -pasiboak	2010	3.830.966	4,8	2.644.444	2,7	187.399	0,1
	2012	839.651	1,1	1.013.750	1,2	172.766	0,1
	2014	34.588	0,0	1.119.291	1,3	534.541	0,2
	2016	3.320.296	4,5	3.407.929	3,9	3.060.055	1,1
VIII. kap. Finantza-aktiboak	2010	3.830.966	4,8	2.644.444	2,7	68.481	0,0
	2012	810.758	1,1	962.481	1,1	73.800	0,0
	2014	2.150	0,0	1.086.853	1,3	384.090	0,2
	2016	0	0,0	0	0,0	51.341	0,0
IX. kap. Finantza-pasiboak	2010	0	0,0	0	0,0	118.918	0,0
	2012	28.893	0,0	51.269	0,1	98.965	0,0
	2014	32.438	0,0	32.438	0,0	150.451	0,1
	2016	3.320.296	4,5	3.407.929	3,9	3.008.714	1,1
GUZTIRA	2010	79.881.983	100,0	96.443.585	100,0	323.086.407	100,0
	2012	77.084.061	100,0	87.787.989	100,0	242.360.236	100,0
	2014	84.618.487	100,0	84.717.596	100,0	240.262.815	100,0
	2016	73.386.970	100,0	87.555.713	100,0	282.880.847	100,0

Udaletan, gastu arruntak nabarmentzen dira orobat, hamar eurotik bederatzi gastu horietara bideratu baitira (% 90,9). Kapital-gastuak % 8,1 izan dira, eta finantza-aktiboak eta -pasiboak, berriz, % 1,1. Udalek guztira egindako gastu kontsolidatutik ondasun eta zerbitzuetako gastu arruntak (% 43,8) eta langile-gastuak (% 37,3) gailentzen dira.

Udalek 2010etik kulturaren egindako gastu kontsolidatuaren bilakaerari dagokionez, finantza-aktiboek eta -pasiboek hazkunde garrantzitsua izan dute: 187,3 mila eurotik 3,0 milioi eurotara igo dira. Aipatzekoa da kapital-gastuen % 67,4ko jaitziera ere, 2010ean 70,0 milioi euro izatetik 2016an 22,8 milioi izatera igaro baitira.

29. irudia. **Udalen kulturako gastua izaera ekonomikoaren eta lurralde historikoaren arabera (%). 2010-2016**

- Gastu arruntak
- Kapital-gastuak
- Finantza-aktiboak eta -pasiboak

Udalek kulturaren egindako gastu kontsolidatua xehekiago aztertzen badugu, 2010ekoarekin alderatuta, gorabeherak izan dira lurraldeen arabera. Datu orokorretan islatutako finantza-aktibo eta pasiboen hazkundera Gipuzkoan gertatu da, non orain arte existitzen ez ziren finantza-pasiboak 3 milioi eurotaraino igo baitira.

Aipatu den kapital-gastuen murrizketari dagokionez, ikusten da hiru lurralde historikoetan joera berbera nagusitu dela, baina joera hori Araban nabarmenagoa izan da. 2010etik 2016ra, kapital-gastuak, Araban, % 96,0 murriztu dira (19,5 milioi euroko gastutik 789,5 mila eurora pasatu dira); Bizkaian ere jaitsiera handia izan dute, baina txikiagoa, % 76,6 jaitsi dira kapital-gastuak, 18,1 milioi euro gutxiago; eta Gipuzkoan jaitsiera dezente txikiagoa izan da, 10,3 milioi euro gutxiago (-% 38,6).

Proportzioan, jaitsiera horiek gastu arrunten hazkundera islatzen dira. Estatistikaren bilakaerarekin gastu arrunten pisuak handitzeko joera duen arren, Gipuzkoan soilik datoz bat gastuaren hazkunde proportzionala eta hazkunde absolutua. Lurralde historiko horretan gastu arruntak 2010ean 82,6 milioi

euro izatetik 2016an 103,2 milioi izatera pasatu dira (% 24,9 gehiago). Araban eta Bizkaian gastuaren hazkunde proportzionala ez da aurrekontuaren hazkundera islatzen.

Araban, 2016an, 12,2 milioi euro gutxiago bideratu dira aurrekontutik gastu arruntetara, hau da, % 32,1 gutxiago; murrizketa hori, batik bat, aurrekontuan transferentzia arruntek izan duten jaitsieragatik gertatu da -2010ean 7,1 milioi baziren, 2,4 milioi eurora jaitsi dira 2016an (-% 65,7)-, bai eta ondasun eta zerbitzuetako gastuengatik ere, % 37,3 jaitsi baitira hauek ere (7,0 milioi euro gutxiago).

Bizkaian jaitsiera motelagoa izan da, gastu arruntetara % 3,2 gutxiago bideratu da (4,2 milioi euro gutxiago). Finantza-gastuak eta transferentzia arruntak izan dira jaitsiera handiena jasan dutenak. Finantza-gastuetara % 60,4 gutxiago bideratu da aurrekontutik (2010ean 125,4 mila euro izatetik 2016ko 49,7 mila eurora igaro dira), eta % 17,8 gutxiago transferentzia arruntetara (17,6 milioitik 14,5 milioi eurora).

Joera horiek udalerrien tamainaren arabera aztertzen baditugu, ohartuko gara hazi egin direla finantza-aktiboak eta -pasiboak hiriburuetan, 33,0 mila euroko aurrekontua izatetik 3,0 milioi eurokora pasatu baitira. Kapital-gastuei dagokienez, aztertu diren ia estratu guztietan gertatu da jaitsiera, 20.000 biztanletik gorako udalerrak salbuetsita, % 8,4ko hazkundera izan baitute. 5.000 eta 20.000 biztanle arteko udalerrietan, kapital-gastuak % 83,1 murriztu dira (18,0 milioi euro izatetik 3,0 milioi izatera pasatu dira); hiriburuetan % 72,2koa izan da jaitsiera (28,0 milioi eurotan murriztu da gastua) eta 5.000 biztanlez azpiko udalerrietan, berriz, % 70,2koa (4,8 milioi euro gutxiago).

30. irudia. **Udalen kulturako gastua kapitulu ekonomikoaren eta lurralde historikoaren arabera (euroak eta %). 2010-2016**

Kapitulu ekonomikoa	Urtea	Araba		Bizkaia		Gipuzkoa		Guztira udalen esku	
		€	%	€	%	€	%	€	%
Gastu arruntak	2010	38.138.737	66,1	132.133.749	84,7	82.605.634	75,5	252.878.120	78,3
	2012	25.310.927	91,2	124.378.540	96,3	78.012.500	91,3	227.701.967	94,0
	2014	25.303.461	97,2	118.191.005	96,2	80.064.349	87,6	223.558.816	93,0
	2016	25.904.592	97,0	127.918.052	95,8	103.185.669	84,1	257.008.312	90,9
I. kap. Langile-gastuak	2010	12.287.154	21,3	52.466.120	33,6	31.190.556	28,5	95.943.830	29,7
	2012	11.721.366	42,3	50.817.344	39,3	31.033.690	36,3	93.572.400	38,6
	2014	10.950.553	42,1	50.212.906	40,9	33.406.139	36,6	94.569.598	39,4
	2016	11.714.079	43,9	56.112.202	42,0	37.673.730	30,7	105.500.012	37,3
II. kap. Ondasun eta zerbitzuetako gastu arruntak	2010	18.727.760	32,5	61.875.908	39,7	40.211.572	36,7	120.815.240	37,4
	2012	11.213.426	40,4	60.374.008	46,7	38.580.959	45,2	110.168.393	45,5
	2014	10.931.142	42,0	54.176.175	44,1	39.326.489	43,0	104.433.806	43,5
	2016	11.746.499	44,0	57.232.403	42,9	54.810.785	44,7	123.789.688	43,8
III. kap. Finantza-gastuak	2010	116	0,0	125.400	0,1	293.980	0,3	419.496	0,1
	2012	2.940	0,0	145.835	0,1	294.630	0,3	443.405	0,2
	2014	9	0,0	70.063	0,1	260.248	0,3	330.319	0,1
	2016	86,57	0,0	49.706	0,0	333.357	0,3	383.149	0,1
IV. kap. Transferentzia arruntak	2010	7.123.707	12,3	17.666.321	11,3	10.909.526	10,0	35.699.554	11,0
	2012	2.373.195	8,6	13.041.353	10,1	8.103.221	9,5	23.517.769	9,7
	2014	3.421.757	13,1	13.731.862	11,2	7.071.473	7,7	24.225.092	10,1
	2016	2.443.927	9,2	14.523.740	10,9	10.367.796	8,5	27.335.464	9,7
Kapital-gastuak	2010	19.551.326	33,9	23.645.731	15,2	26.823.831	24,5	70.020.888	21,7
	2012	2.417.722	8,7	4.660.945	3,6	7.406.837	8,7	14.485.504	6,0
	2014	682.959	2,6	4.369.722	3,6	11.116.777	12,2	16.169.458	6,7
	2016	789.547	3,0	5.540.203	4,2	16.482.730	13,4	22.812.479	8,1

.../...

.../...

Kapitulu ekonomikoa	Urtea	Araba		Bizkaia		Gipuzkoa		Guztira udalen esku	
		€	%	€	%	€	%	€	%
VI. kap. Inbertsio errealak	2010	13.354.552	23,1	15.685.448	10,1	26.469.492	24,2	55.509.492	17,2
	2012	2.371.346	8,5	4.536.601	3,5	7.336.968	8,6	14.244.915	5,9
	2014	682.959	2,6	4.303.144	3,5	11.101.112	12,2	16.087.215	6,7
	2016	789.547	3,0	5.424.900	4,1	15.606.445	12,7	21.820.892	7,7
VII. kap. Kapital-transferentziak	2010	6.196.774	10,7	7.960.283	5,1	354.339	0,3	14.511.396	4,5
	2012	46.376	0,2	124.344	0,1	69.869	0,1	240.589	0,1
	2014	0	0,0	66.578	0,1	15.665	0,0	82.243	0,0
	2016	0	0,0	115.303	0,1	876.284	0,7	991.587	0,4
Finantza-aktibota -pasiboak	2010	0	0,0	186.999	0,1	400	0,0	187.399	0,1
	2012	12.965	0,0	159.795	0,1	5	0,0	172.765	0,1
	2014	51.020	0,2	309.001	0,3	174.520	0,2	534.541	0,2
	2016	0	0,0	40.523	0,0	3.019.532	2,5	3.060.055	1,1
VIII. kap. Finantza-aktiboak	2010	0	0,0	68.081	0,0	400	0,0	68.481	0,0
	2012	12.020	0,0	61.775	0,0	5	0,0	73.800	0,0
	2014	51.020	0,2	158.550	0,1	174.520	0,2	384.090	0,2
	2016	0	0,0	40.523	0,0	10.818	0,0	51.341	0,0
IX. kap. Finantza-pasiboak	2010	0	0,0	118.918	0,1	0	0,0	118.918	0,0
	2012	945	0,0	98.020	0,1	0	0,0	98.965	0,0
	2014	0	0,0	150.451	0,1	0	0,0	150.451	0,1
	2016	0	0,0	0	0,0	3.008.714	2,5	3.008.714	1,1
GUZTIRA	2010	57.690.063	100,0	155.966.479	100,0	109.429.865	100,0	323.086.407	100,0
	2012	27.741.614	100,0	129.199.280	100,0	85.419.342	100,0	242.360.236	100,0
	2014	26.037.440	100,0	122.869.729	100,0	91.355.646	100,0	240.262.815	100,0
	2016	26.694.139	100,0	133.498.777	100,0	122.687.931	100,0	282.880.847	100,0

31. irudia. **Udalen kulturako gastua kapitulu ekonomikoaren eta udalerraren neurriaren arabera (euroak eta %). 2010-2016**

Kapitulu ekonomikoa	Urtea	<5.000 biztanle		5.000 - 20.000 biz.		> 20.000 biztanle		Hiriburuak		Udalen guztizkoa	
		€	%	€	%	€	%	€	%	€	%
Gastu arruntak	2010	29.921.448	81,2	57.059.983	76,0	66.909.952	91,2	98.986.737	71,8	252.878.120	78,3
	2012	26.827.087	89,0	54.666.572	94,6	58.154.487	95,6	88.053.821	94,0	227.701.967	94,0
	2014	22.236.252	89,7	54.916.184	93,3	58.590.280	94,6	87.816.100	92,7	223.558.816	93,0
	2016	26.344.798	92,9	55.347.930	94,8	63.567.959	90,1	111.747.624	89,0	257.008.312	90,9
I. kap. Langile-gastuak	2010	7.016.800	19,1	18.991.028	25,3	29.358.582	40,0	40.577.420	29,4	95.943.830	29,7
	2012	6.212.216	20,6	19.589.543	33,9	27.948.313	46,0	39.822.328	42,5	93.572.400	38,6
	2014	4.927.970	19,9	20.708.926	35,2	29.754.538	48,0	39.178.165	41,4	94.569.598	39,4
	2016	6.089.303	21,5	21.321.627	36,5	32.389.935	45,9	45.699.146	36,4	105.500.012	37,3
II. kap. Ondasun eta zerbitzuetako gastu arruntak	2010	17.823.450	48,4	30.399.445	40,5	31.894.015	43,5	40.698.330	29,5	120.815.240	37,4
	2012	15.141.214	50,3	27.903.333	48,3	25.958.673	42,7	41.165.173	44,0	110.168.393	45,5
	2014	12.380.595	49,9	27.696.259	47,1	24.914.841	40,2	39.442.111	41,7	104.433.806	43,5
	2016	15.821.542	55,8	27.245.902	46,7	26.328.176	37,3	54.394.068	43,3	123.789.688	43,8
III. kap. Finantza-gastuak	2010	14.462	0,0	257.963	0,3	14.231	0,0	132.840	0,1	419.496	0,1
	2012	34.816	0,1	266.233	0,5	4.797	0,0	137.559	0,1	443.405	0,2
	2014	594	0,0	240.398	0,4	4.641	0,0	84.687	0,1	330.319	0,1
	2016	422	0,0	317.024	0,5	60	0,0	65.643	0,1	383.149	0,1
IV. kap. Transferentzia arruntak	2010	5.066.736	13,8	7.411.547	9,9	5.643.124	7,7	17.578.147	12,8	35.699.554	11,0
	2012	5.438.841	18,1	6.907.463	12,0	4.242.704	7,0	6.928.761	7,4	23.517.769	9,7
	2014	4.927.093	19,9	6.270.601	10,7	3.916.261	6,3	9.111.137	9,6	24.225.092	10,1
	2016	4.433.532	15,6	6.463.377	11,1	4.849.788	6,9	11.588.767	9,2	27.335.464	9,7
Kapital-gastuak	2010	6.809.345	18,5	18.004.224	24,0	6.418.530	8,8	38.788.789	28,1	70.020.888	21,7
	2012	3.202.831	10,6	3.105.469	5,4	2.600.169	4,3	5.577.035	6,0	14.485.504	6,0
	2014	2.512.367	10,1	3.598.008	6,1	3.350.839	5,4	6.708.244	7,1	16.169.458	6,7
	2016	2.025.933	7,1	3.050.030	5,2	6.956.275	9,9	10.780.242	8,6	22.812.479	8,1

.../...

.../...

Kapitulu ekonomikoa	Urtea	<5.000 biztanle		5.000 - 20.000 biz.		> 20.000 biztanle		Hiriburuak		Udalen guztizkoa	
		€	%	€	%	€	%	€	%	€	%
VI. kap. Inbertsio errealak	2010	6.797.571	18,5	17.675.567	23,5	4.524.240	6,2	26.512.114	19,2	55.509.492	17,2
	2012	3.173.650	10,5	3.014.713	5,2	2.557.717	4,2	5.498.835	5,9	14.244.915	5,9
	2014	2.512.367	10,1	3.551.281	6,0	3.347.174	5,4	6.676.393	7,1	16.087.215	6,7
	2016	1.988.502	7,0	3.035.180	5,2	6.926.283	9,8	9.870.926	7,9	21.820.892	7,7
VII. kap. Kapital-transferentziak	2010	11.774	0,0	328.657	0,4	1.894.290	2,6	12.276.675	8,9	14.511.396	4,5
	2012	29.181	0,1	90.756	0,2	42.452	0,1	78.200	0,1	240.589	0,1
	2014	0	0,0	46.727	0,1	3.665	0,0	31.852	0,0	82.243	0,0
	2016	37.430	0,1	14.850	0,0	29.992	0,0	909.315	0,7	991.587	0,4
Finantza-aktibo eta -pasiboak	2010	102.557	0,3	27.133	0,0	24.709	0,0	33.000	0,0	187.399	0,1
	2012	98.020	0,3	6	0,0	56.775	0,1	17.965	0,0	172.765	0,1
	2014	39.000	0,2	324.971	0,6	5.409	0,0	165.161	0,2	534.541	0,2
	2016	0	0,0	0	0,0	30.831	0,0	3.029.224	2,4	3.060.055	1,1
VIII. kap. Finantza-aktiboak	2010	10.372	0,0	400	0,0	24.709	0,0	33.000	0,0	68.481	0,0
	2012	0	0,0	6	0,0	56.775	0,1	17.020	0,0	73.800	0,0
	2014	39.000	0,2	174.520	0,3	5.409	0,0	165.161	0,2	384.090	0,2
	2016	0	0,0	0	0,0	30.831	0,0	20.510	0,0	51.341	0,0
IX. kap. Finantza-pasiboak	2010	92.185	0,3	26.733	0,0	0	0,0	0	0,0	118.918	0,0
	2012	98.020	0,3	0	0,0	0	0,0	945	0,0	98.965	0,0
	2014	0	0,0	150.451	0,3	0	0,0	0	0,0	150.451	0,1
	2016	0	0,0	0	0,0	0	0,0	3.008.714	2,4	3.008.714	1,1
GUZTIRA	2010	36.833.350	100,0	75.091.340	100,0	73.353.191	100,0	137.808.526	100,0	323.086.407	100,0
	2012	30.127.938	100,0	57.772.046	100,0	60.811.431	100,0	93.648.821	100,0	242.360.236	100,0
	2014	24.787.618	100,0	58.839.162	100,0	61.946.529	100,0	94.689.506	100,0	240.262.815	100,0
	2016	28.370.731	100,0	58.397.960	100,0	70.555.065	100,0	125.557.091	100,0	282.880.847	100,0

4.3. Kulturaren egindako gastua kultura-esparruaren eta administrazio-mailen arabera

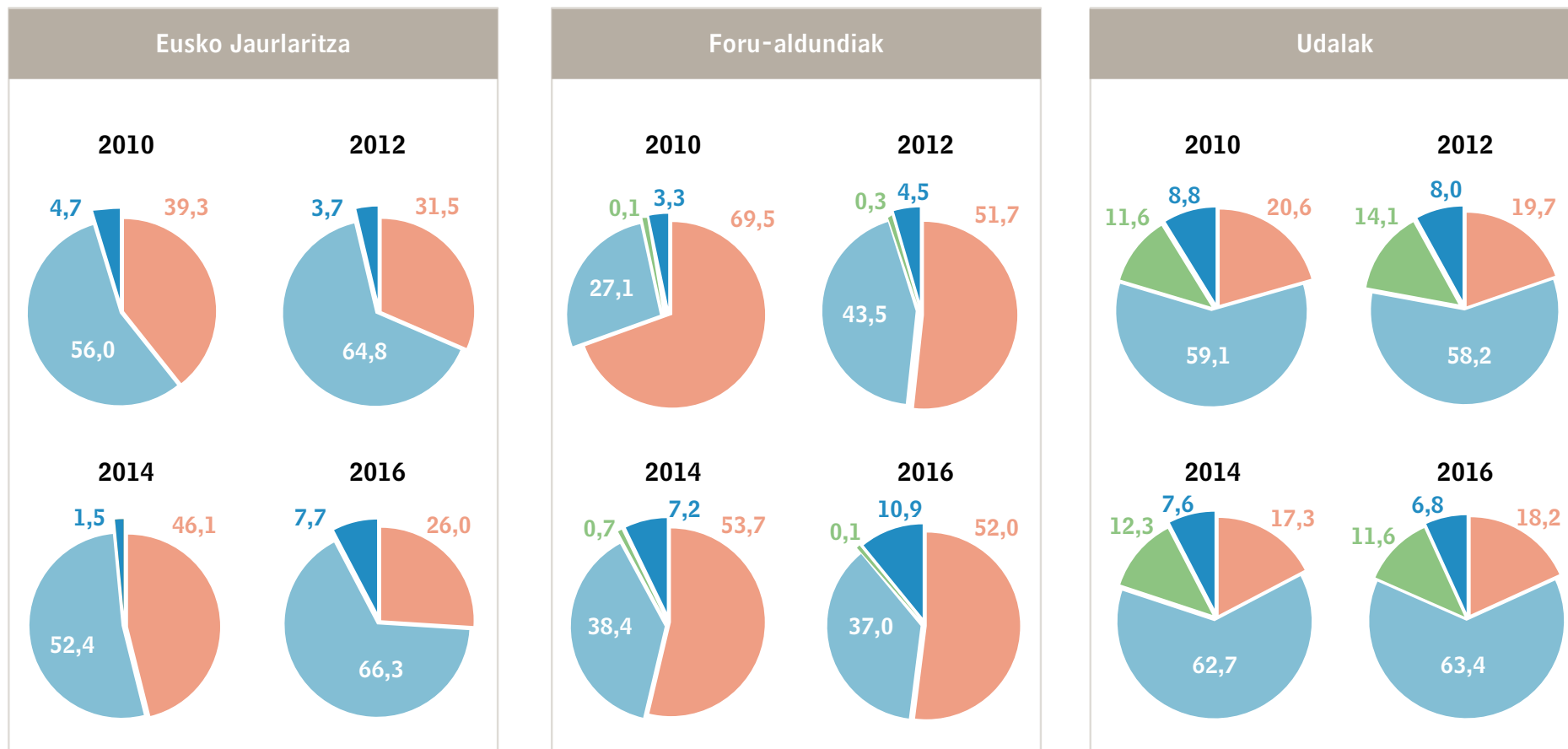
2016an ere, gasturik handiena arte eta kultura industrietan egin da; Eusko Jaurlaritzaren aurrekontuko 10 eurotik 6,6 kultura-esparru horretara bideratu dira; bai eta udaletako 10 eurotik 6,3 ere.

Orokorrean, Eusko Jaurlaritzan behera egin du ondarean egindako gastuak (2014an % 46,1eko pisu erlatiboa izatetik 2016ko % 26,0ra igaro da) eta handitu egin da arte eta kultura industrietako gastua (% 52,4tik % 66,3ra), bai eta zuzendaritzan eta kultura zerbitzuetan ere (2014an % 2,0 baino ez, baina % 7,7 2016an).

Foru-aldundietan zuzendaritza eta zerbitzu orokorretako gastuen hazkunde jarraitua nabarmentzen da, serie estatistikoa egiten hasi zenetik hona. 2016an % 10,9 izan da; 2010ean, berriz, aurrekontuaren % 3,3 baizik ez zen izan. Ondareari eta arte eta industriei buruzko 2016ko proportzioa 2014koaren antzekoa izan da.

Udalei dagokienez, proportzioak berdintsuak badira ere, aipatzekoa da zuzendaritza eta zerbitzu orokorretan izandako jaitsiera –2010ean aurrekontuaren % 8,8 zen, eta 2016an % 6,8– eta arte eta industrietan izandako aldaketak, 2010eko % 59,1etik 2016ko % 63,4ra igaro baita.

32. irudia. **Kulturaren egindako gastua kultura-esparruaren eta administrazio-mailen arabera (%) . 2010-2016**

● Arteak eta industriak ● Ondarea ● Zuzendaritza eta zerbitzu orokorrak ● Jaiak eta herri-kultura

Azken aldi honetako datuei erreparatuta, ohartuko gara Eusko Jaurlaritzak murriztu egin duela ondare bideratutako gastua, hala, 2014ko 38,9 milioi euroko gastutik, 2016ko 19,1 milioira igaro da. Jaitsiera horren arrazoia, neurri handi batean, ondarean eta arkeologian egindako gastuaren % 81,4ko murrizketa da (23,0 milioi eurotik 4,3 milioi eurora igaro baita; aurrez jada aipatutako kalte-ordainari lotuta, batik bat). Arte eta kultura industrien kasuan (% 66,3ko pisu erlatiboa izan dute 2016an) alderantzizko dinamika nagusitu da, gastua % 9 areagotu baita (44,3 milioi eurokoa izatetik 48,6 milioikoa izatera pasatu da). Hazkunde hori azpisektore guztietan islatu da, bertsolaritzan izan ezik, non gastuaren % 16,6ko murrizketa erregistratu baita.

Jada iruzkindu den bezala, gastuaren banaketa egonkor mantendu da foru-aldundietan 2014-2016 aldian. Ondarearen kasuan, kulturako gastuaren erdia baino gehixeago izaten segitzen du (% 52,0, hau da, 45,5 milioi euro inguru); nolana ere, oro har mantentzen den arren, azpisektoreak aztertzen badira ikusiko dugu % 28,3ko jaitsiera gertatu dela liburutegietan egindako gastuan (8,8 milioi eurotik 6,3 milioi eurora igaro da), jaitsi egin da, halaber, artxiboetako gastua (-% 14,3), baina igo, aldiz, museoetako (21,9 milioi eurotik 24,9 milioira pasatu da, % 13,6 gehiago).

Arte eta kultura industrietako gastua ere egonkor mantendu da, oro har, 32,4 milioi euroko gastuaren inguruan. Ondarean egindako gastuan nabarmentzen zen bezala, azpisektoreei erreparatzen badiegu, zenbait joera-aldaketa hautemango ditugu. Handitu egin da antzerkian eta dantzaren egindako gastua (% 13,6 hazi da), baita literatura eta argitalpenean (+% 1,5) eta kultura-ekintzan ere (+% 12,2); aitzitik, behera egin du gastuak musikan (-% 10,2), ikusizko arteetan (-% 26,4) eta zineman eta ikus-entzunezkoetan (-% 27,9).

Amaitzeko, estatistikaren azkeneko aldian udalek egindako gastua xehetasun handiagoz aztertzen badugu ohartuko gara arte eta kultura industrietako gastua gailendu dela (% 63,4) eta, gainera, % 19,0 hazi dela (2014ko 150,7 milioi eurotik 2016ko 179,3 milioi eurora igaro den neurrian). Esparru honetako azpisektoreei dagokienez, gastuaren ia erdia kultura-ekintzara (54,7 milioi eurotik 82,6 milioi eurora igaro da) eta musikara bideratu da (esparru honetan 56 milioiko gastua egitetik 57,6 milioi euro egitera pasatu dira).

Udalek ondarean egin duten gastua 2016ko gastuaren % 18,2 izan da, eta esan behar da % 23,9 hazi dela (41,5 milioi eurotik 51,1 milioi eurora igaro da); ondarean egindako gastu nagusia liburutegietan egin da (2014an 24,9 milioi euroko gastua egitetik 2016an 28,3 milioi euro egitera igaro dira).

Aipatzekoa da udalek jaietara eta herri-kulturara egiten duten ekarpena ere, gastu osoaren % 11,6 esparru horretara bideratu baitute. Gainera, 2014tik 2016rako aldian, aurrekontua % 10,7 hazi da (29,6 milioi euro izatetik 32,8 milioi izatera pasatu da). Zentzu horretan, joera-aldaketa bat ikusten da serie estatistiko hau egiten hasi zenetik gertatzen ari zen pixkanakako jaitsiera horretan. Azkenik, azpimarratzekoa da zuzendaritza eta zerbitzu orokorretako aurrekontuaren % 5,0ko hazkundera (2016an 19,2 milioi euro bideratu dituzte, gastuaren % 6,8).

33. irudia. **Kulturan egindako gastua, kultura-esparruaren eta administrazio-mailaren arabera (euroak eta %). 2010-2016**

Kultura-esparrua	Urtea	Eusko Jaurlaritza		Foru-aldundiak		Udalak	
		€	%	€	%	€	%
Ondarea	2010	31.413.317	39,3	67.019.267	69,5	66.437.063	20,6
	2012	24.245.080	31,5	45.412.245	51,7	47.810.322	19,7
	2014	38.998.503	46,1	45.461.208	53,7	41.563.818	17,3
	2016	19.103.681	26,0	45.501.052	52,0	51.514.855	18,2
Ondarea eta arkeologia	2010	5.789.109	7,2	29.642.035	30,7	17.043.056	5,3
	2012	5.708.347	7,4	11.029.629	12,6	4.205.523	1,7
	2014	22.989.385	27,2	11.214.474	13,2	1.154.013	0,5
	2016	4.278.516	5,8	11.255.246	12,9	7.333.382	2,6
Liburutegiak	2010	2.616.403	3,3	8.560.555	8,9	28.594.729	8,9
	2012	3.073.636	4,0	7.324.476	8,3	26.535.143	10,9
	2014	3.627.159	4,3	8.799.009	10,4	24.942.712	10,4
	2016	2.552.910	3,5	6.312.339	7,2	28.332.790	10,0
Artxiboak	2010	7.516.286	9,4	3.293.467	3,4	3.629.061	1,1
	2012	5.893.852	7,6	4.040.909	4,6	3.623.744	1,5
	2014	3.245.986	3,8	3.508.223	4,1	2.775.488	1,2
	2016	3.146.120	4,3	3.007.174	3,4	3.055.970	1,1
Museoak	2010	15.491.519	19,4	25.523.210	26,5	17.170.217	5,3
	2012	9.569.244	12,4	23.017.231	26,2	13.445.912	5,5
	2014	9.135.974	10,8	21.939.501	25,9	12.691.605	5,3
	2016	9.126.135	12,4	24.926.292	28,5	12.792.712	4,5
Arteak eta industriak	2010	44.708.273	56,0	26.144.880	27,1	190.812.891	59,1
	2012	49.952.142	64,8	38.215.098	43,5	140.995.796	58,2
	2014	44.270.391	52,4	32.498.662	38,4	150.720.526	62,7
	2016	48.638.887	66,3	32.381.676	37,0	179.299.031	63,4
Antzerkia eta dantza	2010	3.524.251	4,4	3.667.867	3,8	29.205.609	9,0
	2012	3.540.818	4,6	2.857.208	3,3	25.655.178	10,6
	2014	2.869.941	3,4	2.224.957	2,6	28.693.655	9
	2016	2.899.794	4,0	2.528.141	2,9	29.363.969	10,4
Musika	2010	21.830.682	27,3	9.398.082	9,7	70.184.649	21,7
	2012	21.284.217	27,6	22.816.434	26,0	56.382.495	23,3
	2014	19.012.708	22,5	10.349.332	12,2	55.977.813	23,3
	2016	20.859.285	28,4	9.290.088	10,6	57.622.685	20,4

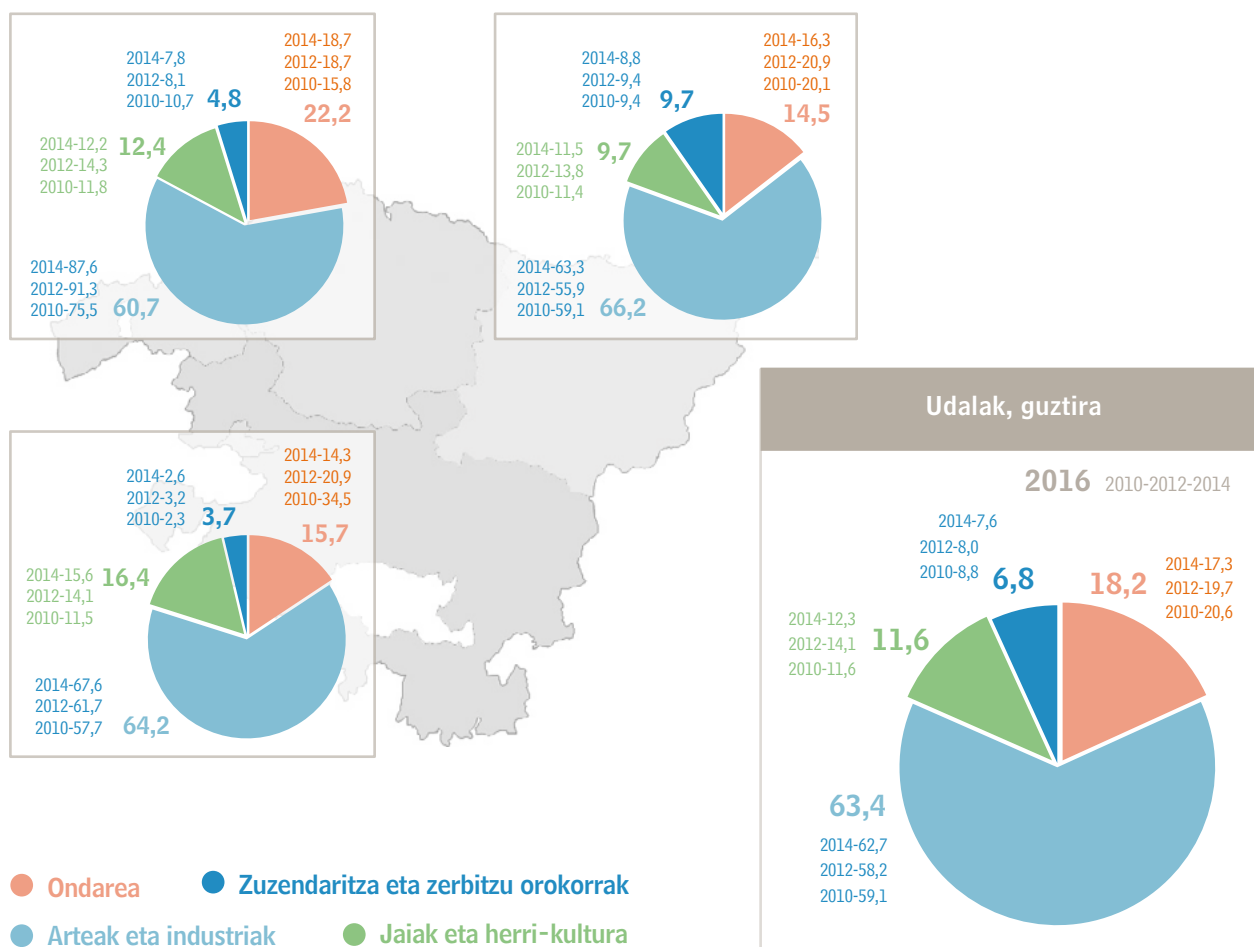
.../...

.../...

Kultura-esparrua	Urtea	Eusko Jaurlaritzza		Foru-aldundiak		Udalak	
		€	%	€	%	€	%
Ikusizko arteak	2010	932.760	1,2	3.693.321	3,8	6.546.237	2,0
	2012	1.550.203	2,0	2.225.514	2,5	4.147.281	1,7
	2014	818.979	1,0	2.566.400	3,0	3.201.566	1,3
	2016	1.358.876	1,9	1.889.280	2,2	3.793.137	1,3
Zinema eta ikus-entzunezkoak	2010	10.064.998	12,6	2.392.194	2,5	10.102.919	3,1
	2012	12.399.173	16,1	1.682.805	1,9	7.946.466	3,3
	2014	9.581.046	11,3	1.695.734	2,0	7.229.921	3,0
	2016	10.431.963	14,2	1.223.325	1,4	5.215.772	1,8
Literatura eta argitalpena	2010	1.787.327	2,2	200.407	0,2	1.527.904	0,5
	2012	2.066.396	2,7	641.195	0,7	457.279	0,2
	2014	1.497.668	1,8	359.208	0,4	610.396	0,3
	2016	1.639.902	2,2	364.667	0,4	263.048	0,1
Kultura-ekintza	2010	6.426.585	8,0	6.675.409	6,9	72.603.621	22,5
	2012	8.967.600	11,6	7.790.255	8,9	46.096.946	19,0
	2014	10.457.162	12,4	14.685.205	17,3	54.752.553	22,8
	2016	11.344.864	15,5	16.474.855	18,8	82.627.617	29,2
Bertsolaritza	2010	141.670	0,2	117.600	0,1	641.952	0,2
	2012	143.735	0,2	201.686	0,2	310.151	0,1
	2014	124.887	0,1	617.826	0,7	254.621	0,1
	2016	104.202	0,1	611.320	0,7	412.804	0,1
Jaiak eta herri-kultura	2010	31.910	0,0	74.830	0,1	37.478.932	11,6
	2012	0	0,0	221.671	0,3	34.123.257	14,1
	2014	8.778	0,0	627.847	0,7	29.643.005	12,3
	2016	0	0,0	120.399	0,1	32.817.537	11,6
Zuzendaritza eta zerbitzu orokorrak	2010	3.728.483	4,7	3.204.608	3,3	28.357.521	8,8
	2012	2.886.840	3,7	3.938.976	4,5	19.430.861	8,0
	2014	1.248.816	1,5	6.129.880	7,2	18.335.466	7,6
	2016	5.644.401	7,7	9.552.585	10,9	19.249.424	6,8
GUZTIRA	2010	79.881.983	100,0	96.443.585	100,0	323.086.407	100,0
	2012	77.084.061	100,0	87.787.989	100,0	242.360.236	100,0
	2014	84.618.487	100,0	84.717.596	100,0	240.262.815	100,0
	2016	73.386.970	100,0	87.555.713	100,0	282.880.847	100,0

Udalen gastuaren azterketa jomuga kulturalaren eta lurralde historikoaren arabera egiten badugu, aurreko edizioko joeraren antzekoa hautematen dugu; hiru lurraldeetan arte eta industrietan egindako gastua gailentzen da, aurrekontuko 10 eurotik 6 inguru kultura-esparru horretara bideratzen baitira (gastuaren % 60,7 Bizkaian, % 64,2 Araban eta % 66,2 Gipuzkoan).

34. irudia. **Udalen kulturako gastua kultura-esparruen eta lurralde historikoaren arabera (%)**. 2010-2016

Arte eta industrietako gastuak lurralde historiko bakoitzean izan duen bilakaerari erreparatuta, ikusten da, kontuan hartu den azkeneko aldi honetan (2014-2016), Gipuzkoan soilik hazi dela gastuaren bolumen erlatiboa; baina termino absolutuetan aztertzen baditugu, ohartuko gara aurrekontua hazi egin dela Bizkaian (75,3 milioitik 80,9 milioi eurora) eta Gipuzkoan (57,9 milioitik 81,1 milioi eurora).

Gipuzkoan erregistratu den hazkundera % 40,3koa izan da; arte eta industrietako aurrekontuan izandako gorakada honetan zuzeneko eragina izan du Donostia kulturaren Europako hiriburu izanak. Eta horrek azpisektoretan ere izan du eragina: hazkunde handiena kultura-ekintzako gastuetan gauzatu da, non

aurrekontua 2014an 24,5 milioi euro izatetik (% 26,8) 2016an 43,4 milioi euro izatera igaro baita (% 35,4). Ondore hori ikusten da udalerraren tamainaren arabera datuetan ere, gastuaren hazkunde handiena hiriburuetan erregistratu baita: 2014ko 61,9 milioi eurotik 2016ko 85,0 milioitara pasatu da.

Udalek ondarean egindako gastuari dagokionez, ikusten da, proportzioan, Bizkaian egin dela gastu handiena (% 22,2), gero dator Araba (% 15,7) eta, azkenik, Gipuzkoa (% 14,5). Mota honetako gastuaren bilakaera historikoari erreparatuta, 2014tik 2016ra lurralde guztietan izan duen hazkundera nabarmentzen da. Hala ere, 2010etik 2016ra, bilakaera desberdina izan du lurralde bakoitzak.

Jaietara eta herri-kulturara bideratutako gastua, proportzioan, Araban izan da handiena (% 16,4), gero Bizkaian (% 12,4) eta Gipuzkoan (% 9,7). 2010etik eta lurralde guztietan, aurrekontuak beherantz egin du esparru honetan.

Amaitzeko, udaletan zuzendaritzan eta zerbitzu orokorretan egindako gastua Gipuzkoan gailendu da % 9,7rekin (11,8 milioi euro 2016an); ondoren dator Bizkaia % 4,8ko pisu erlatiboarekin (6,4 milioi euro) eta Araba % 3,7koarekin (976 mila euro). Erregistratutako bilakaerak % 15,5eko hazkundera erakusten du Gipuzkoan, eta jaitsiera, aldiz, Bizkaian (% 61,8) eta Araban (% 26,7).

35. irudia. **Udalen kulturako gastua kultura-esparruen eta lurralde historikoaren arabera (%)**. 2010-2016

Kultura-esparrua	Urtea	Araba		Bizkaia		Gipuzkoa		Udalak	
		€	%	€	%	€	%	€	%
Ondarea	2010	19.878.375	34,4	24.617.685	15,8	21.941.003	20,1	66.437.063	20,6
	2012	5.805.962	20,9	24.146.357	18,7	17.858.002	20,9	47.810.322	19,7
	2014	3.712.145	14,3	22.915.615	18,7	14.936.058	16,3	41.563.818	17,3
	2016	4.192.518	15,7	29.571.889	22,2	17.750.448	14,5	51.514.855	18,2
Ondarea eta arkeologia	2010	12.075.578	20,9	3.934.394	2,5	1.033.084	0,9	17.043.056	5,3
	2012	1.505.359	5,4	887.362	0,7	1.812.802	2,1	4.205.523	1,7
	2014	114.100	0,4	570.520	0,5	469.394	0,5	1.154.013	0,5
	2016	93.839	0,4	5.730.357	4,3	1.509.186	1,2	7.333.382	2,6
Liburutegiak	2010	6.246.430	10,8	13.416.588	8,6	8.931.711	8,2	28.594.729	8,9
	2012	2.947.402	10,6	15.197.932	11,8	8.389.809	9,8	26.535.143	10,9
	2014	2.349.699	9,0	14.729.860	12,0	7.863.153	8,6	24.942.712	10,4
	2016	2.617.217	9,8	16.286.799	12,2	9.428.774	7,7	28.332.790	10,0
Artxiboak	2010	1.000.854	1,7	1.458.573	0,9	1.169.634	1,1	3.629.061	1,1
	2012	1.032.846	3,7	1.485.045	1,1	1.105.853	1,3	3.623.744	1,5
	2014	1.031.646	4,0	1.099.807	0,9	644.035	0,7	2.775.488	1,2
	2016	1.378.459	5,2	1.146.838	0,9	530.673	0,4	3.055.970	1,1
Museoak	2010	555.513	1,0	5.808.130	3,7	10.806.574	9,9	17.170.217	5,3
	2012	320.356	1,2	6.576.018	5,1	6.549.538	7,7	13.445.912	5,5
	2014	216.700	0,8	6.515.428	5,3	5.959.476	6,5	12.691.605	5,3
	2016	103.003	0,4	6.407.895	4,8	6.281.814	5,1	12.792.712	4,5
Arteak eta Industriak	2010	29.845.336	51,7	96.264.264	61,7	64.703.291	59,1	190.812.891	59,1
	2012	17.129.636	61,7	76.097.051	58,9	47.769.109	55,9	140.995.796	58,2
	2014	17.597.737	67,6	75.256.243	61,2	57.866.546	63,3	150.720.526	62,7
	2016	17.141.794	64,2	80.986.460	60,7	81.170.776	66,2	179.299.031	63,4
Antzerkia eta dantza	2010	4.086.066	7,1	19.202.261	12,3	5.917.282	5,4	29.205.609	9,0
	2012	3.636.707	13,1	15.836.894	12,3	6.181.577	7,2	25.655.178	10,6
	2014	3.650.212	14,0	15.256.440	12,4	9.787.003	10,7	28.693.655	11,9
	2016	3.884.861	14,6	16.039.760	12,0	9.439.347	7,7	29.363.969	10,4
Musika	2010	12.910.721	22,4	36.174.707	23,2	21.099.221	19,3	70.184.649	21,7
	2012	6.535.058	23,6	31.839.860	24,6	18.007.577	21,1	56.382.495	23,3
	2014	6.748.126	25,9	30.840.171	25,1	18.389.516	20,1	55.977.813	23,3
	2016	7.008.863	26,3	28.127.884	21,1	22.485.938	18,3	57.622.685	20,4

.../...

.../...

Kultura-esparrua	Urtea	Araba		Bizkaia		Gipuzkoa		Udalak	
		€	%	€	%	€	%	€	%
Ikusizko arteak	2010	3.080.657	5,3	2.360.271	1,5	1.105.309	1,0	6.546.237	2,0
	2012	1.664.952	6,0	1.345.223	1,0	1.137.106	1,3	4.147.281	1,7
	2014	1.015.654	3,9	1.185.188	1,0	1.000.724	1,1	3.201.566	1,3
	2016	1.206.384	4,5	590.634	0,4	1.996.119	1,6	3.793.137	1,3
Zinema eta ikus-entzunezkoak	2010	574.043	1,0	3.274.979	2,1	6.253.897	5,7	10.102.919	3,1
	2012	142.959	0,5	3.948.153	3,1	3.855.354	4,5	7.946.466	3,3
	2014	67.775	0,3	3.240.137	2,6	3.922.009	4,3	7.229.921	3,0
	2016	52.187	0,2	1.681.562	1,3	3.482.023	2,8	5.215.772	1,8
Literatura eta argitalpena	2010	33.390	0,1	1.034.054	0,7	460.460	0,4	1.527.904	0,5
	2012	11.761	0,0	321.457	0,2	124.061	0,1	457.279	0,2
	2014	32.555	0,1	320.996	0,3	256.845	0,3	610.396	0,3
	2016	8.524	0,0	57.093	0,0	197.431	0,2	263.048	0,1
Kultura-ekintza	2010	9.119.975	15,8	33.769.325	21,7	29.714.321	27,2	72.603.621	22,5
	2012	5.046.407	18,2	22.734.441	17,6	18.316.098	21,4	46.096.946	19,0
	2014	6.017.912	23,1	24.269.870	19,8	24.464.771	26,8	54.752.553	22,8
	2016	4.912.553	18,4	34.270.203	25,7	43.444.860	35,4	82.627.617	29,2
Bertsolaritza	2010	40.484	0,1	448.667	0,3	152.801	0,1	641.952	0,2
	2012	91.792	0,3	71.023	0,1	147.336	0,2	310.151	0,1
	2014	65.503	0,3	143.442	0,1	45.676	0,0	254.621	0,1
	2016	68.422	0,3	219.324	0,2	125.059	0,1	412.804	0,1
Jaiak eta herri-kultura	2010	6.633.204	11,5	18.339.357	11,8	12.506.371	11,4	37.478.932	11,6
	2012	3.920.997	14,1	18.429.431	14,3	11.772.829	13,8	34.123.257	14,1
	2014	4.060.891	15,6	15.043.187	12,2	10.538.927	11,5	29.643.005	12,3
	2016	4.383.072	16,4	16.540.906	12,4	11.893.558	9,7	32.817.537	11,6
Zuzendaritza eta zerbitzu orokorrak	2010	1.333.148	2,3	16.745.173	10,7	10.279.200	9,4	28.357.521	8,8
	2012	885.018	3,2	10.526.441	8,1	8.019.402	9,4	19.430.861	8,0
	2014	666.669	2,6	9.654.683	7,9	8.014.114	8,8	18.335.466	7,6
	2016	976.754	3,7	6.399.521	4,8	11.873.148	9,7	19.249.424	6,8
GUZTIRA	2010	57.690.063	100,0	155.966.479	100,0	109.429.865	100,0	323.086.407	100,0
	2012	27.741.614	100,0	129.199.280	100,0	85.419.342	100,0	242.360.236	100,0
	2014	26.037.440	100,0	122.869.729	100,0	91.355.646	100,0	240.262.815	100,0
	2016	26.694.139	100,0	133.498.777	100,0	122.687.931	100,0	282.880.847	100,0

Udalerrien tamainaren araberako datuek erakusten dutenez, tamainak gora egin ahala, pisu handiagoa du arte eta industrietan egiten den gastuak eta txikiagoa jaietan eta herri-kulturan egiten denak. 5.000 biztanlez azpiko udalerrietan, arte eta industrietan egindako gastua % 46,8koa izan da, eta hiriburuetan % 67,7koa; jaietako eta herri-kulturako gastuei dagokienez, 5.000 biztanlez azpiko udalerrietan % 28,1 ekoa izan da gastu hori, baina hiriburuetan ez da % 10etik pasatzen.

Aztertu den estatistikaren azkeneko aldiaren (2014-2016) bilakaeran ikusten da handitu egin dela ondare-arloko gastua tokiko herri-administrazioetan; 20.000 biztanletik gorako udaletan gertatu da aldaketarik handiena, % 48,6 hazi baita aipatutako gastua. Arte eta industriei dagokienez, berriz, aztertu diren estratu desberdinetan gastuak gora egin duela ikusten da, baina hiriburuak izan dira igoera handiena izan dutenak (+% 37,2). Aurrez iruzkindu bezala, jaietako eta herri-kulturako aurrekontuak alderantzizko joera izan du, hazkunde handiena udalerrri txikienetan izan baitu (+% 31,3koa 5.000 biztanle baino gutxiagoko udalerrietan). Zuzendaritza eta zerbitzu orokorretako gastuari dagokionez, hiriburuetan izan duen % 84,4ko hazkundera nabarmentzen da eta % 54,9ko murrizketa, aldiz, 5.000 eta 20.000 biztanle arteko udalerrietako udaletan.

Bilakaera epe luzeagoan aztertzen bada, 2010etik 2016ra, beste zifra batzuk ateratzen dira. Lortu diren datuek beheranzko joerak erakusten dituzte. Ondarea udalerrri guztietan jaitsi da 2010etik, 20.000 biztanlez gorakoetan izan ezik, horietan % 3,4 hazi baita; jaitsiera handiena udalerrri txikienetan izan du (-% 46,0, 2010ean 10,5 milioi euroko gastua izatetik 2016an 5,7 milioi izatera igaro baitira). Arte eta industrietako aurrekontua estratu guztietan murriztu da, baina neurri txikiagoan ondarean egindako gastua baino; esparru horretan erregistratutako balio handiena 5.000 eta 20.000 biztanle arteko udalerrietan gauzatu da. Jaietako eta herri-kulturako aurrekontuak ere beherantz egin du 2010etik; hiriburuak (-% 25,5) eta 5.000 biztanle baino gutxiagoko udalerriak (% 10,7) izan dira jaitsiera handiena izan dutenak. Eta, azkenik, zuzendaritza eta zerbitzu orokorretako gastuek ere jaitsiera erregistratu dute 2010etik, hiriburuetan izan ezik, non esparru horretako aurrekontua % 50 baino gehiago igo baita, 5,7 milioi eurotik 8,9 milioi euroraino.

36. irudia. **Kulturako gastua kultura-esparruaren eta udalerriaren neurriaren arabera (%)**. 2010-2016

37. irudia. **Udalen kulturako gastua kultura-esparruen eta udalerraren neurriaren arabera (euroak eta %). 2010-2016**

Kultura-esparrua	Urtea	<5.000 biztanle		5.000-20.000 biztanle		> 20.000 biztanle		Hiriburuak		Udal guztiak	
		€	%	€	%	€	%	€	%	€	%
Ondarea	2010	10.490.247	28,5	9.506.587	12,7	13.118.737	17,9	33.321.492	24,2	66.437.063	20,6
	2012	6.463.108	21,5	9.160.794	15,9	10.961.962	18,0	21.224.458	22,7	47.810.322	19,7
	2014	5.392.822	21,8	7.214.174	12,3	9.126.497	14,7	19.830.325	20,9	41.563.818	17,3
	2016	5.669.479	20,0	8.985.109	15,4	13.564.856	19,2	23.295.411	18,6	51.514.855	18,2
Ondarea eta arkeologia	2010	2.543.078	6,9	684.561	0,9	3.309.496	4,5	10.505.921	7,6	17.043.056	5,3
	2012	1.425.837	4,7	1.022.939	1,8	609.483	1,0	1.147.264	1,2	4.205.523	1,7
	2014	542.227	2,2	244.826	0,4	146.423	0,2	220.537	0,2	1.154.013	0,5
	2016	190.271	0,7	1.624.198	2,8	4.748.698	6,7	770.216	0,6	7.333.382	2,6
Liburutegiak	2010	5.967.592	16,2	6.959.615	9,3	7.651.072	10,4	8.016.450	5,8	28.594.729	8,9
	2012	3.983.417	13,2	6.478.149	11,2	7.493.194	12,3	8.580.383	9,2	26.535.143	10,9
	2014	3.314.272	13,4	6.167.478	10,5	6.977.588	11,3	8.483.373	9,0	24.942.712	10,4
	2016	4.471.973	15,8	6.215.331	10,6	7.282.052	10,3	10.363.434	8,3	28.332.790	10,0
Artxiboak	2010	294.380	0,8	494.916	0,7	819.840	1,1	2.019.925	1,5	3.629.061	1,1
	2012	105.240	0,3	568.266	1,0	940.165	1,5	2.010.073	2,1	3.623.744	1,5
	2014	134.221	0,5	295.996	0,5	769.403	1,2	1.575.868	1,7	2.775.488	1,2
	2016	308.341	1,1	236.449	0,4	402.269	0,6	2.108.911	1,7	3.055.970	1,1
Museoak	2010	1.685.197	4,6	1.367.495	1,8	1.338.329	1,8	12.779.196	9,3	17.170.217	5,3
	2012	948.614	3,1	1.091.440	1,9	1.919.120	3,2	9.486.738	10,1	13.445.912	5,5
	2014	1.402.101	5,7	505.874	0,9	1.233.084	2,0	9.550.546	10,1	12.691.605	5,3
	2016	698.894	2,5	909.132	1,6	1.131.836	1,6	10.052.850	8,0	12.792.712	4,5

.../...

.../...

Kultura-esparrua	Urtea	<5.000 biztanle		5.000-20.000 biztanle		> 20.000 biztanle		Hiriburuak		Udal guztiak	
		€	%	€	%	€	%	€	%	€	%
Arteak eta industriak	2010	13.993.657	38,0	44.153.733	58,8	45.098.706	61,5	87.566.795	63,5	190.812.891	59,1
	2012	13.241.481	44,0	30.907.088	53,5	36.937.117	60,7	59.910.110	64,0	140.995.796	58,2
	2014	11.548.867	46,6	35.580.288	60,5	41.644.057	67,2	61.947.314	65,4	150.720.526	62,7
	2016	13.270.620	46,8	36.000.591	61,6	45.032.548	63,8	84.995.272	67,7	179.299.031	63,4
Antzerkia eta dantza	2010	520.276	1,4	3.491.001	4,6	5.622.888	7,7	19.571.444	14,2	29.205.609	9,0
	2012	824.605	2,7	2.820.379	4,9	3.969.330	6,5	18.040.864	19,3	25.655.178	10,6
	2014	1.391.472	5,6	3.067.769	5,2	6.135.100	9,9	18.099.315	19,1	28.693.655	11,9
	2016	807.165	2,8	3.319.625	5,7	5.934.673	8,4	19.302.506	15,4	29.363.969	10,4
Musika	2010	3.915.603	10,6	13.070.354	17,4	20.916.970	28,5	32.281.722	23,4	70.184.649	21,7
	2012	3.378.412	11,2	13.179.378	22,8	19.546.601	32,1	20.278.104	21,7	56.382.495	23,3
	2014	2.334.356	9,4	13.374.861	22,7	20.805.145	33,6	19.463.451	20,6	55.977.813	23,3
	2016	3.331.667	2,8	13.774.462	23,6	17.631.039	25,0	22.885.518	18,2	57.622.685	20,4
Ikusizko arteak	2010	61.149	0,2	860.643	1,1	1.401.236	1,9	4.223.209	3,1	6.546.237	2,0
	2012	140.583	0,5	724.474	1,3	978.627	1,6	2.303.597	2,5	4.147.281	1,7
	2014	92.424	0,4	735.618	1,3	888.748	1,4	1.484.777	1,6	3.201.566	1,3
	2016	195.591	0,7	1.154.105	2,0	1.028.715	1,5	1.414.726	1,1	3.793.137	1,3
Zinema eta ikus-entzunezkoak	2010	387.898	1,1	3.722.407	5,0	2.367.991	3,2	3.624.623	2,6	10.102.919	3,1
	2012	387.608	1,3	1.958.430	3,4	2.299.979	3,8	3.300.449	3,5	7.946.466	3,3
	2014	203.643	0,8	1.953.657	3,3	1.775.504	2,9	3.297.117	3,5	7.229.921	3,0
	2016	200.807	0,7	1.737.393	3,0	1.181.004	1,7	2.096.569	1,7	5.215.772	1,8
Literatura eta argitalpena	2010	100.216	0,3	266.957	0,4	815.997	1,1	344.734	0,3	1.527.904	0,5
	2012	30.825	0,1	110.399	0,2	15.915	0,0	300.140	0,3	457.279	0,2
	2014	73.702	0,3	216.203	0,4	52.026	0,1	268.466	0,3	610.396	0,3
	2016	34.999	0,1	140.329	0,2	62.239	0,1	25.480	0,0	263.048	0,1

.../...

.../...

Kultura-esparrua	Urtea	<5.000 biztanle		5.000-20.000 biztanle		> 20.000 biztanle		Hiriburuak		Udal guztiak	
		€	%	€	%	€	%	€	%	€	%
Kultura-ekintza	2010	8.957.531	24,3	22.667.830	30,2	13.572.589	18,5	27.405.671	19,9	72.603.621	22,5
	2012	8.375.535	27,8	12.063.566	20,9	10.093.873	16,6	15.563.972	16,6	46.096.947	19,0
	2014	7.369.075	29,7	16.187.331	27,5	11.911.958	19,2	19.284.189	20,4	54.752.553	22,8
	2016	8.595.266	30,3	15.767.413	27,0	19.060.963	27,0	39.203.975	31,2	82.627.617	29,2
Bertsolaritza	2010	50.984	0,1	74.541	0,1	401.035	0,5	115.392	0,1	641.952	0,2
	2012	103.913	0,3	50.462	0,1	32.792	0,1	122.984	0,1	310.151	0,1
	2014	84.195	0,3	44.850	0,1	75.577	0,1	50.000	0,1	254.621	0,1
	2016	105.125	0,4	107.265	0,2	133.915	0,2	66.500	0,1	412.804	0,1
Jaiak eta herri-kultura	2010	8.920.786	24,2	11.059.645	14,7	6.308.651	8,6	11.189.850	8,1	37.478.932	11,6
	2012	7.943.115	26,4	11.094.401	19,2	6.207.323	10,2	8.878.418	9,5	34.123.257	14,1
	2014	6.062.466	24,5	10.053.596	17,1	5.457.034	8,8	8.069.908	8,5	29.643.005	12,3
	2016	7.962.700	28,1	10.708.668	18,3	5.810.222	8,2	8.335.947	6,6	32.817.537	11,6
Zuzendaritza eta zerbitzu orokorrak	2010	3.428.660	9,3	10.371.375	13,8	8.827.097	12,0	5.730.389	4,2	28.357.521	8,8
	2012	2.480.234	8,2	6.609.763	11,4	6.705.030	11,0	3.635.834	3,9	19.430.861	8,0
	2014	1.783.463	7,2	5.991.103	10,2	5.718.940	9,2	4.841.959	5,1	18.335.466	7,6
	2016	1.467.932	5,2	2.703.592	4,6	6.147.439	8,7	8.930.461	7,1	19.249.424	6,8
GUZTIRA	2010	36.833.350	100,0	75.091.340	100,0	73.353.191	100,0	137.808.526	100,0	323.086.407	100,0
	2012	30.127.938	100,0	57.772.046	100,0	60.811.432	100,0	93.648.820	100,0	242.360.236	100,0
	2014	24.787.618	100,0	58.839.162	100,0	61.946.529	100,0	94.689.506	100,0	240.262.815	100,0
	2016	28.370.731	100,0	58.397.960	100,0	70.555.065	100,0	125.557.091	100,0	282.880.847	100,0

5. Administrazio publikoen multzoak kulturan egindako gastua

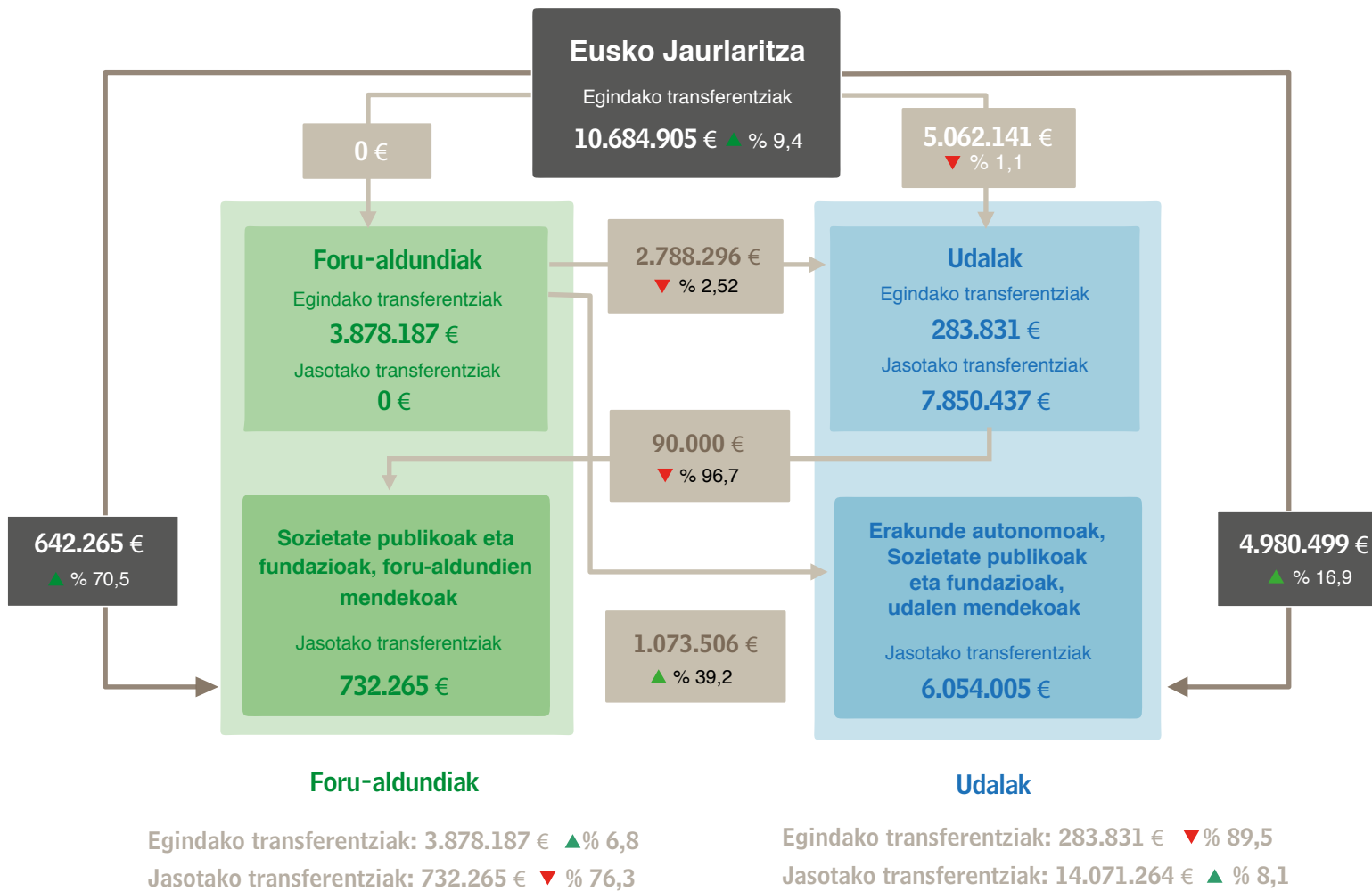
EAEko kulturako gastu publikoa hiru administrazio-mailen arteko transferentzien beste arazketa bat egin ondoren lortzen da. Beraz, EAEko administrazio publikoek egindako gastu kontsolidatuaren analisi finduena da, administrazio horien forma juridikoa edo kudeaketa-eredua edozein dela.

Atal honetan, prozesuaren emaitza ikuspegi bikoitzetik aurkezten da: partidak entitate finantzazaleetan edukizetik lortzen dena, hau da, jatorrian kontsolidatutako gastua deritzona, eta partidak entitate hartzaileetan edukizetik lortzen dena, hau da, helmugan kontsolidatutako gastua. Beste modu batean esanda, emaitza horiek dira EAEko administrazio publiko guztiek 2016an egin zuten gastuaren eta 2010, 2012 eta 2014arekiko bilakaeraren aurkia eta ifrentzua. Bi ikuspegiak funtsezko datuak ematen dizkigute interpretazio osagarria egiteko: batetik, kulturako gastu publikoa finantzatzen duten iturrien profila, eta, bestetik, gastu horren azken emaitzaren ezaugarriak. Laburbilduz, kulturako aurrekontu publikoak nondik datozen, zertara bideratzen diren eta nola xahutzen diren

5.1. Administrazio-mailen arteko transferentzien fluxuak

Administrazio-mailen arteko transferentziak, gehien bat, udalez gaindiko administrazioetatik (Eusko Jurlaritzak eta foru-aldundiak) etortzen dira udaletara eta berorien mendeko entitateetara; eta, neurri apalagoan, Eusko Jurlaritzatik eta udaletatik foru-aldundien mendeko sozietate publiko eta fundazioetara. 2016an administrazio-maila desberdinen artean izandako transferentzien guztizko bolumena ondoren aurkezten den eskeman dago erregistratuta.

38. irudia. EAEko administrazioen arteko transferentziak. 2016, eta 2014 urtearekiko aldaketa

Eskeman ikus daiteke Eusko Jaurlaritzak 10,6 milioi euro transferitu dituela beste administrazio-maila batzuetara 2016an.

- 5,1 milioi euro udalei.
- 5,0 milioi euro udalen mendeko sozietate publiko eta fundazioei.
- 642 mila euro foru-aldundien mendeko sozietate publiko eta fundazioei.

Datu horiek 2014koekin alderatzen badira, ikusiko da Eusko Jaurlaritzak egindako transferentziak % 9,4 hazi direla, eta hori 2014an hautematen zenaren kontrako joera da. Handitze hori foru-aldundien (+% 70,5) eta udalen (+% 16,9) mendekoak diren –edo haiek partaide dituzten– sozietate publikoek eta fundazioek jasotako transferentzietan ikus dezakegu islatuta.

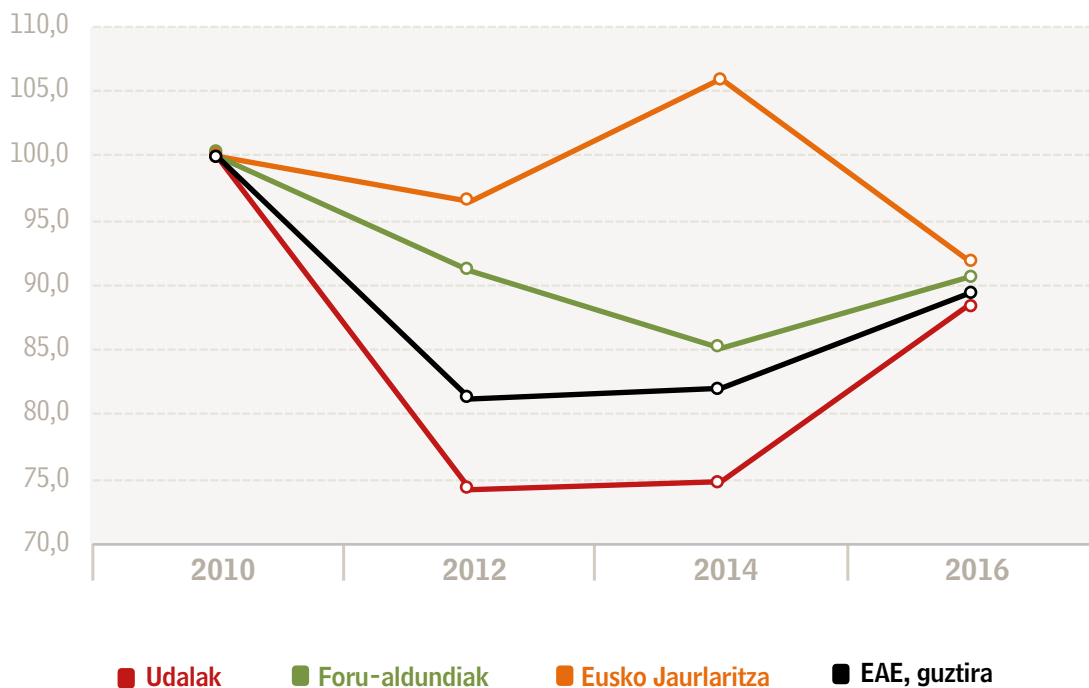
Foru-aldundiek 3,9 milioi euro transferitu dituzte, guztira, beste administrazio batzuetara, hau da, 2014an baino % 6,8 gehiago. Eta udalek 283,8 mila euro, 2014an baino % 89,5 gutxiago, beraz.

5.2. Jatorrian kontsolidatutako gastua

Jatorriko datuak kontsolidatzeko unean, transferentziak entitate finantzatzailearekin lotuta egoten jarraitzen du, eta horri esker jakin daiteke administrazio-maila bakoitzak EAEko gastu garbian izan duen garrantzia. Hala, EAEren kulturako gastu kontsolidatuak 428,9 milioi euro jo du 2016an:

- Eusko Jaurlaritzak % 17,1 finantzatu du, 73,3 milioi euroko gastua (2014an baino % 13,3 gutxiago, orduan gastua 84,5 milioi euro izan baitzen; eta 2010ean baino % 8,2 gutxiago).
- Hiru aldundiak gastuaren % 20,2ra iritsi dira, 86,7 milioi euro guztira (% 6,4 gehiago 2014an baino, urte hartan 81,6 milioi euroko guztizko gastua erregistratu baitzen; 2010arekiko alderantzizko joerarekin, 2016an % 9,3 gutxiagoko gastua erregistratu da foru-aldundietan).
- Udalek metatu dute kulturaren egindako gastu-bolumen handiena, % 62,7, hau da, 268,8 milioi euro guztira (2014an 227,2 milioi euro gastatu ziren, alegia, 2016an % 18,3 igo da gastua; hala eta guztiz ere, serie historikoak % 11,4ko jaitsiera erregistratu du 2010etik).

39. irudia. **Kulturako gastuaren bilakaera EAEn (Oinarrizko indizea 100 = 2010). 2010-2016**

Kontuan eduki behar da, era berean, udalek jaso dituzten transferentziak, 2014tik 2016ra, 13,0 milioi eurotik 14,0 milioi euroraino hazi direla; aitzitik, foru-aldundietan, jasotako transferentziak 3,1 milioi eurotik 732,3 mila eurora murriztu dira.

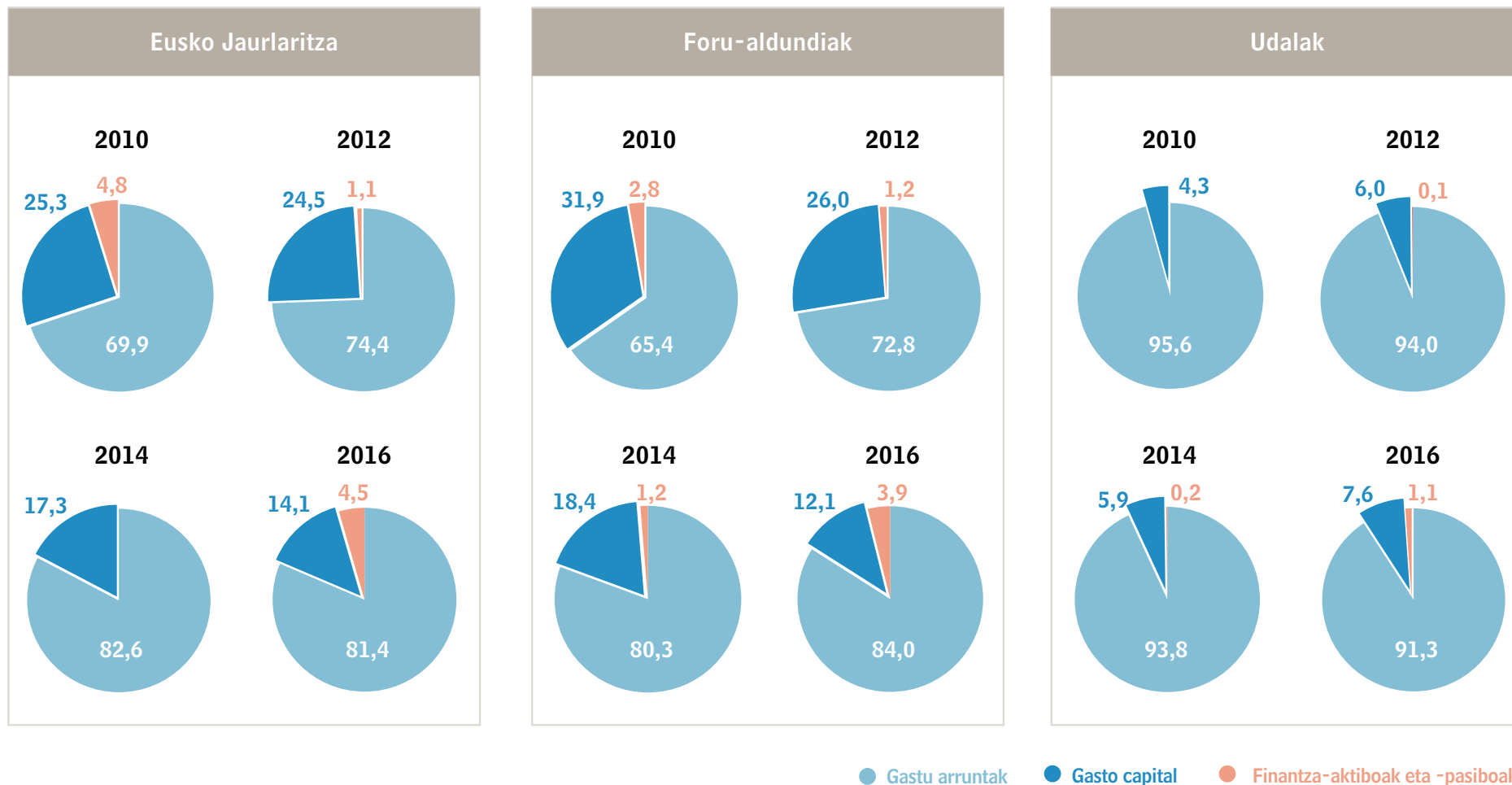
40. irudia. **Gobernu-maila bakoitzaren garrantzi erlatiboa EAEko kulturako gastuan (euroak eta %). 2010-2016**

Administrazio-mailak	Urtea	Kulturako gastua		Transferentzia bidezko diru-sarrerak		Gastu kontsolidatua kulturari	
		€	%	€	%	€	%
Eusko Jaurlaritza	2010	79.881.983	16,0	-	-	79.881.983	16,7
	2012	77.084.061	18,9	-	-	77.084.061	19,8
	2014	84.618.487	20,6	-	-	84.618.487	21,5
	2016	73.386.970	16,5	43.394	0,3	73.343.576	17,1
Foru-aldundiak	2010	96.443.585	19,3	665.003	3,3	95.778.582	20,0
	2012	87.787.989	21,6	438.356	2,4	87.349.633	22,4
	2014	84.717.596	20,7	3.086.794	19,2	81.630.802	20,7
	2016	87.555.713	19,7	732.265	4,9	86.823.448	20,2
Udalak	2010	323.086.407	64,7	19.646.232	96,7	303.440.175	63,3
	2012	242.360.236	59,5	17.505.856	97,6	224.854.380	57,8
	2014	240.262.815	58,7	13.014.081	80,8	227.248.735	57,8
	2016	282.880.847	63,7	14.071.264	94,8	268.809.583	62,7
EAE, guztira	2010	499.411.975	100,0	20.311.235	100,0	479.100.740	100,0
	2012	407.232.286	100,0	17.944.212	100,0	389.288.074	100,0
	2014	409.598.898	100,0	16.100.875	100,0	393.498.024	100,0
	2016	443.823.530	100,0	14.846.923	100,0	428.976.607	100,0

EAE mailan gastu kontsolidatuak 2016an izandako banaketari erreparatzen badiogu, ikusiko dugu 10 eurotik ia 9 (% 88,1) gastu arruntari dagozkiola. Proportzio hori zertxobait handiagoa da udalen kasuan (% 91,3), eta apur bat txikiagoa foru-aldundietan (% 84,0) eta Eusko Jaurlaritzan (% 81,4).

Kapital-gastuen proportzioari bagazozkio, Eusko Jaurlaritzarena (% 14,1) eta foru-aldundiena (% 12,1) apur bat handiagoa da batez besteko orokorra baino (% 9,6). 2010arekin alderatuta, jaitsi egin da bi administrazioetan gastu horien garrantzia (2010ean % 25,3 zen, jaurlaritzaren kasuan, eta % 31,9 foru-aldundienean).

41. irudia. EAEko administrazio publikoek kulturaren egindako gastuaren banaketa, gastu motaren eta administrazio-mailaren arabera (%). 2010-2016

Kulturan egindako gastu kontsolidatu osoaren banaketa aztertzen badugu EAEko administrazio publikoen kapitulu ekonomikoen arabera, oharuko gara ondasun eta zerbitzuetako gastu arruntak, II. kapitulua, guztizkoaren % 37,2 direla (159,4 milioi euro) eta langile-gastuak, berriz, I. kapitulua, % 33,0 (141,5 milioi euro). Hala, kulturan egindako gastu kontsolidatu osoaren % 70,2 bi kapitulu horietara bideratzen da, ehuneko hori apur bat apalagoa bada ere 2014koa baino, orduan % 72,2 baitzen. Inbertsio garrantzitsua biltzen duen hurrengo kapitulua transferentzia arruntei dagokiena da, % 17,9ko pisuarekin (76,7 milioi euro).

EAEko datuak alderatzen badira administrazio-mailen arabera, ikusiko da gastu arrunten % 64,9 udalei dagozkienak direla. Kapital-gastuetan ere nagusitzen da udalen pisu erlatiboa, % 49,6 metatzen baitute. Finantza-aktiboei eta -pasiboei dagokienez, gastua banatuagoa dagoela ikus daiteke: foru-aldundiei dagokie gastuaren % 35,0, Eusko Jaurlaritzari % 34,1, eta udalei gastuaren % 31,0.

42. irudia. EAEko administrazio publikoek kulturaren egindako gastuaren banaketa, kapitulu ekonomikoaren eta administrazio-mailen arabera (euroak eta % horizontala). 2010-2016

Kapitulu ekonomikoa	Urtea	Eusko Jaurlaritzza		Foru-aldundiak		Udalak		GUZTIRA	
		€	%	€	%	€	%	€	%
Gastu arruntak	2010	55.840.285	15,7	62.626.122	17,6	237.098.159	66,7	355.564.566	100,0
	2012	57.335.603	17,1	63.604.917	18,9	214.945.056	64,0	335.885.576	100,0
	2014	69.917.139	20,0	65.569.014	18,8	213.272.749	61,2	348.758.902	100,0
	2016	59.686.035	15,8	72.948.496	19,3	245.351.968	64,9	377.986.499	100,0
I. kap. Langile-gastuak	2010	12.323.046	9,7	24.940.348	19,6	89.978.134	70,7	127.241.528	100,0
	2012	12.582.350	10,1	23.892.060	19,2	88.204.635	70,7	124.679.045	100,0
	2014	13.028.437	10,0	27.074.839	20,8	90.219.717	69,2	130.322.993	100,0
	2016	14.308.706	10,1	26.690.468	18,9	100.480.385	71,0	141.479.559	100,0
II. kap. Ondasun eta zerbitzueta gastu arruntak	2010	12.505.497	8,5	21.393.166	14,5	113.358.821	77,0	147.257.484	100,0
	2012	15.022.004	10,5	24.213.881	16,9	103.962.166	72,6	143.198.051	100,0
	2014	32.441.829	21,1	21.897.161	14,2	99.451.296	64,7	153.790.286	100,0
	2016	15.055.827	9,4	26.121.788	16,4	118.212.634	74,2	159.390.249	100,0
III. kap. Finantza-gastuak	2010	64.677	12,8	70.310	14,0	368.928	73,2	503.915	100,0
	2012	78.855	13,3	112.927	19,1	399.705	67,6	591.487	100,0
	2014	123.807	12,7	553.422	56,8	296.814	30,5	974.043	100,0
	2016	31.249	7,7	33.279	8,2	340.507	84,1	405.035	100,0
IV. kap. Transferentzia arruntak	2010	30.947.065	38,4	16.222.298	20,1	33.392.276	41,4	80.561.639	100,0
	2012	29.652.394	44,0	15.386.049	22,8	22.378.550	33,2	67.416.993	100,0
	2014	24.323.066	38,2	16.043.592	25,2	23.304.922	36,6	63.671.580	100,0
	2016	30.290.253	39,5	20.102.961	26,2	26.318.442	34,3	76.711.656	100,0
Kapital-gastuak	2010	20.210.732	17,3	30.508.016	26,1	66.212.344	56,6	116.931.092	100,0
	2012	18.908.807	36,8	22.732.540	44,2	9.773.487	19,0	51.414.834	100,0
	2014	14.666.761	33,9	15.060.313	34,8	13.504.855	31,2	43.231.928	100,0
	2016	10.337.245	25,1	10.467.022	25,4	20.438.363	49,6	41.242.630	100,0
VI. kap. Inbertsio errealek	2010	6.526.338	8,5	17.995.785	23,5	51.980.718	67,9	76.502.841	100,0
	2012	10.829.660	27,2	19.358.326	48,7	9.572.302	24,1	39.760.288	100,0
	2014	9.023.024	27,8	10.050.815	30,9	13.434.700	41,3	32.508.538	100,0
	2016	5.836.390	17,9	7.333.962	22,5	19.492.212	59,7	32.662.564	100,0

.../...

.../...

Kapitulu ekonomikoa	Urtea	Eusko Jaurlaritza		Foru-aldundiak		Udalak		GUZTIRA	
		€	%	€	%	€	%	€	%
VII. kap. Kapital- transferentziak	2010	13.684.394	33,8	12.512.231	30,9	14.231.626	35,2	40.428.251	100,0
	2012	8.079.147	69,3	3.374.214	29,0	201.185	1,7	11.654.546	100,0
	2014	5.643.737	52,6	5.009.498	46,7	70.155	0,7	10.723.390	100,0
	2016	4.500.855	52,5	3.133.060	36,5	946.151	11,0	8.580.066	100,0
Finantza-aktibo eta -pasiboak	2010	3.830.966	58,0	2.644.444	40,0	129.672	2,0	6.605.082	100,0
	2012	839.651	42,2	1.012.176	50,9	135.837	6,8	1.987.664	100,0
	2014	34.588	2,3	1.001.475	66,4	471.131	31,3	1.507.194	100,0
	2016	3.320.296	34,1	3.407.929	35,0	3.019.252	31,0	9.747.477	100,0
VIII. kap. Finantza-aktiboak	2010	3.830.966	58,6	2.644.444	40,4	65.563	1,0	6.540.973	100,0
	2012	810.758	44,3	962.179	52,5	58.366	3,2	1.831.303	100,0
	2014	2.150	0,2	969.037	74,8	324.190	25,0	1.295.378	100,0
	2016	0	0,0	0	0,0	36.291	100,0	36.291	100,0
IX. kap. Finantza-pasiboak	2010	-	-	-	-	64.109	100,0	64.109	100,0
	2012	28.893	18,5	49.997	32,0	77.471	49,5	156.361	100,0
	2014	32.438	15,3	32.438	15,3	146.941	69,4	211.816	100,0
	2016	3.320.296	34,2	3.407.929	35,1	2.982.961	30,7	9.711.187	100,0
GUZTIRA	2010	79.881.983	16,7	95.778.582	20,0	303.440.175	63,3	479.100.740	100,0
	2012	77.084.061	19,8	87.349.633	22,4	224.854.380	57,8	389.288.074	100,0
	2014	84.618.487	21,5	81.630.802	20,7	227.248.735	57,8	393.498.024	100,0
	2016	73.343.576	17,1	86.823.447	20,2	268.809.583	62,7	428.976.607	100,0

Oharra: Kontsolidazio-prozesua egiteko unean, entitate finantzazailen aurrekontu-partidak mantendu dira.

5.3. Helmugan kontsolidatutako gastua

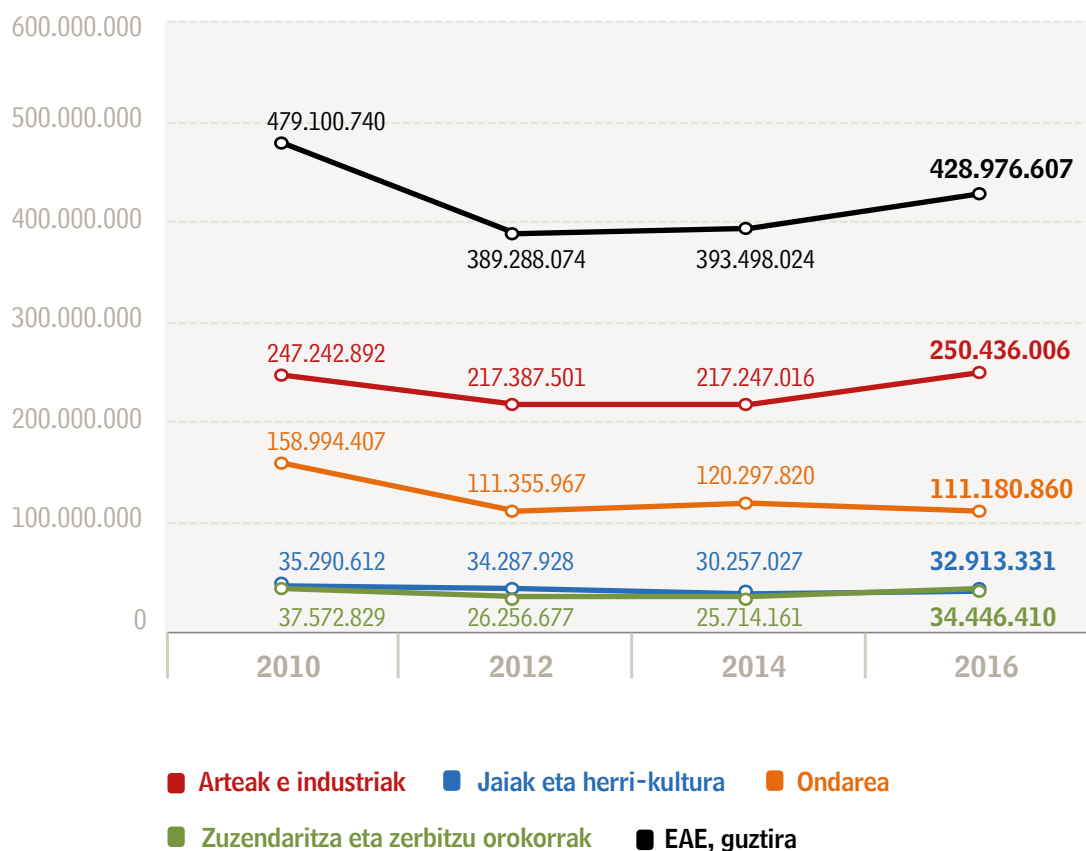
EAE osoan kulturaren egindako gastu kontsolidatuaren emaitzak aurkeztu ditugu atal honetan, betiere gastu hori egin duen entitatean mantenduz, eta hortaz, transferentziak eta diru-laguntzak jatorrian ezabatuz. Era horretan egindako kontsolidazio-prozesuak kulturako gastuaren azken erabilera erakusten du, bai eta horren banaketa ekonomikoari buruzko xehetasun-maila handiagoa ere.

Gastu kontsolidatua, kultura-esparruaren arabera

Aurreko edizioetan bezala, kulturaren egindako gastu publikoaren erdia baino gehiago (% 58,4) arte eta kultura industriaren sektoreara bideratu da (250,4 milioi euro). Ondarearen sektorea dator, arte eta industriaren ondoren, gastuaren % 25,9rekin, 111,2 milioi euro, alegia. Jaiak eta herri-kultura sektoreko gastua % 8,0koa izan da (34,4 milioi euro) eta zuzendaritza eta zerbitzu orokorreari dagokiena, berriz, % 7,7koa (32,9 milioi euro).

2010etik hona izan diren gastuak alderatzen badira, ikusiko dugu, orain arte, sektore guztietan murriztu izan dela gastua, baina badirudi 2016an kontrako dinamikari ematen zaiola hasiera, ondare-arloko gastuaren kasua salbuetsita (-% 7,6). Horrela, 2014tik 2016ra, hazkunde handiena erregistratu duten sektoreak izan dira zuzendaritza eta zerbitzu orokorretako (+% 34,0) eta arte eta industrietako gastuak (+% 15,3). Konparatiboa 2010etik hona egiten bada, joerak aldatu egiten dira; izan ere, sektore guztiek egiten dute behera aurrekontuari dagokionez, arte eta industriaren sektorea salbuetsita, % 1,3 igo baita. 2010etik erregistratu den jaitsiera handiena ondareari dagokio, non % 30,1 gutxiagoko gastua egin den (2010eko 159,0 milioi eurotik 2016ko 111,2 milioi eurora igaro da), gero dator jaien eta herri-kulturaren sektorea, zeinaren aurrekontua % 12,4 murriztu den.

43. irudia. EAEko herri-administrazioek kulturaren egindako gastua, kultura-esparruaren arabera (%). 2010-2016

Aldaketa	Ondarea	Arteak eta industriak	Jaiak eta herri-kultura	Zuzendaritza eta zerbitzu orokorrak	EAE, guztira
2010-2016	▼% 30,1	▲% 1,3	▼% 12,4	▼% 2,4	▼% 10,5
2014-2016	▼% 7,6	▲% 15,3	▲% 8,8	▲% 34,0	▲% 9,0

Xehekiago aztertuta, kultura-ekintza eta musikako azpisektoreak dira gastu-bolumen handiena xurgatzen dutenak. Kultura-ekintzara, 2016an, guztizko gastuaren % 25,5 bideratu da (109,5 milioi euro) eta % 18,8 musikara (80,6 milioi euro). Aurreko edizioari dagokionez, azpimarratzekoa da kultura-ekintzako gastuak hazkunde nabarmena izan duela, % 39,4 igo baita 2014tik (eta % 32,6, berriz, 2010arekiko).

Gainerako azpisektoreei dagokienez, aipatzekoa da bakoitzak gastuaren % 7 eta % 10 artean metatzen duen multzo bat: museoak (% 10,6), liburutegiak (% 8,4), zuzendaritza eta zerbitzu orokorrak (% 8,0), antzerkia eta dantza (% 7,8) eta jaiak eta herri-kultura (% 7,7).

Gainerako azpisektoreek % 5etik beherako pisu erlatiboa dute: ondarea eta arkeologia (% 4,8), zinema

eta ikus-entzunezkoak (% 3,9), artxiboak (% 2,1), ikusizko arteak (% 1,6), literatura eta argitalpena (% 0,5) eta bertsolaritza (% 0,3).

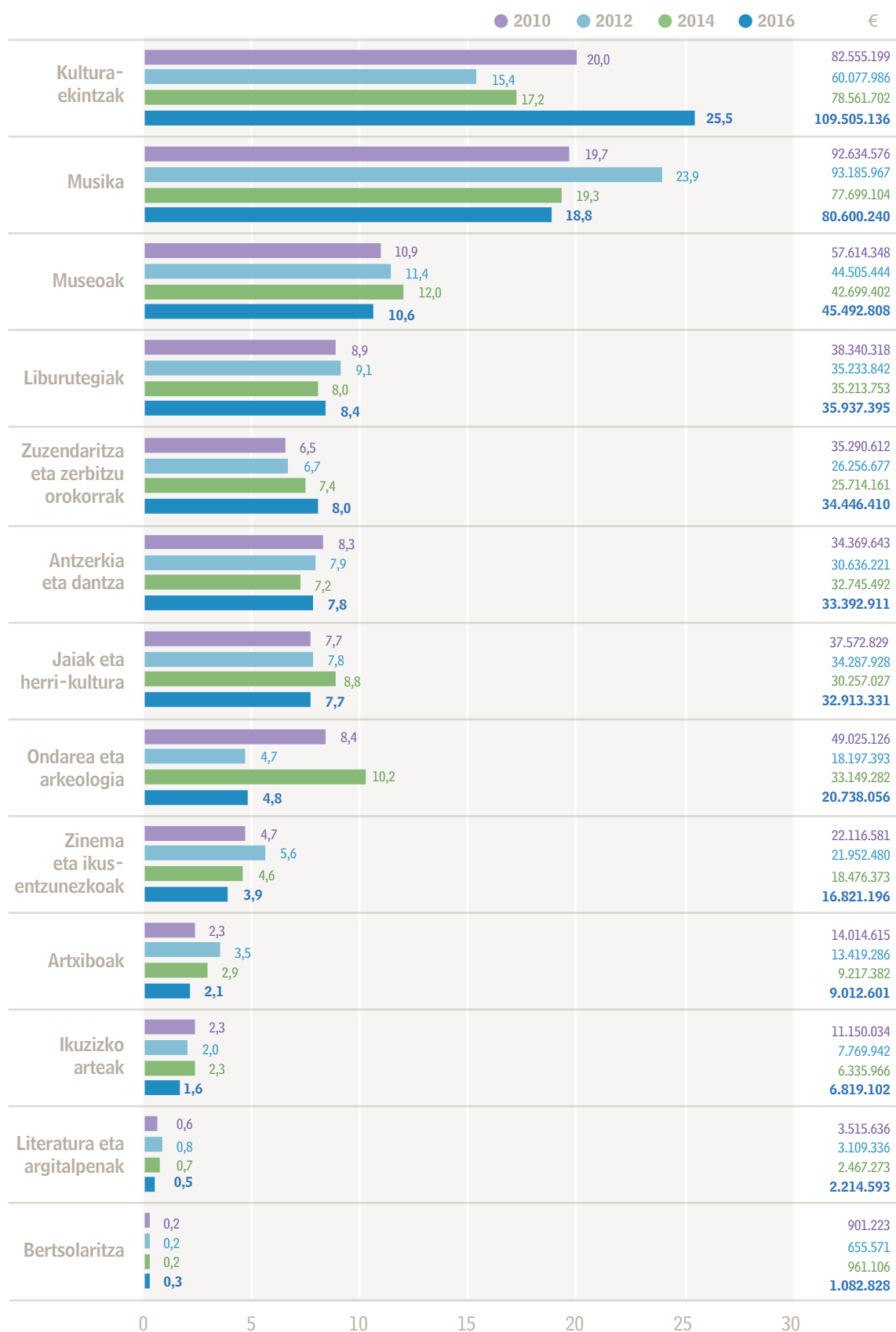
Nahiz eta, proportzioan, aldaketa gutxi nabarmentzen diren gastu txikiagoa metatzen duten azpisektore horien artean, 2010etik honako datuak aztertzen badira murrizketa garrantzitsuak hautematen dira azpisektore batzuen aurrekontuan:

- Ondarea eta arkeologia % 57,7 jaitsi da 2010etik 2016ra, 49,0 milioi euroko aurrekontua izatetik 20,7 milioiko aurrekontua izatera pasatu baita.
- Ikusizko arteak % 38,8 jaitsi dira, 11,2 milioi euroko gastua izatetik 6,8 milioikora pasatu baitira.
- Literatura eta argitalpena % 37,0 gutxitu da, milioi 1 euro baino gehiago murriztu baitzaio aurrekontua; gastua 3,5 milioitik 2,2 milioira igaro da.
- Artxiboetako gastua % 35,7 murriztu da; 2010ean 14,0 milioi euroko aurrekontua zuen eta 2016an 9,0 milioi eurokoa.
- Zinema eta ikus-entzunezkoaren aurrekontua ere % 23,9 jaitsi da 2010ekoarekin alderatuta, hau da, 5,3 milioi euro gutxiagoko gastua (22,1 milioi eurotik 16,8 milioira).

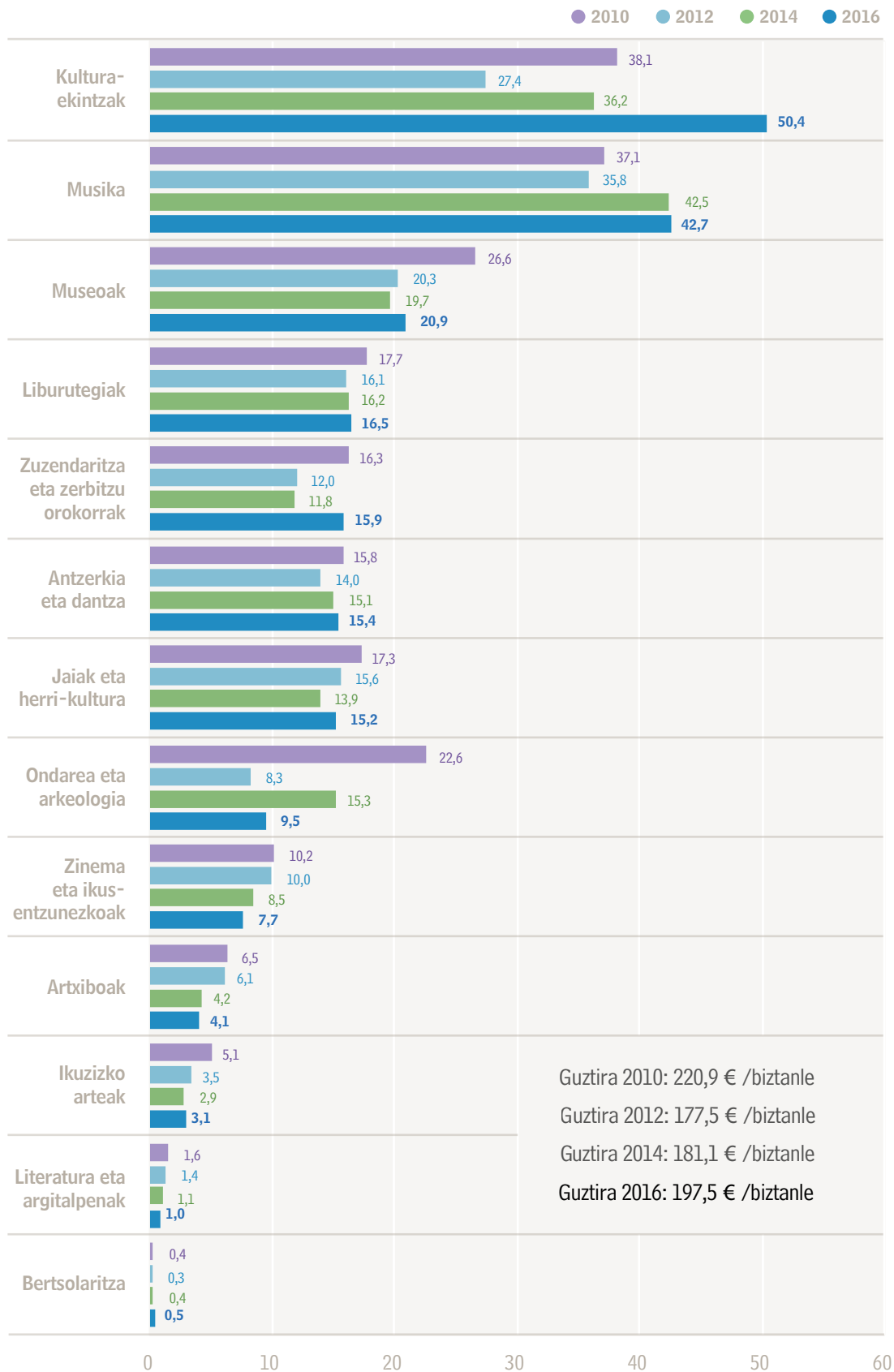
Aitzitik, gastu gutxien metatu duen sektorea bertsolaritza bada ere, bere aurrekontua hazten ari da 2010etik. Bertsolaritzan egin den gastua % 20,2 hazi da 2010etik 2016ra, eta horrek esan nahi du 1,1 milioi euroko aurrekontua duela, eta esan behar da azpisektore kultural horren aurrekontua ez zela orain arte milioi eurotik igaro.

Kulturaren biztanle bakoitzeko egindako gastua 197,5 euro izan da (16,4 euro gehiago biztanleko 2014an baino). Gastua zer sektoretan egin den kontuan hartuta aztertzen bada, alde garrantzitsuak agertzen dira. Kultura-ekintzak 50,4 euroko gastua sortzen du biztanleko, eta musikak 42,7 eurokoa. Aipatzekoak dira, neurri txikiagoan bada ere, museoetako gastua, 20,9 euro biztanleko; liburutegiak, 16,5 euro biztanleko; zuzendaritza eta zerbitzu orokorrak, 15,9 euro biztanleko; antzerkia eta dantza, eta jaiak eta herri-kultura, 15,4 eta 15,2 euro biztanleko, hurrenez hurren. Kulturako azpisektore horiek guztiek hazkundea izan dute, handiagoa edo txikiagoa kasu bakoitzaren arabera, biztanle bakoitzari dagokion gastuan.

44. irudia. EAEko herri-administrazioek kulturaren egindako gastua, kultura-esparruaren arabera (euroak eta %). 2010-2016

45. irudia. **Kulturaren biztanle bakoitzeko egindako gastuaren ratioa, kultura-esparruaren arabera (€/biztanleko). 2010-2016**

Gastu kontsolidatuaren izaera ekonomikoa

Helmugan kontsolidatutako kulturako gastu osoaren izaera ekonomikoaren analitik ondorioztatzen da gastuaren % 88,2 gastu arruntetara bideratu dela, 10 eurotik 8,8 (378,5 milioi euro); horien artean azpimarratzekoak dira ondasun eta zerbitzuetako gastuak (161,1 milioi euro) eta langile gastuak (146,8 milioi euro). Kapital-gastuak 40,6 milioi euro izan dira (% 9,5).

2014arekin alderatua, hauek ikusten dira:

- I. kapitulua, langile-gastuei dagokiena, 11 milioi euro hazi da. Hazkunde hori ulertzeko, kontuan hartu behar da kultura-ekintzan (10 milioi euro gehiago) eta ondare eta arkeologian (6,1 milioi euro gehiago) lan egiten duten pertsonen gastuen igoera.
- II. kapitulua –ondasun eta zerbitzuetako gastu arrunta– 5,7 milioi euro igo da 2014arekiko. Hazkunde horren arrazoia kultura-ekintzan egindako gastuaren igoera da (ia 22 milioi euro gehiagoko aurrekontua dela medio). Kontrara, behera egin du ondare eta arkeologiako gastuak (ia 18 milioi euro gutxiago).
- IV. kapitulua ere –transferentzia arruntak– hazi egin da: 12,4 milioi euro gehiago gastatu dira (% 23,1 gehiago). Igoera hori kultura-ekintzan (4,2 milioi gehiago), zineman eta ikus-entzunezkoetan (+2,8 milioi euro) eta museoetan (+2,4 milioi euro) izandako hazkundeari zor zaio.
- VI. kapitulua –inbertsio errealek– berdintsu mantentzen da (35 milioi euroren inguruan).

2010arekin alderatuta, hona alde nabarmenenak:

- IX. kapituluak –finantza-pasiboak– 9,6 milioi euroko hazkundea izan du eta 118,9 mila eurotik 9,7 milioi eurora igaro da.
- VIII. kapituluak –finantza-aktiboak– % 99,2ko jaitiera izan du, 6,5 milioi euroko gastua izatetik 51,3 milakoa izatera pasatu baita.
- VII. kapitulua –kapital-transferentziak– 28,7 milioi euro murriztu da (horrek esan nahi du % 83,7 gutxiago gastatu duela) eta 34,3 milioi euroko aurrekontua izatetik 5,6 milioikora igaro da.
- Aipatzekoa da inbertsio errealek –VI. kapitulua– jasandako murrizketa ere, erdia baino gutxiagora jaitsi baita (–% 56,2), 45,1 milioi euro gutxiago 2016an 2010ean baino.
- Azkenik, 2010etik hona hazi diren kapitulu bakarrak langile-gastua (I. kapitulua) eta ondasun eta zerbitzuetako gastu arruntak (II. kapitulua) izan dira, % 10,1 eta % 6,7, hurrenez hurren.

46. irudia. EAEko kulturako gastu konsolidatua, kultura-esparruaren eta kapitulu ekonomikoaren arabera (% horizontala). 2010-2016

Kultura-esparrua	Urtea	Gastu arruntak %				Kapital-gastuak %		Finantza-aktibo eta -pasiboak %		Guztira %
		I. kap. Langile-gastuak	II. kap. Ondasun eta zerbitzuetako gastu arruntak	III. kap. Finantza-gastuak	IV. kap. Transferentzia arruntak	VI. kap. Inbertsio errealak	VII. kap. Kapital-transferentziak	VIII. kap. Finantza-aktiboak	IX. kap. Finantza-pasiboak	
Ondarea	2010	24,7	20,1	0,1	11,6	26,1	14,2	3,3	0,0	100,0
	2012	35,7	33,3	0,2	11,8	15,2	2,8	0,9	0,1	100,0
	2014	33,9	42,8	0,2	12,3	6,5	3,2	1,1	0,1	100,0
	2016	42,2	29,4	0,1	15,8	10,5	2,0	0,0	0,0	100,0
Ondarea eta arkeologia	2010	10,9	10,9	0,0	13,6	32,3	32,3	0,0	0,0	100,0
	2012	22,6	19,6	0,3	5,3	37,7	14,5	0,0	0,0	100,0
	2014	10,3	64,3	0,0	4,7	7,6	9,5	3,5	0,0	100,0
	2016	44,1	17,2	0,0	9,1	19,4	10,2	0,0	0,0	100,0
Liburutegiak	2010	50,5	27,3	0,0	0,2	21,8	0,2	0,0	0,0	100,0
	2012	54,8	36,1	0,0	0,2	9,0	0,0	0,0	0,0	100,0
	2014	60,1	31,7	0,0	0,3	7,8	0,1	0,0	0,0	100,0
	2016	58,6	29,5	0,0	0,2	11,7	0,0	0,0	0,0	100,0
Artxiboak	2010	28,4	12,0	0,0	6,2	53,3	0,1	0,0	0,0	100,0
	2012	43,3	21,0	0,0	8,1	27,6	0,0	0,0	0,0	100,0
	2014	58,3	25,4	0,6	7,5	8,1	0,0	0,0	0,0	100,0
	2016	54,2	28,8	0,0	8,5	8,4	0,2	0,0	0,0	100,0
Museoak	2010	18,2	25,0	0,2	18,8	17,0	11,5	9,2	0,0	100,0
	2012	23,7	40,4	0,3	24,8	7,3	1,2	2,2	0,2	100,0
	2014	25,2	39,2	0,3	29,1	4,2	1,5	0,3	0,2	100,0
	2016	26,0	35,0	0,2	32,7	6,0	0,2	0,0	0,0	100,0
Arteak eta industriak	2010	28,5	34,9	0,1	17,0	14,3	4,7	0,5	0,0	100,0
	2012	32,9	35,9	0,1	16,7	12,4	1,5	0,4	0,0	100,0
	2014	34,1	37,3	0,1	15,3	12,0	1,1	0,1	0,1	100,0
	2016	33,3	40,8	0,0	16,8	7,7	1,3	0,0	0,0	100,0
Antzerkia eta dantza	2010	20,8	47,6	0,2	12,9	8,4	10,1	0,0	0,0	100,0
	2012	24,2	48,5	0,2	24,9	2,1	0,0	0,0	0,0	100,0
	2014	23,4	44,4	0,1	21,6	10,7	0,0	0,0	0,0	100,0
	2016	25,7	47,3	0,1	22,7	4,2	0,0	0,0	0,0	100,0
Musika	2010	52,6	18,2	0,0	16,0	9,9	3,2	0,1	0,0	100,0
	2012	52,3	24,8	0,0	10,8	12,0	0,0	0,0	0,0	100,0
	2014	62,6	23,1	0,0	12,4	1,7	0,0	0,2	0,0	100,0
	2016	60,5	24,2	0,0	13,3	1,9	0,0	0,0	0,0	100,0

.../...

.../...

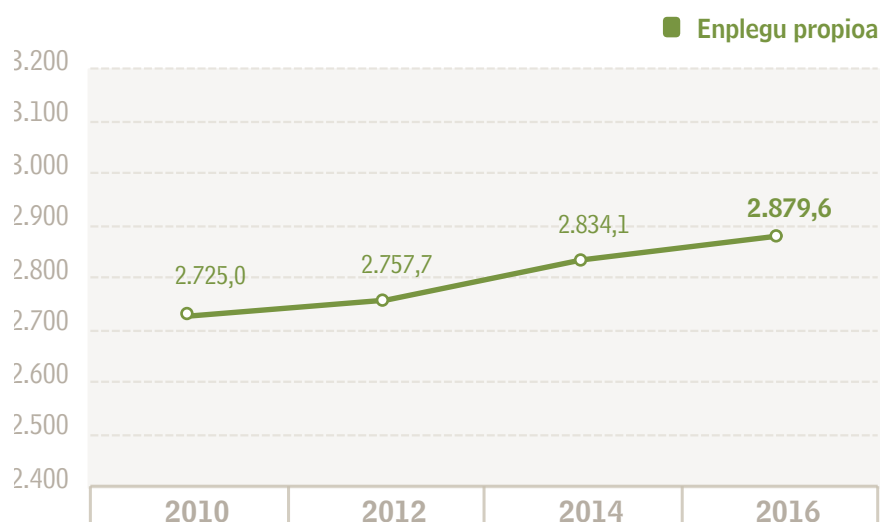
Kultura-esparrua	Urtea	Gastu arruntak %				Kapital-gastuak %		Finantza-aktibo eta -pasiboak %		Guztira %
		I. kap. Langile-gastuak	II. kap. Ondasun eta zerbitzu-etako gastu arruntak	III. kap. Finantza-gastuak	IV. kap. Transferentzia arruntak	VI. kap. Inbertsio errealak	VII. kap. Kapital-transferentziak	VIII. kap. Finantza-aktiboak	IX. kap. Finantza-pasiboak	
Ikusizko arteak	2010	18,2	53,9	0,0	20,9	5,1	1,8	0,0	0,0	100,0
	2012	19,5	46,7	0,0	28,6	3,2	2,0	0,0	0,0	100,0
	2014	25,4	38,7	0,0	22,1	9,8	3,9	0,1	0,0	100,0
	2016	21,3	50,1	0,0	22,2	1,2	5,2	0,0	0,0	100,0
Zinema eta ikus-entzunezkoak	2010	10,8	42,8	0,5	16,0	12,9	11,7	5,3	0,0	100,0
	2012	11,9	41,4	0,3	11,8	23,0	7,9	3,7	0,0	100,0
	2014	13,8	43,6	0,4	12,9	20,4	8,9	0,0	0,0	100,0
	2016	6,6	20,9	0,0	31,2	29,9	11,4	0,0	0,0	100,0
Literatura eta argitalpena	2010	12,6	33,4	0,0	50,1	2,3	1,6	0,0	0,0	100,0
	2012	10,1	21,6	0,0	68,0	0,4	0,0	0,0	0,0	100,0
	2014	15,6	18,0	0,0	62,3	3,6	0,5	0,0	0,0	100,0
	2016	10,7	14,4	0,0	72,9	2,0	0,0	0,0	0,0	100,0
Kultura-ekintza	2010	11,6	43,6	0,0	17,9	23,9	2,7	0,0	0,1	100,0
	2012	18,2	44,2	0,0	18,9	16,4	2,1	0,0	0,2	100,0
	2014	16,8	47,7	0,2	13,5	21,3	0,4	0,0	0,2	100,0
	2016	21,2	54,2	0,0	13,5	10,3	0,8	0,0	0,0	100,0
Bertsolaritza	2010	9,5	42,1	0,0	37,4	0,0	11,1	0,0	0,0	100,0
	2012	3,9	35,2	0,0	60,8	0,1	0,0	0,0	0,0	100,0
	2014	6,9	14,0	0,0	64,0	0,0	15,2	0,0	0,0	100,0
	2016	3,7	21,4	0,0	61,0	1,4	12,5	0,0	0,0	100,0
Jaiak eta herri-kultura	2010	5,7	69,9	0,0	23,0	1,1	0,2	0,0	0,0	100,0
	2012	5,8	75,3	0,0	18,7	0,2	0,0	0,0	0,0	100,0
	2014	5,8	74,9	0,0	18,5	0,2	0,6	0,0	0,0	100,0
	2016	5,6	75,3	0,0	18,4	0,6	0,0	0,0	0,0	100,0
Zuzendaritza eta zerbitzu orokorrak	2010	61,2	29,4	0,8	0,4	8,3	0,0	0,0	0,0	100,0
	2012	63,8	32,1	1,0	0,6	2,5	0,0	0,0	0,0	100,0
	2014	75,0	16,6	2,3	0,0	5,8	0,3	0,0	0,0	100,0
	2016	42,4	16,2	1,0	0,8	11,2	0,1	0,0	28,3	100,0
GUZTIRA	2010	27,8	32,3	0,1	14,4	16,7	7,2	1,4	0,0	100,0
	2012	33,4	38,4	0,2	14,4	11,5	1,6	0,5	0,0	100,0
	2014	34,5	40,5	0,3	13,6	9,0	1,6	0,4	0,1	100,0
	2016	34,2	38,5	0,1	15,4	8,2	1,3	0,0	2,3	100,0

6. Kultura-arloko enplegu publikoa

Datu ekonomikoez gainera, estatistikak administrazio publikoaren kultura-enpleguari buruzko informazioa eskaintzen du.

EAEko administrazio publikoak kulturari lotutako 2.879,6 lanpostu ditu, 2010ean baino % 5,7 gehiago (garai hartan urtean urteko 2.725,0 lanpostu erregistratu ziren).

47. irudia. **Kultura-arloko enplegu publikoa (urtean urteko lanpostuak). 2010-2016**

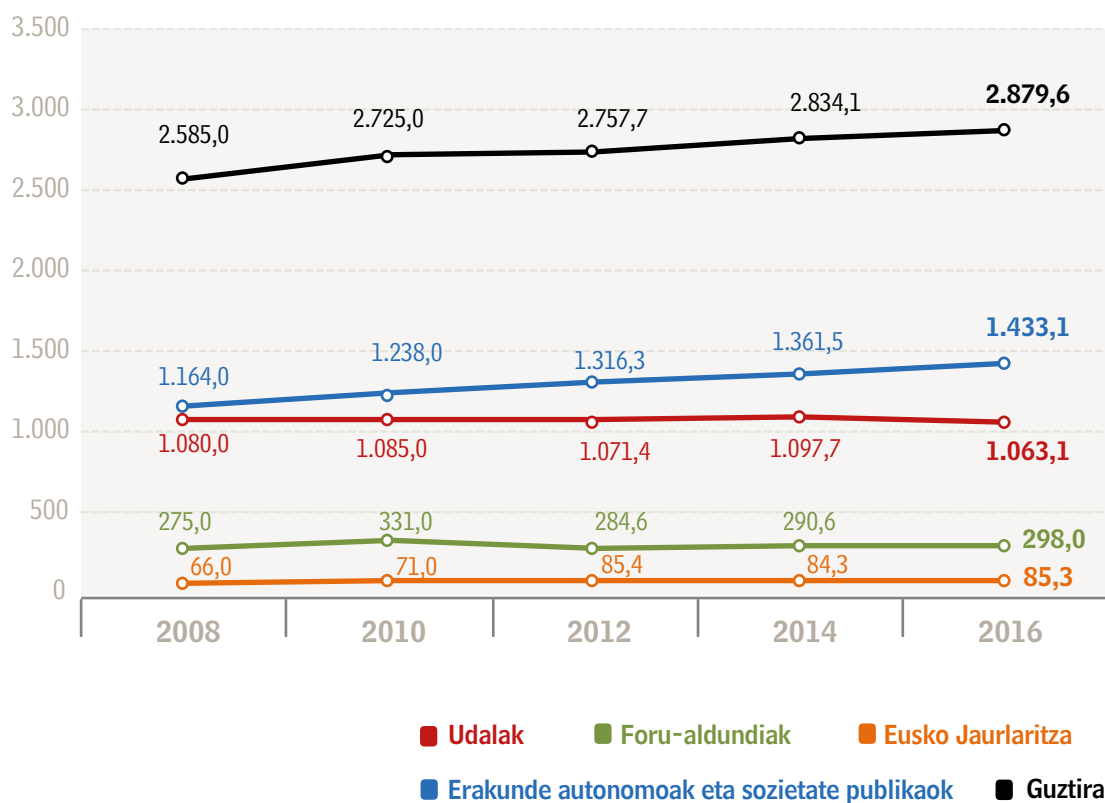

Aurreko edizioetan ikusi izan den bezala, enplegu publiko propioaren zatirik handiena erakunde autonomo, fundazio eta sozietate publikoei (1.433,1 lanpostu 2016an) eta udalei (1.063,1 lanpostu) atxikita dago, horrek esan nahi du kulturako enplegu publiko propio guztiaren % 86,7 dela (% 49,8 eta % 36,9, hurrenez hurren). Foru-aldundiek % 10,3 (298,0 lanpostu) enplegatzen dute, eta Eusko Jaurlaritzak gainerako % 3,0 (85,3). Kulturako enplegu propio guztiaren % 90,3 kultura-kudeaketa eta -jarduerako langileei dagokie (2.600,7) eta % 9,7, laguntzarako langileei (278,8).

Enplegu publiko propioak erakunde motaren arabera izandako bilakaeran, Eusko Jaurlaritzako (+% 20,1) eta erakunde autonomo, sozietate publiko eta fundazioetako (+% 15,8) enplegu hazkundeak

nabarmentzen dira. Aitzitik, foru-aldundietan eta udaletan, enpleguaren beherakada gertatu da, % 10,0 eta % 2,0 gutxiago, hurrenez hurren. Datuei xehekiago erreparatuta, Eusko Jaurlaritzako hazkundearen arrazoia kultura-kudeaketa eta -jarduerako langile gehiago kontratatu izana da; foru-aldundietan, ordea, gutxitu egin dira mota horretako langileak; udaletako eta erakunde autonomoetako datuak ulertzeko, laguntzarako langileen hazkunde garrantzitsua hartu behar da kontuan.

48. irudia. **Kultura-arloko enplegu propioa (I. kapituluari dagokiona), erakunde motaren arabera (urtean urteko lanpostuak). 2008-2016**

49. irudia. **Kultura-arloko enplegu propioa (I. kapituluari dagokiona), erakunde motaren eta lanbide-eginkizunaren arabera (urtean urteko lanpostuak). 2010-2016**

Erakunde mota	Urtea	Kultura-kudeaketarekin eta -jarduerarekin lotutako langileak	Laguntzarako langileak	Guztira
Eusko Jaurlaritza	2010	71,0	0	71,0
	2012	85,4	0	85,4
	2014	84,3	0	84,3
	2016	85,3	0	85,3
Foru-aldundiak	2010	331,0	0	331,0
	2012	263,3	21,3	284,6
	2014	268,6	22,0	290,6
	2016	269,0	29,0	298,0
Udalak	2010	973,0	112,0	1.085,0
	2012	945,9	125,5	1.071,4
	2014	963,4	134,3	1.097,7
	2016	878,9	184,2	1.063,1
Erakunde autonomoak, sozietate publikoak eta fundazioak	2010	1.213,0	25,0	1.238,0
	2012	1.262,2	54,1	1.316,3
	2014	1.288,0	73,5	1.361,5
	2016	1.367,6	65,6	1.433,1
EAE, guztira	2010	2.588,0	137,0	2.725,0
	2012	2.556,8	200,8	2.757,7
	2014	2.604,2	229,8	2.834,1
	2016	2.600,7	278,8	2.879,6

Analisiari genero-ikuspegia gehitzen badiogu, aipatzekoa da enplegu publiko propioko lanpostuen erdiak baino gehiago emakumeek okupatzen dituztela. Aurrez iruzkindu dugun bezala, langile gehien dituzten bi administrazio-mailak dira, batetik, erakunde autonomoak, sozietate publikoak eta fundazioak eta, bestetik, udalak; eta udalei dagokienez, % 62,3ko pisua dute emakumezkoek okupatutako lanpostuek. Erakunde autonomoetan –beroriek dira lanpostu gehien sortzen dituztenak–, emakume langileen portzentajea % 52,9 da (esan behar da bertan dutela ehuneko txikiena beste administrazioekin alderatuta; Eusko Jaurlaritzan % 53,6koa da emakumeen okupazioa, eta foru-aldundietan, berriz, % 53,5ekoa.

50. irudia. **Kultura-enplegu publiko propioa (I. kapitulari dagokiona) entitate motaren eta sexuaren arabera. 2016**

Erakundea	Absolutuak		%	
	Emakumezkoak	Gizonezkoak	Emakumezkoak	Gizonezkoak
Eusko Jaurlaritz	45,7	39,6	53,6	46,4
Foru-aldundiak	159,5	138,5	53,5	46,5
Udalak	662,2	401,0	62,3	37,7
Erakunde autonomoak, sozietate publikoak eta fundazioak	757,9	675,3	52,9	47,1

7. Laburpen gisa

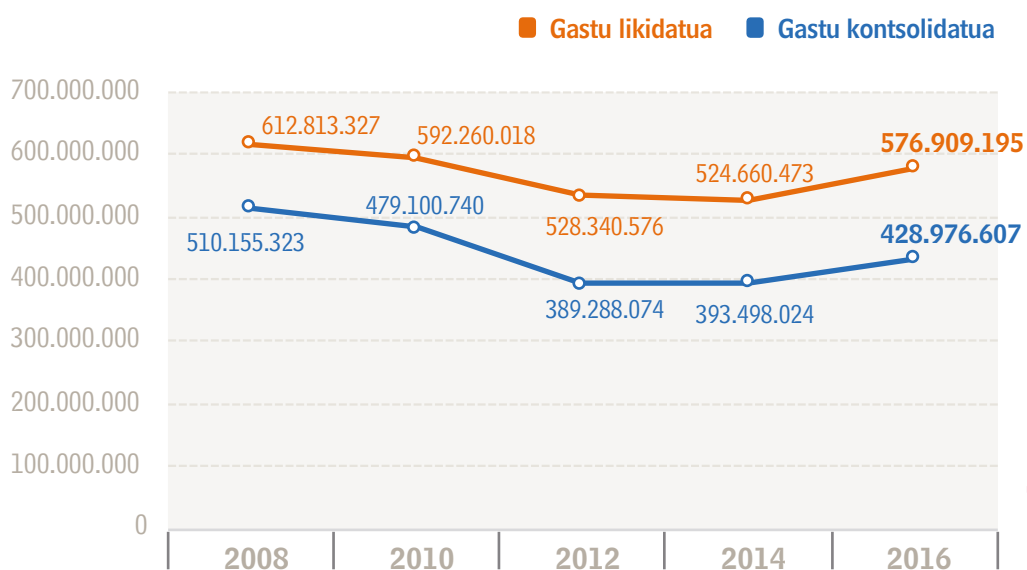
■ Joera-aldaketa bat ikusten da

EAEko administrazio publikoek kulturaren egindako gastuaren bilakaerak joera-aldaketa bat erakusten du. Kulturako aurrekontuak modu esanguratsuan hazi dira lehenengo aldiz azterlanaren serie historikoa hasi zenetik. Horrela, 2016an likidatutako gastua 576,9 milioi euro izan da. Zifra horri kontsolidazio-prozesua aplikatu eta araztu ondoren, 428,9 milioi eurotan geratzen zaigu.

Azterlanaren lehen edizioa 2008an kokatzen da, urte horretan hasi baitzen azken hamarraldi osoan luzatu den krisi ekonomikoa, eta urte horrek markatzen baitu serie guztiaren gastu-sabaia. Nahiz eta oraindik ez den berreskuratu ekitaldi hartan kulturaren egindako gastu-maila, aipatzekoa da kulturara bideratutako aurrekontu publikoen gorakada nabarmena 2012koetik, urte hartan erregistratu baitzen serie historikoan kulturaren egindako gasturik apalena, ez zen alferrik % 24 erori kulturako gastu kontsolidatua 2008ko zifrekiko (510,1 milioi eurotik 389,2 milioi eurora).

Emaitzek erakusten dute eman zaiola hasiera kulturara bideratutako aurrekontu publikoen goranzko joerari. Azterlanaren etorkizuneko edizioetan egiaztatu ahal izango da joera hori berresten den eta krisi aurreko gastu-mailak berreskuratzen diren edo ez.

52. irudia. Kulturako gastu likidatua eta gastu kontsolidatua (euroak). 2008-2016

■ Ahalegin kulturala, jarduteko ahalmenaren eta kulturarekiko konpromisoaren isla

Ahalegin kulturala adierazle giltzarria dugu. Berak erlazionatzen ditu administrazioen aurrekontu-erabilgarritasun globala, haietako bakoitzak kulturari jarduteko dituen aukerak –esparru ez-kulturaletan dituzten obligazioek udalez gairako erakundeen aurrekontuak hipotekatu ditzaketen neurrian– eta kulturari esku hartzeko administrazio horiek duten borondatea, esparru horretan dituzten eskumenetatik harago, udalen kasuan bezala.

Hala, 2016an, kulturako gastu likidatuaren pisu erlatiboa, guztizko aurrekontuekin alderatuta, % 8,6 izan zen udaletan, % 2,8 foru-aldundietan, eta % 0,7 Eusko Jaurlaritzan.

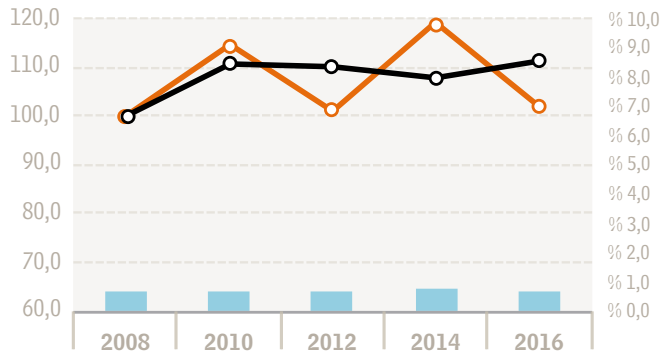
2008tik, Eusko Jaurlaritzaren zifrak positiboan mantentzen dira: handitu egin dira guztizko aurrekontua eta kulturako aurrekontua, nahiz eta kulturako aurrekontuaren hazkundera txikiagoa den guztizko aurrekontuan izandakoa baino (% 2,2ko hazkundera kulturaren kasuan, eta % 11,2koa guztizko aurrekontuarenean).

Aldundi eta udalei dagokienez, guztizko aurrekontuan izandako jaitsiera kulturari egindako gastuan ere islatzen da. Aldundietan jaitsiera handiagoa izan dela ikusi da: 2008tik 2016ra % 24,6 gutxitu da kulturako gastu likidatua; guztizko aurrekontuaren jaitsiera, aldiz, % 4,0koa izan da.

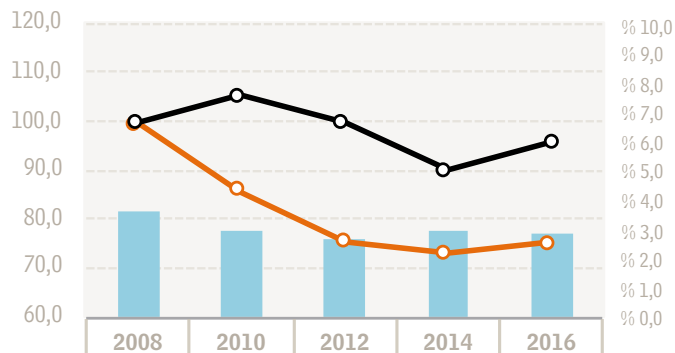
Udalei dagokienez, nahiz eta kulturari egindako gastua % 19,5 txikiagoa izan den, kultura-arloan ahalegin handiena egiten duten administrazioa izaten segitzen dute (% 9,3koa 2008an, eta % 8,6koa 2016an).

53. irudia. Kulturako gastu likidatuaren eta guztizko aurrekontuen bilakaera (Oinarrizko indizea 100 = 2008), eta ahalegin kulturala (%), administrazio-mailaren arabera. 2008-2016

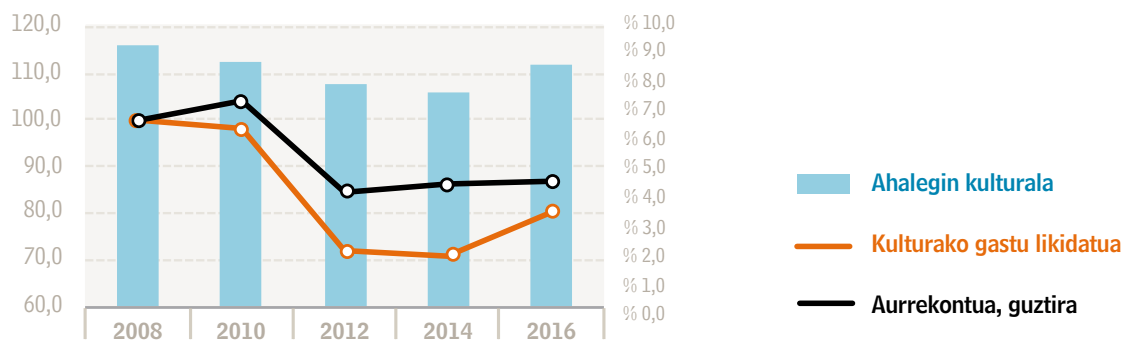
Eusko Jaurlaritza

Foru-aldundiak

Udalak

- Ahalegin kulturala
- Kulturako gastu likidatua
- Aurrekontua, guztira

■ **Kultura-ekintza eta musika, jarduketa publikoaren esparru nagusiak**

Kulturan egindako gastu publikoaren erdia baino gehiago (% 58,4) arte eta industrietara bideratzen da; laurden bat ondarrera (% 25,9), eta gainerakoa jaietako eta herri-kulturako (% 8,0) eta zuzendaritza eta zerbitzu orokorretako (% 7,7) gastuen artean banatzen da; azken horiek sektore zehatz bati egotzi ezin zaizkion funtzionamenduko gastuak dira.

Kultura-ekintza (% 25,5) eta musika (% 18,8) dira gastu-bolumen handiena sortzen duten sektoreak. Kultura-ekintzaren barruan sartzen dira programazio zeharkakoa duten jarduerak, balio anitzeko ekipamenduak, eta espezializatu gabeko izaera komunitario eta sozio-kulturaleko zerbitzuak.

Maila ertainean kokatzen dira gastu osoaren % 7 eta 10 artean metatzen duten sektoreak: museoak (% 10,6), liburutegiak (% 8,4), zuzendaritza eta zerbitzu orokorrak (% 8,0), antzerkia eta dantza (% 7,8) eta jaiak eta herri-kultura (% 7,7).

Gainerako sektoreek % 5etik beherako pisu erlatiboa dute: ondarea eta arkeologia (% 4,8), zinema eta ikus-entzunezkoak (% 3,9), artxiboak (% 2,1), ikusizko arteak (% 1,6), literatura eta argitalpena (% 0,5) eta bertsolaritza (% 0,3).

■ **Kulturan egindako gastuaren izaera ekonomikoa**

Gastu arruntari dagozkio gastu kontsolidatuko hamar eurotik 9 inguru (378,5 milioi euro); horietatik ondasun eta zerbitzuetako gastuak (161,1 milioi euro) eta langile-gastuak (146,8 milioi euro) nabarmentzen dira. Kapital-gastuak 40,6 milioi euro izan dira (% 9,5).

Sektore bakoitzaren ezaugarriak dira –ematen dituzten zerbitzuak eta egiturak eta ekipamenduak mantentzeko dituzten premiak– gastuaren izaera ekonomikoa markatzen dutenak. Hala, musikak, liburutegiek eta artxiboek dituzten 10 eurotik 5 edo 6 euro langile-gastuetan joaten dira. Ondasun eta zerbitzuetako gastu arrunta izaten da parterik handiena jaietan eta herri-kulturan (% 75,3) eta kultura-ekintzan (% 54,2). Literaturan eta argitalpenean eta bertsolaritzan egiten den esku-hartze nagusia transferentzia arrunten bitartez egiten da.

■ **Handitzen segitzen du enplegu publikoak**

EAEko administrazio publikoak 3.661,2 lanpostu ditu kulturaren arloan; hamar lanpostutatik zortzi inguru enplegu propiokoak dira (% 78,7) eta hamarretik bi enplegu azpikontratatuak (% 21,3). Emakumezkoak dira enplegu publiko propioaren erdiak baino gehiago (% 56,4).

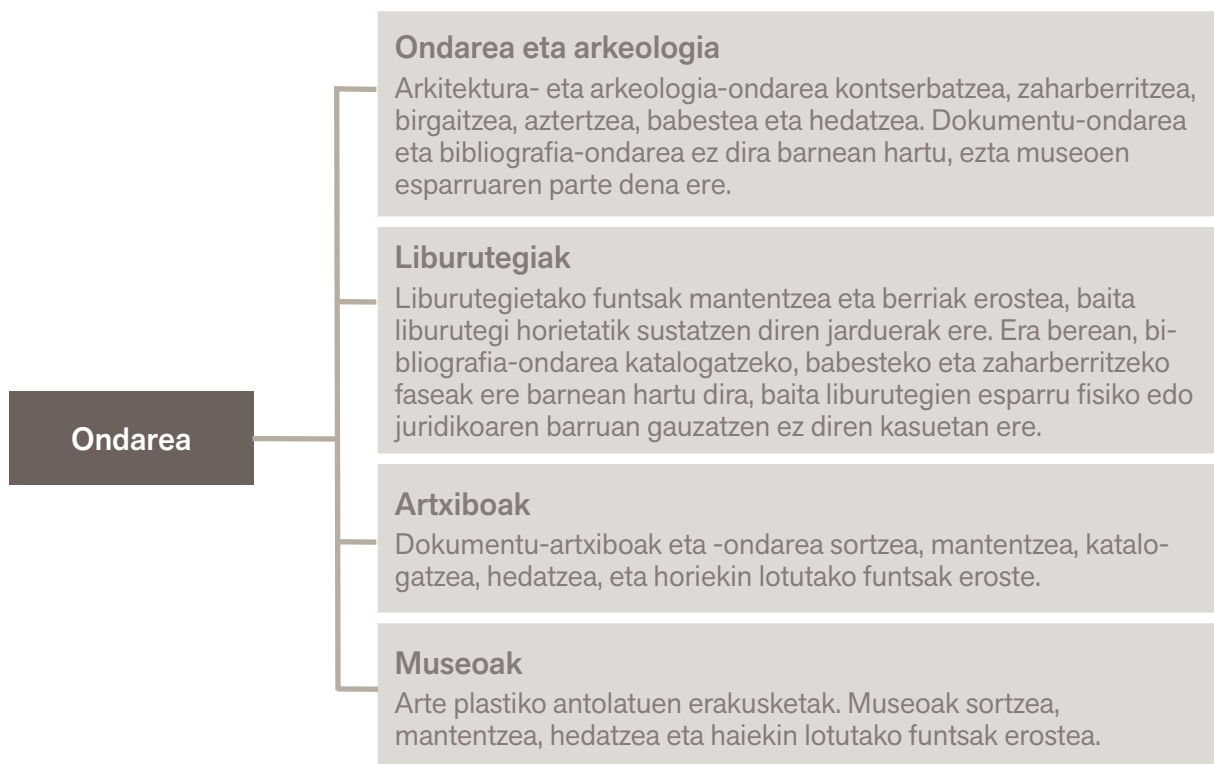
Termino globaletan, krisiak ez du eraginik izan kulturako enplegu publikoan: 2010etik izan den bilakaerak % 11,9ko hazkundera erakusten du. Datuei xehekiago erreparatzen badiegu, enplegu azpikontratatuaren igoera adierazgarria nabarmentzen da, 2010ean 547,0 lanpostu izatetik 2016an 781,6 izatera pasatu baita (% 42,9 gehiago). Enplegu propioari dagokionez, hazkundera askoz neurritsuagoa izan da, % 5,7koa zehatz esanda (2.725,0 lanpostu izatetik 2.879,6 lanpostu izatera).

I. ERANSKINA. Azterlanaren metodologia

I.1. Aztertutako kontzeptuak

Azterlan hau ez da mugatu kultura-sailek eta -arloek kudeatutako aurrekontuarekin lotutako begirada espezifikora; aitzitik, sail horiek kudeatzen ez dituzten baina azterlan honetan kultura-gastutzat hartu diren aurrekontu-partidak ere bildu ditu. Informazio horretatik abiatuta, honako kontzeptu hauen arabera sailkatu da gastua:

Kultura-helmuga: esparruen deskribapena

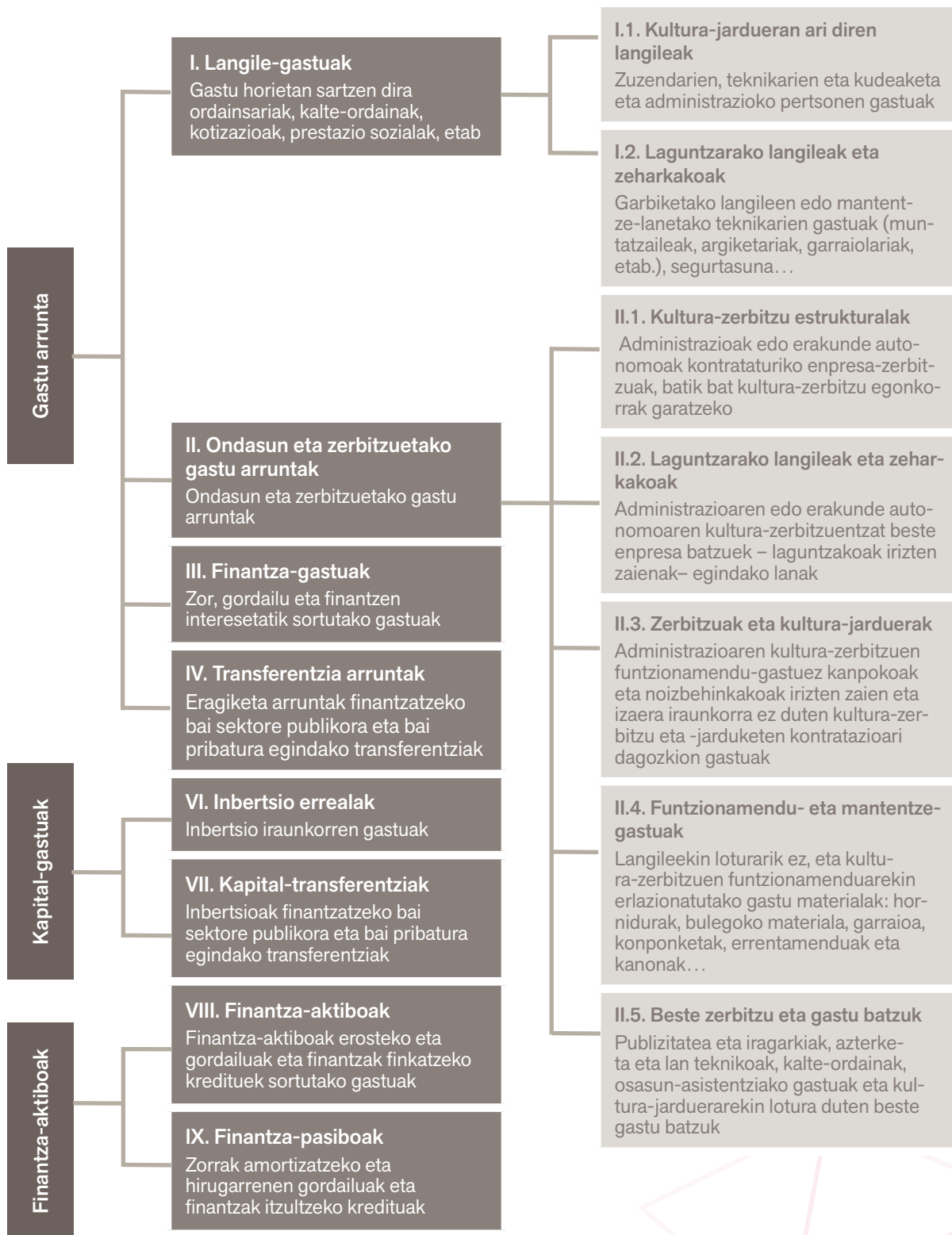
Jaiak eta Herri-kultura
Udalerrietako herri-jaiak eta zaindariaren jaiak ospatzeko jarduerak eta emanaldiak, baita herri-kulturarekin eta kultura tradizionalarekin lotutako emanaldiak eta jarduerak ere (jaietan sartzen diren gastuei kulturako gastuak iritziko zaie).

Zuzendaritza eta zerbitzu orokorrak
Kulturako azpisektore jakin bati egotzi ezin dakizkiokeen kultura-arloko funtzionamendu-gastu orokorrak (adibidez, kultur teknikari baten langile-gastuak).

Hedabideak
Komunikabide publikoei, pribatuei eta sozialei laguntzea eta horiek finantzatzea.

Gastu kontsolidatuaren izaera ekonomikoa: aztertutako partidak

Azterketa honetarako, aurrekontu publikoetako gastuaren sailkapen ekonomikoa erabili da. Honako epigrafe hauek biltzen ditu:

1.2. Gastua kontsolidatzeko prozesua

Azterlan honetan bildu eta eskaintzen den informazioa 2016ko aurrekontu likidatutik atera da, aztertutako erakunde publikoen obligazio aitortuen fasetik. Lehen informazio-maila horri gastu likidatu deritzo, eta aukera ematen digu azterketa-unibertsoa osatzen duten entitateek kulturara bideratu zuten gastu «gordina» zein den jakiteko.

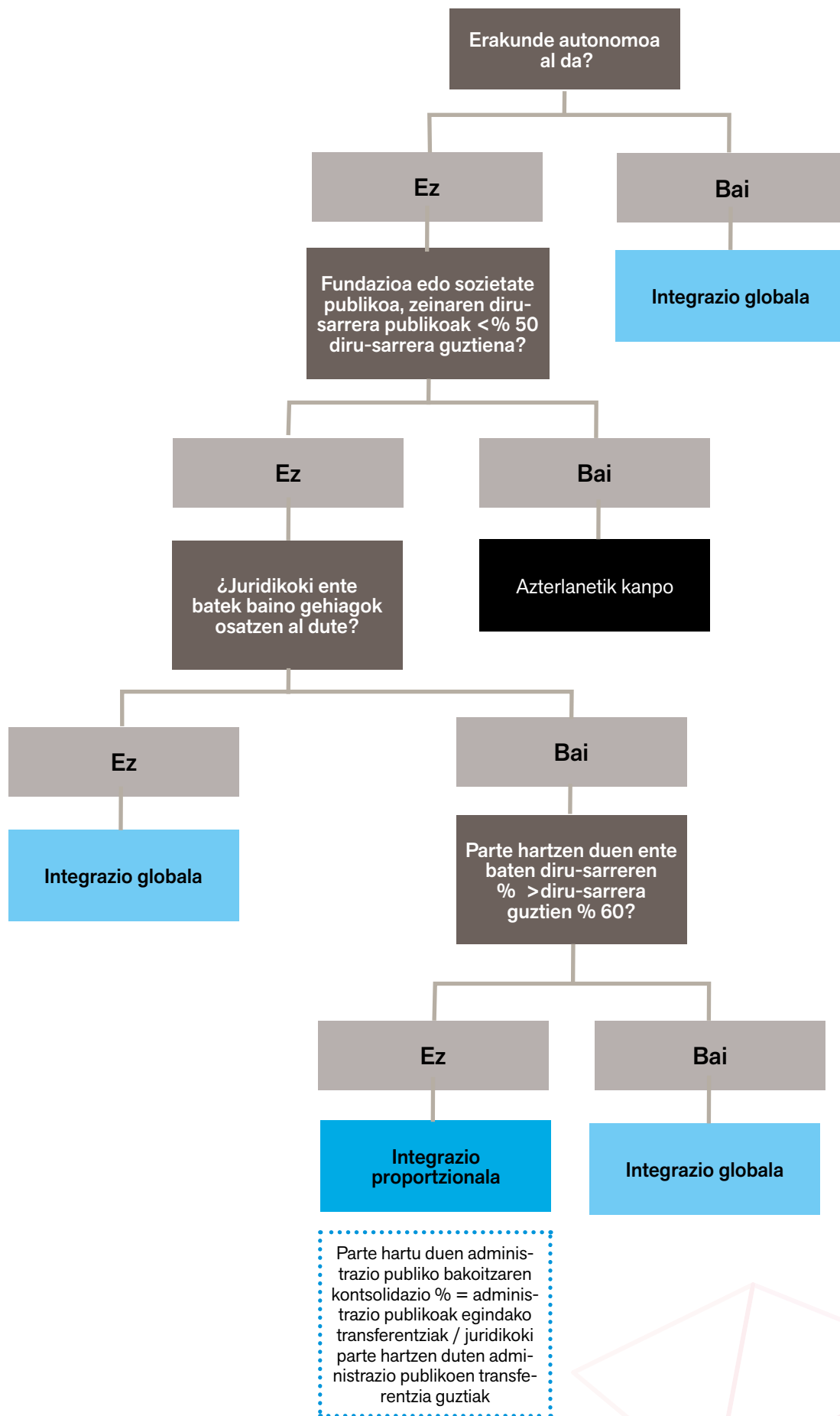
Informazio horretatik abiatuta egin da gastuaren kontsolidazioa. Arazketa-prozesu horren bitartez, azterlanean parte hartu duten erakundeen arteko transferentzia ekonomikoetatik eratorritako kontabilitate bikoitza neutralizatzen da (gastu eta diru-sarreraren IV. eta VII. kapituluak). Horri esker, kulturaren egindako gastu «garbiari» buruzko datuak eskaintzen ditu azterlanak. Txostenean, kontsolidazio-prozesuaren ondoren lortutako gastuari kulturako gastu deritzo.

EAEko kulturako gastu publikoaren ikuspuntu oso eta globala emateko helburuarekin, kontsolidazio-prozesu bikoitza eraman da aurrera:

Kontsolidazioa administrazio-mailen arabera

Eusko Jaurlaritzaren, foru-aldundien eta udalen gastuari buruzko datuak edukitzeko xedearekin, horietako bakoitzaren mendeko erakunde autonomoen, sozietate publikoen eta fundazioen kontsolidazio-prozesu bat egin da.

Ondoren aurkezten dugu kontsolidazioa administrazio-mailen arabera egiteko jarraitu den eskema; ateratako emaitzak 4. kapitulan aztertzen dira.

Parte hartu duen adminis-
trazio publiko bakoitzaren
kontsolidazio % = adminis-
trazio publikoak egindako
transferentziak / juridikoki
parte hartzen duten admi-
nistratio publikoen transfe-
rentzia guztiak

EAEko administrazioen arteko kontsolidazioa

Eusko Jurlaritzaren, foru-aldundien eta udalen arteko transferentzien identifikaziotik abiatuta. Bigarren prozesu honen emaitzak 4. kapituluan azaltzen dira, eta informazioa ematen dute EAEko administrazio publikoen kulturako gastu kontsolidatuari buruz, jatorrian eta helmugan.

- **Jatorriko kontsolidatua:** kontsolidazio mota horrek partiden jatorria erakusten du. Finantzatzen duen erakundeari lotuta jarraitzen du transferentziak, eta transferentzia jasotzen duen erakundeari kentzen zaio zenbateko bikoiztua.

- **Helmugako kontsolidazioa:** kontsolidazio mota horrek transferentzien helmuga erakusten du. Jasotzen duen erakundeari lotuta jarraitzen du transferentziak, eta transferentzia finantzatzen duen erakundeari kentzen zaio zenbateko bikoiztua.

Jarraitu den planteamendu metodologikoaren azken helburua da sektore publikoaren erretratu zehatz eta oso bat ematea hiru administrazio-mailetarako eta EAE osorako.

II. ERANSKINA. 2016ko azterlanean parte hartu duten erakunde autonomoak, sozietate publikoak eta fundazioak, lurralde historikoen arabera

Araba

- Fundacion Valle Salado de Añana-Añanako Gatz Harana Fundazioa
- Urkabustaiz Musika Eskola
- Jose Uruñuela Udal Dantza Kontserbatorioa
- Luis Aramburu Musika Eskola
- Arabako ARTIUM Fundazioa
- Santa Maria Katedrala Fundazioa
- Amurrioko Udal Musika Eskola

Bizkaia

- Ametx Erakunde Autonomoa
- Barakaldo Antzokia SA
- Basauriko Udal Kultur Etxea - Casa Municipal de Cultura de Basauri
- Juan Crisostomo de Arriaga Bilbao Orkestra Sinfonikoa fundazioa
- Bilboko Arte Ederren Museoa Fundazioa
- Euskal Irrati Telebista
- Bilbaomusika
- C.A.C. Arriaga Antzokia SA
- Aisialdi eta Kulturako Azkuna Zentroa, SA
- Bizkaikoa
- Arratiako Musika Eskola
- Astarloa Kulturgintza (Durango)
- Bartolome Ertzilla Musika Eskola
- Galdakaoko Udal Musika Eskola
- Getxoko «Andres Isasi» Musika Eskola
- Getxoko Kultura Aretoa Tokiko Erakunde Autonomoa
- Gernika-Lumoko Kultura Etxea fundazio publikoa
- Gernikako Bakearen Museoa
- Soinu-Atadia Udal Fundazio Publikoa (Leioa)
- Astiunerako Udal Erakundea
- Serantes Kultur Aretoa erakunde autonomoa
- Bilbao Bizkaia Museoa, SL

Gipuzkoa

- Ekain Fundazioa
- Deba Musikal Patronatoa
- Juan Bautista Guisasola Musika Eskola (Eibar)
- Errenteria Musikal Udal Musika Patronatua
- Pasaia Musikal
- Kultura Garaikidearen Nazioarteko Zentroa (Tabakalera)
- Donostiako Musika Hamabostaldia - Quincena Musical de San Sebastián
- ORQUESTA DE EUSKADI, S.A.
- Centro Kursaal Elkargunea S.A.
- Donostiako Musika eta Dantza Eskola
- "Donostia Kultura" Enpresa Erakunde Publikoa
- Etxepare Euskal Institutua
- Kulturnieta S.A.
- Organismo autónomo administrativo Herri Antzokia (Ordizia)
- Loinatz Musika Eskola
- Debako Arte Eskola
- Fundación Donostia-San Sebastián 2016 Fundazioa
- Fundación FilMOTECA Vasca - Euskadiko Filmatagia Fundazioa

III. ERANSKINA. 2016ko azterlanean parte hartu duten udalak, biztanleria-tamainaren arabera

5.000 biztanletik beherako udalerrietako udalak

Araba	Gipuzkoa	Bizkaia
Dulantzi	Abaltzisketa	Ajangiz
Armiñon	Alkiza	Arrieta
Barrundia	Altzo	Barrika
Berantevilla	Arama	Berriatua
Burgelu	Asteasu	Dima
Elciego	Baliarrain	Ea
Erriberagoitia	Beizama	Forua
Kuartango	Berastegi	Galdames
Laguardia	Elgeta	Gamiz-Fika
Lantziego	Eskoriatza	Garai
Lantarón	Hernialde	Gizaburuaga
Legutio	Ikaztegieta	Ibarrangelu
Moreda Araba	Irura	Ispaster
Navaridas	Itsasondo	Karrantza Harana
Donemiliaga	Larraul	Lanestosa
Urkabustaiz	Legorreta	Larrabetzu
Valdegovía/Gaubea	Leintz-Gatzaga	Lemoa
Eskuernaga	Lizartza	Lezama
Ekora	Mendaro	Mallabia
Zigoitia	Olaberría	Mañaria
Zuia	Orexa	Morga
	Soraluze	Munitibar-Arbatzegi Gerrickaitz
	Zestoa	Orozko
	Zizurkil	Sondika
		Sopuerta
		Sukarrieta
		Trucios/Turtzioz
		Ubide
		Urduliz
		Zaldibar
		Zaratamo
		Zeanur
		Zeberio
		Zierbena
		Ziortza-Bolibar

5.000-20.000 biztanle arteko udalerrietako udalak

Araba	Gipuzkoa	Bizkaia
- Amurrio	- Andoain	- Abadiño
- Laudio	- Aretxabaleta	- Abanto-Zierbena
- Agurain	- Astigarraga	- Amorebieta-Etxano
	- Azkoitia	- Arrigorriaga
	- Azpeitia	- Balmaseda
	- Beasain	- Berango
	- Bergara	- Bermeo
	- Deba	- Derio
	- Elgoibar	- Elorrio
	- Hondarribia	- Ermua
	- Lastarte-Oria	- Etxebarri
	- Lazkao	- Gernika-Lumo
	- Legazpi	- Gorniz
	- Lezo	- Güeñes
	- Mutriku	- Lekeitio
	- Oiartzun	- Mungia
	- Oñati	- Muskiz
	- Ordizia	- Ondarroa
	- Orio	- Ortuella
	- Pasaia	- Sopelana
	- Tolosa	- Trapagaran
	- Urnieta	- Zalla
	- Urretxu	
	- Usurbil	
	- Villabona	
	- Zumaia	
	- Zumarraga	

20.000 biztanletik gorako udalerrietako udalak

Gipuzkoa	Bizkaia
- Arrasate	- Barakaldo
- Eibar	- Basauri
- Errenteria	- Durango
- Hernani	- Erandio
- Irun	- Galdakao
- Zarautz	- Getxo
	- Leioa
	- Portugalete
	- Santurtzi
	- Sestao

Hiriburuetako udalak

Álava	Gipuzkoa	Bizkaia
- Vitoria-Gasteiz	- Donostia	- Bilbao

IV. ERANSKINA. Emaizen laburpena kultura-esparruen arabera

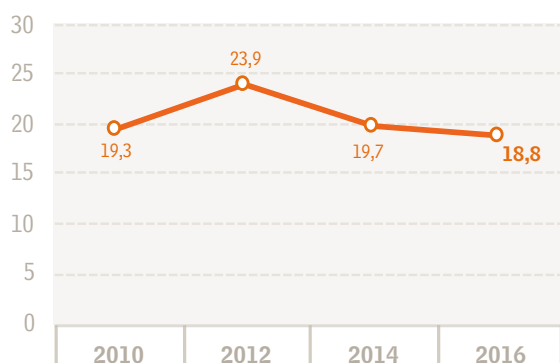
MUSIKA

2016an, EAEko administrazio publikoek 80,6 milioi euro bideratu zituzten musikaren sektorerara (EAEko kulturako gastu kontsolidatuaren % 18,8; 2010etik izan den proportziorik apalena), hau da, 42,7 euro biztanleko (ratorik altuena 2010etik).

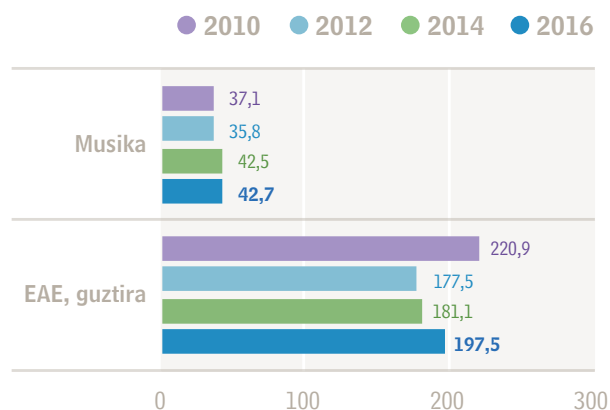
2014koarekin alderatuta, musikara bideratutako gastua 2,9 milioi euro handiago da, nahiz eta musikako gastuaren pisua guztizko gastuarekiko gutxiago da (% 18,8an kokatu da)

Gastuaren zatirik handiena, % 60,5, langileen gastuetara bideratu da (48,7 milioi euro); % 24,2 ondasun eta zerbitzuetako gastuetara (19,5 milioi) eta % 13,3 transferentzia arruntetara (10,7 milioi).

A1 irudia. Musikara bideratutako EAEko kultura-gastu kontsolidatua (%). 2010-2016

A2 irudia. Musikara bideratutako gastu kontsolidatua biztanle bakoitzeko (€/biztanleko). 2010-2016

A3 irudia. **EAEko kulturako gastu konsolidatuaren banaketa, kapitulu ekonomikoaren arabera: EAEko guztizkoa eta Musika (euroak eta %). 2010-2016**

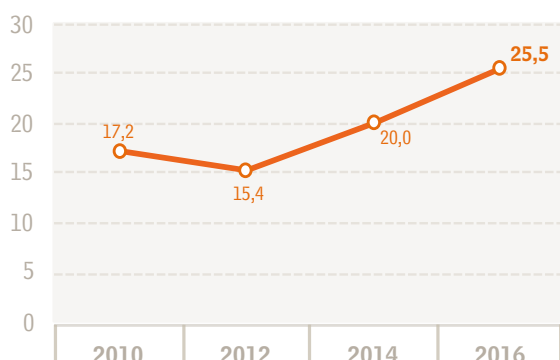
Kapitulu ekonom.	Musika								2016ko kulturako gastua guztira		EAEko 2016ko guztizkoaren %
	2010		2012		2014		2016		€	%	
	€	%	€	%	€	%	€	%			
I. kap.	48.692.767	52,6	48.738.235	52,3	48.654.406	62,6	48.786.402	60,5	146.814.702	34,2	33,2
II. kap.	16.882.659	18,2	23.065.752	24,8	17.916.270	23,1	19.530.360	24,2	165.187.563	38,58	11,8
III. kap.	6.830	0,0	19.688	0,0	1.972	0,0	2.328	0,0	447.746	0,1	0,5
IV. kap.	14.802.255	16,0	10.084.958	10,8	9.664.526	12,4	10.702.774	13,3	66.060.074	15,4	16,2
VI. kap.	9.214.435	9,9	11.216.207	12,0	1.335.730	1,7	1.547.048	1,9	35.107.412	8,2	4,4
VII. kap.	2.986.403	3,2	26.202	0,0	6.972	0,0	0	0,0	5.570.829	1,3	0,0
VIII. kap.	49.227	0,1	34.924	0,0	119.229	0,2	31.328	0,0	51.341	0,0	61,0
IX. kap.	-	0,0	-	-	-	-	0	0,0	9.736.940	2,3	0,0
GUZTIRA	92.634.576	100,0	93.185.967	100,0	77.699.104	100,0	80.600.240	100,0	428.976.607	100,0	18,8

KULTURA-EKINTZA

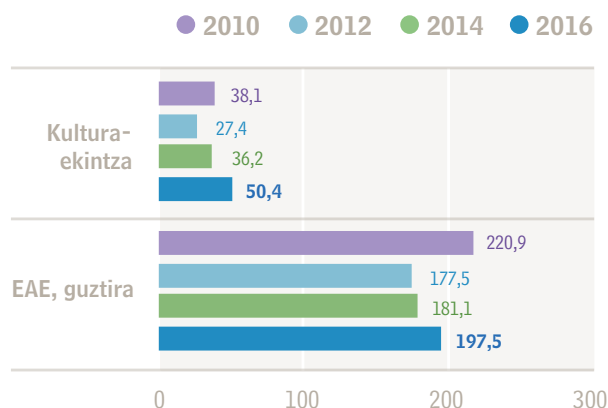
EAEko administrazio publikoek, 2016an, 109,5 milioi euro bideratu dituzte kultura-ekintzara (EAEko gastu kontsolidatuaren % 25,5, proportziorik handiena 2010etik), hau da, % 39,3 gehiago 2014an baino (30,9 milioi gehiago); horrek 50 euroko ratioa ematen du biztanleko (ratioarik altuena 2010etik, eta areagotu egiten du 2012tik hona hautematen zen goranzko joera).

Kultura-ekintzan egindako gastuaren % 54,2 ondasun eta zerbitzuetako gastu arruntetara bideratu da (59,3 milioi euro), % 21,2 langile-gastuetara (23,2 milioi), % 13,5 transferentzia arruntetara (14,8 milioi) eta % 10,3 inbertsio errealetara (11,2 milioi).

A4 irudia. **Kultura-ekintzara bideratutako EAEko kultura-gastu kontsolidatua (%)**. 2010-2016

A5 irudia. **Kultura-ekintzara bideratutako biztanle bakoitzeko gastu kontsolidatua (€/biztanleko)**. 2010-2016

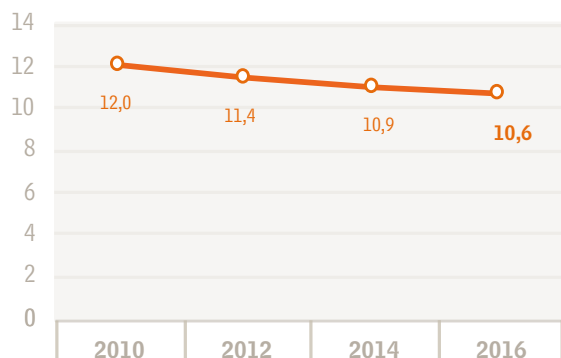
A6 irudia. **EAEko kulturako gastu kontsolidatuaren banaketa, kapitulu ekonomikoaren arabera: EAEko guztizkoa eta Kultura-ekintza (euroak eta %). 2010-2016**

Kapitulu ekonom.	Kultura-ekintza								2016ko kulturako gastua guztira		EAEko 2016ko guztizkoaren %
	2010		2012		2014		2016				
	€	%	€	%	€	%	€	%	€	%	
I. kap.	9.615.621	11,6	10.936.761	18,2	13.174.652	16,8	23.239.187	21,2	146.814.702	34,2	15,8
II. kap.	36.029.330	43,6	26.536.616	44,2	37.465.854	47,7	59.304.155	54,2	165.187.563	38,5	35,9
III. kap.	3.217	0,0	6.480	0,0	142.837	0,2	7.662	0,0	447.746	0,1	1,7
IV. kap.	14.817.714	17,9	11.330.174	18,9	10.619.991	13,5	14.811.308	13,5	66.060.074	15,4	22,4
VI. kap.	19.760.053	23,9	9.863.145	16,4	16.696.782	21,3	11.233.505	10,3	35.107.412	8,2	32,0
VII. kap.	2.202.864	2,7	1.278.737	2,1	281.037	0,4	889.307	0,8	5.570.829	1,3	16,0
VIII. kap.	7.482	0,0	28.053	0,0	30.098	0,0	20.013	0,0	51.341	0,0	39,0
IX. kap.	118.918	0,1	98.020	0,2	150.451	0,2	0	0,0	9.736.940	2,3	0,0
GUZTIRA	82.555.199	100,0	60.077.986	100,0	78.561.702	100,0	109.505.136	100,0	428.976.607	100,0	25,5

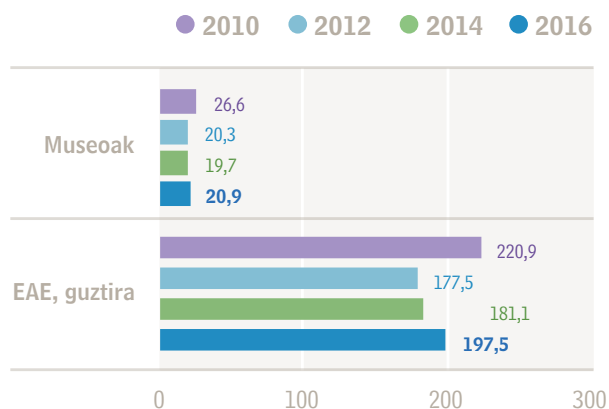
MUSEOAK

2016an, EAEko administrazio publikoek 45,5 milioi euro bideratu dituzte Museoen sektorerara, EAEko kulturako gastu kontsolidatu osoaren % 10,6, hau da, 20,9 euro biztanleko. 2010ekoarekin alderatuta, erregistratu den proportziorik apalena da; izan ere, zifra absolutuetan, gastua 12,1 milioi murriztu baita, hau da, % 21,0 gutxiago. 2014arekin alderatuta, zifra absolutuetan, gastua 2,8 milioi hazi da, baina, aldi berean, sektoreak pisu erlatibo apur bat galdu du kulturaren egindako gastu osoarekiko (% 10,9tik % 10,6ra igaro da).

A7 irudia. **Museoetara bideratutako EAEko kultura-gastu kontsolidatua (%). 2010-2016**

A8 irudia. **Museoetara bideratutako biztanle bakoitzeko gastu kontsolidatua (€/biztanleko). 2010-2016**

Gastua, batik bat, hiru kapitulu ekonomikotan banatzen da: ondasun eta zerbitzuetako gastu arrunta, % 35 (16 milioi euro); transferentzia arruntak, % 32,7 (15 milioi euro); eta langile-gastuak, % 26 (12 milioi euro).

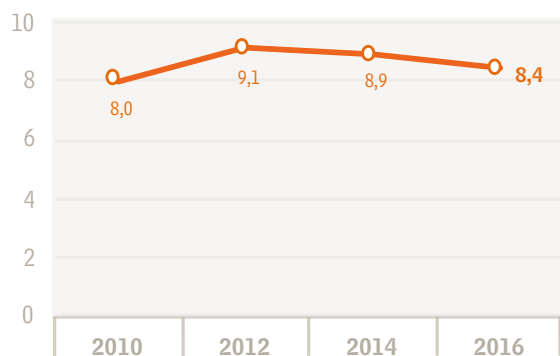
A9 irudia. **EAEko kulturako gastu kontsolidatuaren banaketa, kapitulu ekonomikoaren arabera: EAEko guztizkoa eta Museoak (euroak eta %). 2010-2016**

Kapitulu ekonom.	Museoak								2016ko kulturako gastua guztira		EAEko 2016ko guztizkoaren %
	2010		2012		2014		2016				
	€	%	€	%	€	%	€	%	€	%	
I. kap.	10.497.423	18,2	10.556.419	23,7	10.761.455	25,2	11.821.492	26,0	146.814.702	34,2	8,1
II. kap.	14.432.360	25,0	17.968.550	40,4	16.719.037	39,2	15.920.935	35,0	165.187.563	38,5	9,6
III. kap.	102.663	0,2	140.371	0,3	133.039	0,3	69.667	0,2	447.746	0,1	15,6
IV. kap.	10.836.999	18,8	11.052.031	24,8	12.443.252	29,1	14.866.218	32,7	66.060.074	15,4	22,5
VI. kap.	9.809.310	17,0	3.230.328	7,3	1.782.647	4,2	2.707.527	6,0	35.107.412	8,2	7,7
VII. kap.	6.646.705	11,5	516.825	1,2	648.956	1,5	106.969	0,2	5.570.829	1,3	1,9
VIII. kap.	5.288.888	9,2	959.813	2,2	146.141	0,3	0	0,0	51.341	0,0	0,0
IX. kap.	-	0,0	81.107	0,2	64.875	0,2	0	0,0	9.736.940	2,3	0,0
GUZTIRA	57.614.348	100,0	44.505.444	100,0	42.699.402	100,0	45.492.808	100,0	428.976.607	100,0	10,6

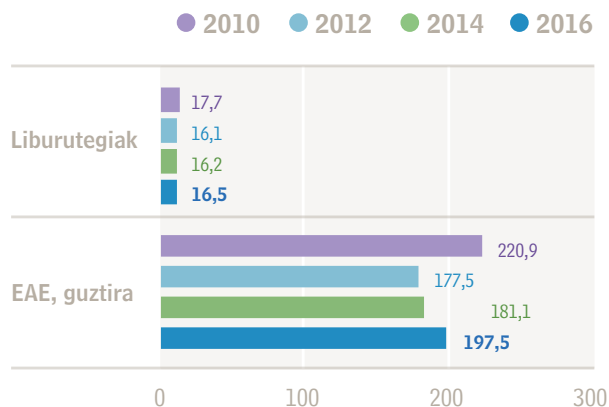
LIBURUTEGIAK

2016an, EAEko administrazio publikoek 35,9 milioi euro bideratu zituzten Liburutegien sektorerara (EAEko kulturako gastu kontsolidatuaren % 8,4), hau da, 16,5 euro biztanleko. Liburutegietan egindako gastua % 6,3 murriztu da 2010ekoarekiko, aurreko edizioan baino gutxiago; eta liburutegietako gastua % 2,1 handitu da 2014koarekin alderatuta.

A10 irudia. **Liburutegietara bideratutako EAEko kultura-gastu kontsolidatua (%). 2010-2016**

A11 irudia. **Liburutegietara bideratutako biztanle bakoitzeko gastu kontsolidatua (€/biztanleko). 2010-2016**

Liburutegietan egindako gastuaren erdia baino gehiago langile-gastuei dagokie (21,2 milioi euro, % 58,6), eta ondoren datoz ondasunen eta zerbitzuen gastu arruntak (10,6 milioi euro, % 29,5). Inbertsio errealek 4,2 milioi euro bideratu dira (% 11,7).

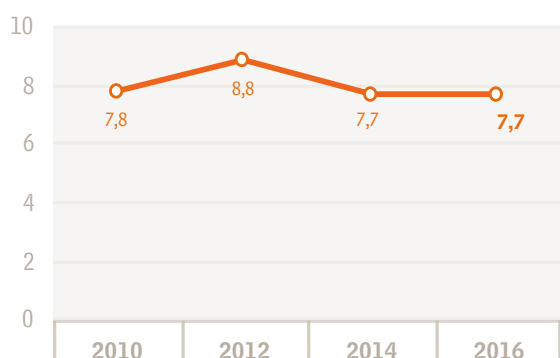
A12 irudia. **EAEko kulturako gastu kontsolidatuaren banaketa, kapitulu ekonomikoaren arabera: EAEko guztizkoa eta Liburutegiak (euroak eta %). 2010-2016**

Kapitulu ekonom.	Liburutegiak								2016ko kulturako gastua guztira		EAEko 2016ko guztizkoaren %
	2010		2012		2014		2016		€	%	
	€	%	€	%	€	%	€	%			
I. kap.	19.369.627	50,5	19.291.771	54,8	21.179.713	60,1	21.052.196	58,6	146.814.702	34,2	14,3
II. kap.	10.461.033	27,3	12.735.032	36,1	11.154.113	31,7	10.605.274	29,5	165.187.563	38,5	6,4
III. kap.	178	0,0	-	-	-	-	0	0,0	447.746	0,1	0,0
IV. kap.	59.918	0,2	53.249	0,2	96.718	0,3	63.068	0,2	66.060.074	15,4	0,1
VI. kap.	8.371.124	21,8	3.153.790	9,0	2.731.675	7,8	4.216.856	11,7	35.107.412	8,2	12,0
VII. kap.	77.038	0,2	-	-	48.055	0,1	0	0,0	5.570.829	1,3	0,0
VIII. kap.	1.400	0,0	-	-	3.479	0,0	0	0,0	51.341	0,0	0,0
IX. kap.	-	0,0	-	-	-	-	0	0,0	9.736.940	2,3	0,0
GUZTIRA	38.340.318	100,0	35.233.842	100,0	35.213.753	100,0	35.937.395	100,0	428.976.607	100,0	8,4

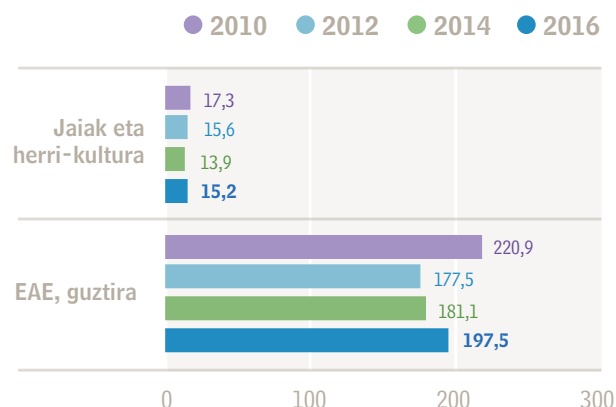
JAIK ETA HERRI-KULTURA

2016an, EAEko administrazio publikoek 32,9 milioi euro bideratu zituzten Jaietara eta herri-kulturara, EAEko kulturako guztizko gastuaren % 7,7, hau da, 15,2 euro biztanleko. Jaiak eta herri-kultura sektorerara bideratutako gastua % 8,8 hazi da 2014ko gastuarekin alderatuta, eta % 12,4 murriztu da 2010ekoarekiko.

A13 irudia. **Jaietara eta herri-kulturara bideratutako EAEko kultura-gastu kontsolidatua (%). 2010-2016**

A14 irudia. **Jaietara eta herri kulturara bideratutako biztanle bakoitzeko gastu kontsolidatua (€/biztanleko). 2010-2016**

Jaietan eta herri-kulturan egindako gastuaren % 75,3 ondasun eta zerbitzuetako gastu arruntei dagokie (18,4 milioi euro); gainerakoa, gehien bat, transferentzia arruntei (6 milioi euro, % 28,4) eta langile-gastuei dagokienak dira (1,8 milioi euro, % 5,6).

A15 irudia. **EAEko kulturako gastu kontsolidatuaren banaketa, kapitulu ekonomikoaren arabera: EAEko guztizkoa eta Jaiak eta herri-kultura (euroak eta %). 2010-2016**

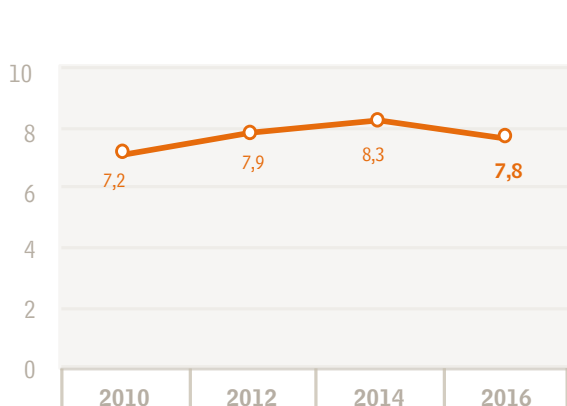
Kapitulu ekonom.	Jaiak eta herri-kultura								2016ko kulturako gastua guztira		EAEko guztizkoaren %
	2010		2012		2014		2016		€	%	
	€	%	€	%	€	%	€	%			
I. kap.	2.154.536	5,7	1.985.587	5,8	1.748.464	5,8	1.849.548	5,6	146.814.702	34,2	1,3
II. kap.	26.269.609	69,9	25.811.075	75,3	22.668.399	74,9	24.798.517	75,3	165.187.563	38,5	15,0
III. kap.	-	-	-	-	3.127	0,0	0	0,0	447.746	0,1	0,0
IV. kap.	8.638.918	23,0	6.423.572	18,7	5.584.076	18,5	6.072.114	18,4	66.060.074	15,4	9,2
VI. kap.	429.766	1,1	67.480	0,2	59.499	0,2	193.151	0,6	35.107.412	8,2	0,6
VII. kap.	80.000	0,2	214	0,0	192.402	0,6	0	0,0	5.570.829	1,3	0,0
VIII. kap.	-	-	-	-	1.060	0,0	0	0,0	51.341	0,0	0,0
IX. kap.	-	-	-	-	-	-	0	0,0	9.736.940	2,3	0,0
GUZTIRA	37.572.829	100,0	34.287.928	100,0	30.257.027	100,0	32.913.331	100,0	428.976.607	100,0	7,7

ANTZERKIA ETA DANTZA

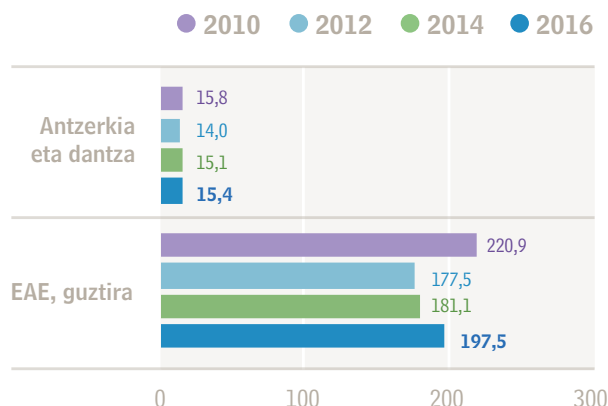
2016an, EAEko administrazio publikoek 33,4 milioi euro bideratu dituzte Antzerkira eta dantzara, EAEko kulturako gastu kontsolidatuaren % 7,8, hau da, 15,4 euro biztanleko.

Antzerkira eta dantzara bideratutako gastua % 2,0 hazi da 2014koarekin alderatuta eta % 2,8 gutxitu da 2010ekoarekiko.

A16 irudia. **Antzerkira eta dantzara bideratutako EAEko kultura-gastu kontsolidatua (%).** 2010-2016

A17 irudia. **Antzerkira eta dantzara bideratutako biztanle bakoitzeko gastu kontsolidatua (€/biztanleko).** 2010-2016

Antzerkian eta dantzan egindako gastuaren ia erdia ondasun eta zerbitzuetako gastu arruntei dagokie (15,8 milioi euro, % 47,3); ondoren datoz, gastuen bolumenari dagokionez, langile-gastuak (8,6 milioi euro, % 25,7) eta transferentzia arruntak (7,6 milioi euro, % 22,7).

A18 irudia. **EAEko kulturako gastu kontsolidatuaren banaketa, kapitulu ekonomikoaren arabera: EAEko guztizkoa eta Antzerkia eta dantza (euroak eta %). 2010-2016**

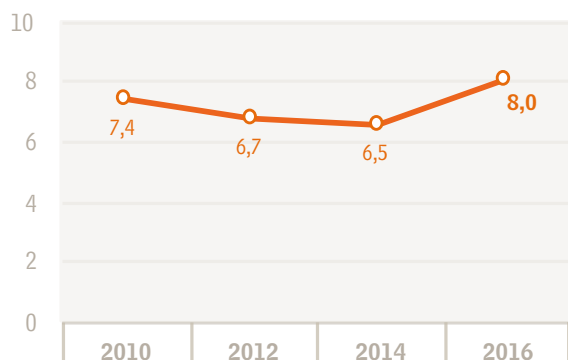
Kapitulu ekonom.	Antzerkia eta dantza								2016ko kulturako gastua guztira		EAEko 2016ko guztizkoaren %
	2010		2012		2014		2016				
	€	%	€	%	€	%	€	%	€	%	
I. kap.	7.155.689	20,8	7.405.860	24,2	7.646.545	23,4	8.584.523	25,7	146.814.702	34,2	5,8
II. kap.	16.373.034	47,6	14.866.209	48,5	14.525.776	44,4	15.799.583	47,3	165.187.563	38,5	9,6
III. kap.	58.259	0,2	67.215	0,2	23.703	0,1	24.772	0,1	447.746	0,1	5,5
IV. kap.	4.416.738	12,9	7.635.624	24,9	7.060.442	21,6	7.578.734	22,7	66.060.074	15,4	11,5
VI. kap.	2.889.987	8,4	658.567	2,1	3.489.027	10,7	1.405.298	4,2	35.107.412	8,2	4,0
VII. kap.	3.475.936	10,1	2.746	0,0	0	0,0	0	0,0	5.570.829	1,3	0,0
VIII. kap.	-	-	-	-	-	-	0	0,0	51.341	0,0	0,0
IX. kap.	-	-	-	-	-	-	0	0,0	9.736.940	2,3	0,0
GUZTIRA	34.369.643	100,0	30.636.221	100,0	32.745.493	100,0	33.392.911	100,0	428.976.607	100,0	7,8

ZUZENDARITZA ETA ZERBITZU OROKORRAK

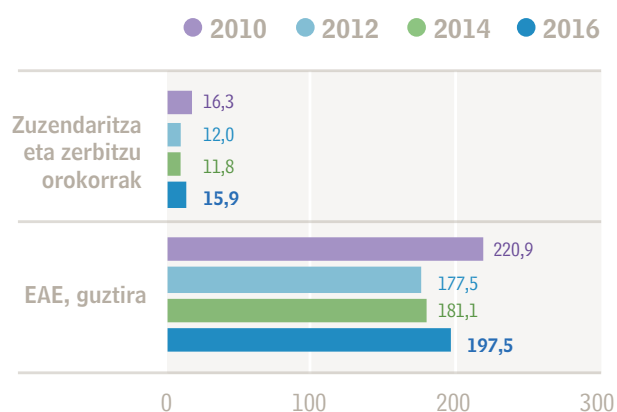
2016an, EAEko administrazio publikoek 34,4 milioi euro bideratu zituzten kultura-esparruko Zuzendaritza eta zerbitzu orokorren sektorerara (proportziorik altuena 2010etik), kulturako gastu guztiaren % 8,0, hau da, 15,9 euro biztanleko.

Zuzendaritza eta zerbitzu orokorretara bideratutako gastua % 2,4 murriztu da 2010eko gastuarekin alderatuta, baina % 34,0 igo da 2014koarekiko.

A19 irudia. **Zuzendaritzara eta zerbitzu orokorretara bideratutako EAEko kultura-gastu kontsolidatua (%). 2010-2016**

A20 irudia. **Zuzendaritzara eta Zerbitzu orokorretara bideratutako biztanle bakoitzeko gastu kontsolidatua (€/biztanleko). 2010-2016**

Sektore horretan egindako gastuaren % 42,4 langile-gastuei dagokie (14,6 milioi euro). Gastuaren % 16,2 ondasun eta zerbitzuetako gastu arruntera bideratu da (5,6 milioi euro) eta % 11,2 inbertsio errealerara (3,8 milioi euro).

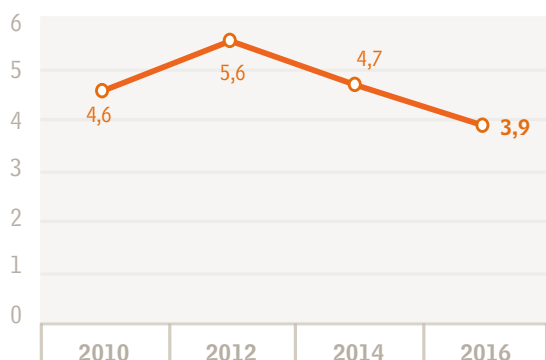
A21 irudia. **EAEko kulturako gastu konsolidatuaren banaketa, kapitulu ekonomikoaren arabera: EAEko guztizkoa eta Zuzendaritza eta zerbitzu orokorrak (euroak eta %). 2010-2016**

Kapitulu ekonom.	Zuzendaritza eta zerbitzu orokorrak								2016ko kulturako gastua guztira		EAEko 2016ko guztizkoaren %
	2010		2012		2014		2016		€	%	
	€	%	€	%	€	%	€	%			
I. kap.	21.590.978	61,2	16.740.827	63,8	19.291.802	75,0	14.615.144	42,4	146.814.702	34,2	10,0
II. kap.	10.363.694	29,4	8.423.944	32,1	4.264.114	16,6	5.590.530	16,2	165.187.563	38,5	3,4
III. kap.	265.640	0,8	266.844	1,0	585.681	2,3	343.140	1,0	447.746	0,1	76,6
IV. kap.	123.694	0,4	157.727	0,6	-	-	262.774	0,8	66.060.074	15,4	0,4
VI. kap.	2.930.049	8,3	656.512	2,5	1.495.214	5,8	3.866.286	11,2	35.107.412	8,2	11,0
VII. kap.	-	-	-	-	69.790	0,3	31.597	0,1	5.570.829	1,3	0,6
VIII. kap.	16.557	0,0	10.824	0,0	7.559	0,0	0	0,0	51.341	0,0	0,0
IX. kap.	-	-	-	-	-	-	9.736.940	28,3	9.736.940	2,3	100,0
GUZTIRA	35.290.612	100,0	26.256.678	100,0	25.714.161	100,0	34.446.410	100,0	428.976.607	100,0	8,0

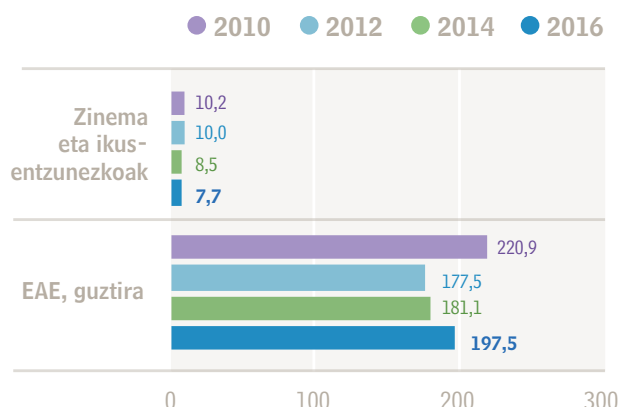
ZINEMA ETA IKUS-ENTZUNEZKOAK

2016an, EAEko administrazio publikoek 16,8 milioi euro bideratu dituzte Zinema eta ikus-entzunezkoen sektorerara, EAEko kulturako gastu kontsolidatuaren % 3,9, hau da, 7,7 euro biztanleko.

A22 irudia. **Zinemara eta ikus-entzunezkoetara bideratutako EAEko kultura-gastu kontsolidatua (%). 2010-2016**

A23 irudia. **Zinemara eta ikus-entzunezkoetara bideratutako biztanle bakoitzeko gastu kontsolidatua (€/biztanleko). 2010-2016**

Sektore honetara bideratutako gastua murriztu egin da 2014koarekiko (1,6 milioi euro), eta horrek eragina izan du sektoreak kulturako gastu osoarekiko jasan duen pisu galeran (% 8,5etik % 7,7ra igaro da). Nabarmentzekoa da, 2012tik hona, sektorea pisua galduz joan dela. Sektore honetan egindako gastuaren %31 transferentzia arruntei dagokie (5,2 milioi euro); % 30 inbertsio errealei dagokiena da (5 milioi) eta % 21 ondasun eta zerbitzuen gastu arruntera bideratu da (3,5 milioi euro).

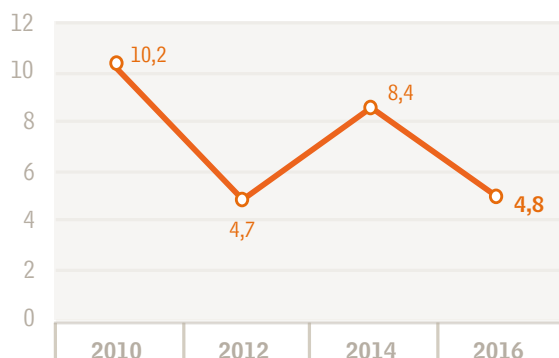
A24 irudia. **EAEko kulturako gastu konsolidatuaren banaketa, kapitulu ekonomikoaren arabera: EAEko guztizkoa eta Zinema eta ikus-entzunezkoak (euroak eta %). 2010-2016**

Kapitulu ekonom.	Zinema eta ikus-entzunezkoak								2016ko kulturako gastua guztira		EAEko 2016ko guztizkoaren %
	2010		2012		2014		2016				
	€	%	€	%	€	%	€	%	€	%	
I. kap.	2.387.228	10,8	2.610.683	11,9	2.557.035	13,8	1.110.079	6,6	146.814.702	34,2	0,8
II. kap.	9.461.259	42,8	9.088.918	41,4	8.054.132	43,6	3.512.920	20,9	165.187.563	38,5	2,1
III. kap.	103.716	0,5	72.519	0,3	66.229	0,4	177	0,0	447.746	0,1	0,0
IV. kap.	3.540.386	16,0	2.586.830	11,8	2.384.807	12,9	5.251.655	31,2	66.060.074	15,4	7,9
VI. kap.	2.845.166	12,9	5.042.386	23,0	3.767.332	20,4	5.027.493	29,9	35.107.412	8,2	14,3
VII. kap.	2.598.490	11,7	1.740.386	7,9	1.646.838	8,9	1.918.872	11,4	5.570.829	1,3	34,4
VIII. kap.	1.180.336	5,3	810.758	3,7	-	-	0	0,0	51.341	0,0	0,0
IX. kap.	-	-	-	-	-	-	0	0,0	9.736.940	2,3	0,0
GUZTIRA	22.116.581	100,0	21.952.480	100,0	18.476.373	100,0	16.821.196	100,0	428.976.607	100,0	3,9

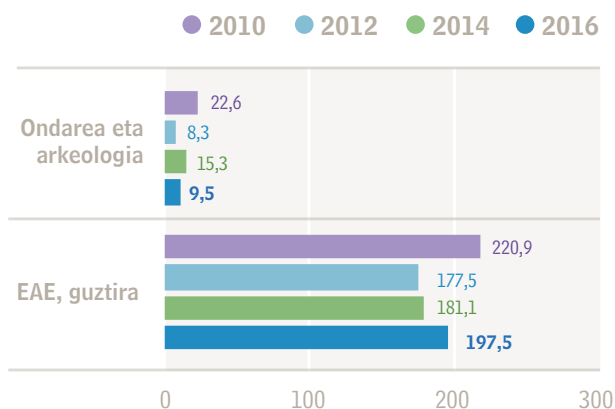
ONDAREA ETA ARKEOLOGIA

2016an, EAEko administrazio publikoek 20,7 milioi euro bideratu zituzten Ondarea eta arkeologia sektorerara, EAEko kulturako gastu kontsolidatuaren % 4,8, hau da, 9,5 euro biztanleko. Ondarea eta arkeologiako gastua asko murriztu da 2014koarekin alderatuta, 12,4 milioi euro gutxiago, eta horrek kulturako gastu osoarekiko duen pisua ere gutxitzea ekarri du (2014an % 8,4 izatetik 2016an % 4,8 izatera igaro da).

A25 irudia. **Ondare eta arkeologia sektorerara bideratutako EAEko kultura-gastu kontsolidatua (%). 2010-2016**

A26 irudia. **Ondare eta arkeologia sektorerara bideratutako biztanle bakoitzeko gastu kontsolidatua (€/biztanleko). 2010-2016**

2014an, gastuaren kapitulu nagusia ondasun eta zerbitzuetako gastu arruntari zegokion, 21,3 milioi eurekin (% 64,3), jada aipatutako kalte-ordaina barne zela. 2016an, aldiz, gastu nagusia langile-gastuena da, % 44,1 (2014an 3,4 milioi euro izatetik 2016an 9,1 milioi izatera pasatu da); gero datoz inbertsioak (4 milioi euro, % 19,4), gastu arruntak (3,5 milioi euro, % 17,2), kapital-transferentziak (2,1 milioi euro, % 10,2) eta azkenik, amaitzeko, transferentzia arruntak (1,8 milioi, % 9,1).

A27 irudia. **EAEko kulturako gastu kontsolidatuaren banaketa, kapitulu ekonomikoaren arabera: EAEko guztizkoa eta Ondarea eta arkeologia (euroak eta %). 2010-2016**

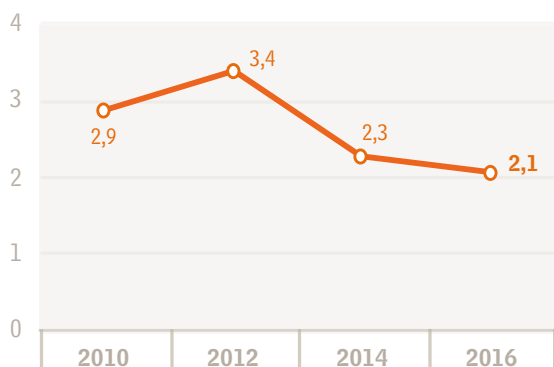
Kapitulu ekonom.	Ondarea eta arkeologia								2016ko kulturako gastua guztira		EAEko 2016ko guztizkoaren %
	2010		2012		2014		2016				
	€	%	€	%	€	%	€	%	€	%	
I. kap.	5.343.229	10,9	4.120.822	22,6	3.428.767	10,3	9.141.518	44,1	146.814.702	34,2	6,2
II. kap.	5.331.814	10,9	3.557.865	19,6	21.304.689	64,3	3.565.699	17,2	165.187.563	38,5	2,2
III. kap.	14.022	0,0	62.069	0,3		0,0	0	0,0	447.746	0,1	0,0
IV. kap.	6.657.734	13,6	957.879	5,3	1.572.695	4,7	1.894.900	9,1	66.060.074	15,4	2,9
VI. kap.	15.835.010	32,3	6.864.328	37,7	2.535.074	7,6	4.017.048	19,4	35.107.412	8,2	11,4
VII. kap.	15.843.317	32,3	2.631.762	14,5	3.154.475	9,5	2.118.890	10,2	5.570.829	1,3	38,0
VIII. kap.	-	-	2.668	0,0	1.153.584	3,5	0	0,0	51.341	0,0	0,0
IX. kap.	-	-	-	-	-	-	0	0,0	9.736.940	2,3	0,0
GUZTIRA	49.025.126	100,0	18.197.393	100,0	33.149.282	100,0	20.738.056	100,0	428.976.607	100,0	4,8

ARTXIBOAK

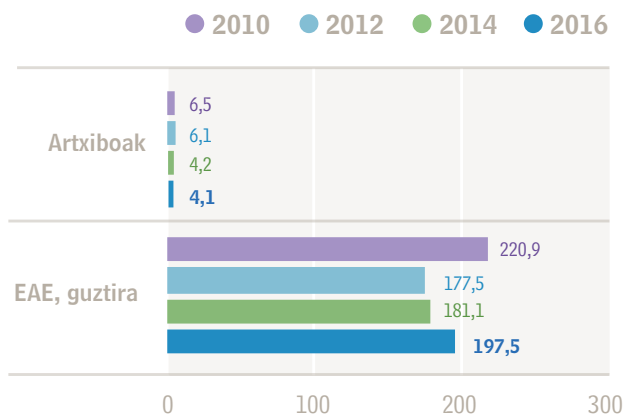
2016an, EAEko administrazio publikoek 9,0 milioi euro kontsignatu zizkieten Artxiboen sektoreari, EAEko kulturako gastu kontsolidatuaren % 2,1 (proportziorik apalena 2010etik), hau da, 4,1 euro biztanleko.

Artxiboetara bideratutako gastua 2014koaren oso antzekoa izan da. Sektore honetan egindako gastua, batez ere, I. kapitulari dagokio, langile-gastuei, alegia, 4,9 milioi euro (% 54,2); hurrena dator II. kapitularia –ondasun eta zerbitzuetako gastu arruntak–, 2,6 milioi euroekin (% 28,8).

A28 irudia. Artxiboetara bideratutako EAEko kultura-gastu kontsolidatua (%). 2010-2016

A29 irudia. Artxiboetara bideratutako biztanle bakoitzeko gastu kontsolidatua (€/biztanleko). 2010-2016

A30 irudia. **EAEko kulturako gastu kontsolidatuaren banaketa, kapitulu ekonomikoaren arabera: EAEko guztizkoa eta Artxiboak (euroak eta %). 2010-2016**

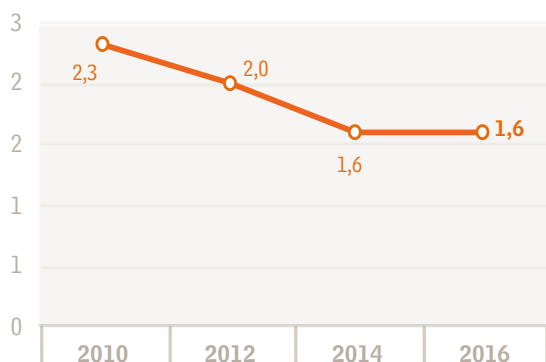
Kapitulu ekonom.	Artxiboak								2016ko kulturako gastua guztira		EAEko 2016ko guztizkoaren %
	2010		2012		2014		2016		€	%	
	€	%	€	%	€	%	€	%			
I. kap.	3.982.569	28,4	5.805.512	43,3	5.376.603	58,3	4.885.716	54,2	146.814.702	34,2	3,3
II. kap.	1.675.319	12,0	2.821.638	21,0	2.341.348	25,4	2.591.850	28,8	165.187.563	38,5	1,6
III. kap.	-	-	-	-	54.512	0,6	0	0,0	447.746	0,1	0,0
IV. kap.	870.068	6,2	1.090.294	8,1	693.560	7,5	766.031	8,5	66.060.074	15,4	1,2
VI. kap.	7.474.406	43,3	3.697.645	27,6	743.378	8,1	754.005	8,4	35.107.412	8,2	2,1
VII. kap.	12.253	0,1	4.197	0,0	3.440	0,0	15.000	0,2	5.570.829	1,3	0,3
VIII. kap.	-	-	-	-	4.541	0,0	0	0,0	51.341	0,0	0,0
IX. kap.	-	-	-	-	-	-	0	0,0	9.736.940	2,3	0,0
GUZTIRA	14.014.615	100,0	13.419.286	100,0	9.217.382	100,0	9.012.601	100,0	428.976.607	100,0	2,1

IKUSIZKO ARTEAK

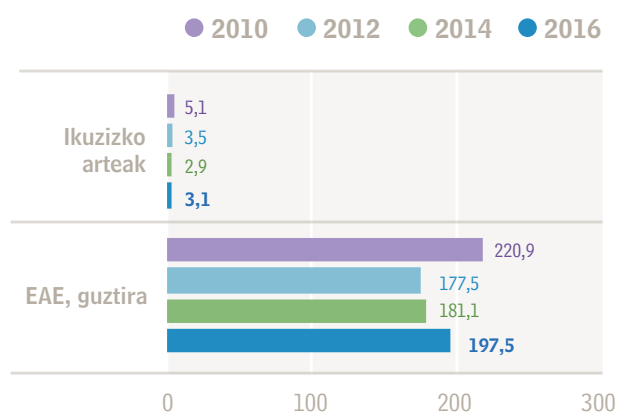
EAEko administrazio publikoek 6,8 milioi euro gastatu dituzte ikusizko arteetan 2016an (2010ean baino % 38,8 gutxiago eta 2014an baino % 7,6 gehiago). Kulturaren egindako gastu osoaren % 1,6 da hori, hau da, 3,1 euro biztanleko.

Sektore honetan egindako gastuaren erdia II. kapitulari –ondasun eta zerbitzuetako gastu arrunt– dagokio (3,4 milioi euro), % 22,2 transferentzia arruntei (1,5 milioi) eta % 21,3 langile-gastuetarako (1,4 milioi).

A31 irudia. **Ikusizko arteetara bideratutako EAEko kultura-gastu kontsolidatua (%). 2010-2016**

A32 irudia. **Ikusizko arteetara bideratutako biztanle bakoitzeko gastu kontsolidatua (€/biztanleko). 2010-2016**

A33 irudia. **EAEko kulturako gastu kontsolidatuaren banaketa, kapitulu ekonomikoaren arabera: EAEko guztizkoa eta Ikusizko arteak (euroak eta %). 2010-2016**

Kapitulu ekonom.	Ikusizko arteak								2016ko kulturako gastua guztira		EAEko 2016ko guztizkoaren %
	2010		2012		2014		2016		€	%	
	€	%	€	%	€	%	€	%			
I. kap.	2.031.355	18,2	1.516.287	19,5	1.612.372	25,4	1.451.977	21,3	146.814.702	34,2	1,0
II. kap.	6.010.805	53,9	3.627.443	46,7	2.450.236	38,7	3.417.795	50,1	165.187.563	38,5	2,1
III. kap.	-	-	-	-	-	0,0	0	0,0	447.746	0,1	0,0
IV. kap.	2.329.859	20,9	2.222.877	28,6	1.397.491	22,1	1.514.434	22,2	66.060.074	15,4	2,3
VI. kap.	574.015	5,1	246.129	3,2	621.612	9,8	79.809	1,2	35.107.412	8,2	0,2
VII. kap.	204.000	1,8	157.206	2,0	246.852	3,9	355.086	5,2	5.570.829	1,3	6,4
VIII. kap.	-	-	-	-	7.403	0,1	0	0,0	51.341	0,0	0,0
IX. kap.	-	-	-	-	-	-	0	0,0	9.736.940	2,3	0,0
GUZTIRA	11.150.034	100,0	7.769.942	100,0	6.335.966	100,0	6.819.102	100,0	428.976.607	100,0	1,6

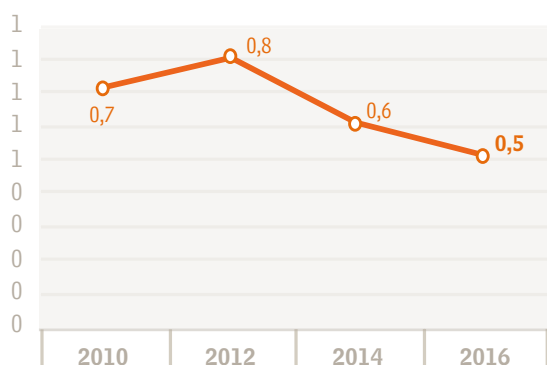
LITERATURA ETA ARGITALPENA

2016an, EAeko administrazio publikoek 2,2 milioi euro bideratu zituzten Literatura eta argitalpenen sektorerara, kulturako gastu kontsolidatuaren % 0,5, hau da, 1,0 euro biztanleko.

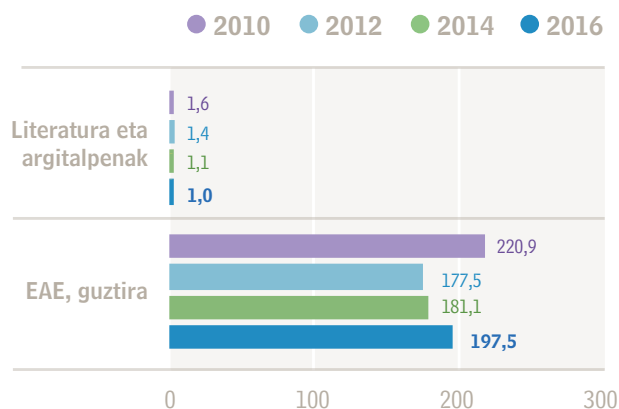
Literatura eta argitalpenera bideratutako gastuak murrizketa izan du 2014koarekiko (253 mila euro gutxiago), eta horrek eragina du sektore honek kultura-sektore osoarekiko izan duen pisu-galeran. 2012tik gertatzen ari den zerbait da.

Sektore honetan egindako gastua, batez ere, IV. kapitulari –transferentzia arruntak– dagokio, 1,6 milioi euro (% 72,9); hurrena datoz II. kapitularia –ondasun eta zerbitzuetako gastu arruntak–, (318,2 mila euro), eta I. kapitularia –langile-gastuak– (237,0 mila euro).

A34 irudia. **Literaturara eta argitalpenera bideratutako EAeko kultura-gastu kontsolidatua (%). 2010-2016**

A35 irudia. **Literaturara eta argitalpenera bideratutako biztanle bakoitzeko gastu kontsolidatua (€/biztanleko). 2010-2016**

A36 irudia. **EAEko kulturako gastu kontsolidatuaren banaketa, kapitulu ekonomikoaren arabera: EAEko guztizkoa eta Literatura eta argitalpena (euroak eta %). 2010-2016**

Kapitulu ekonom.	Literatura eta argitalpena								2016ko kulturako gastua guztira		EAEko 2016ko guztizkoaren %
	2010		2012		2014		2016		€	%	
	€	%	€	%	€	%	€	%			
I. kap.	443.504	12,6	312.583	10,1	384.849	15,6	236.963	10,7	146.814.702	34,2	0,2
II. kap.	1.175.524	33,4	670.323	21,6	443.147	18,0	318.203	14,4	165.187.563	38,5	0,2
III. kap.	-	-	-	-	-	-	0	0,0	447.746	0,1	0,0
IV. kap.	1.760.029	50,1	2.113.855	68,0	1.536.624	62,3	1.615.038	72,9	66.060.074	15,4	2,4
VI. kap.	81.563	2,3	12.009	0,4	89.440	3,6	44.389	2,0	35.107.412	8,2	0,1
VII. kap.	55.016	1,6	566	0,0	13.213	0,5	0	0,0	5.570.829	1,3	0,0
VIII. kap.	-	-	-	-	-	-	0	0,0	51.341	0,0	0,0
IX. kap.	-	-	-	-	-	-	0	0,0	9.736.940	2,3	0,0
GUZTIRA	3.515.636	100,0	3.109.336	100,0	2.467.273	100,0	2.214.593	100,0	428.976.607	100,0	0,5

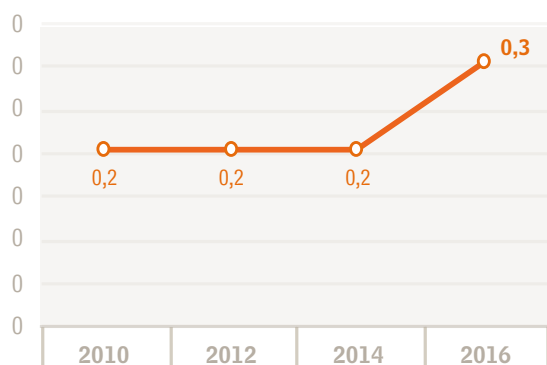
BERTSOLARITZA

2016an, EAEko administrazio publikoek 1,1 milioi euro inbertitu zituzten bertsolaritzan, kulturen osotara izandako gastuaren % 0,3, hau da, 0,5 euro biztanleko.

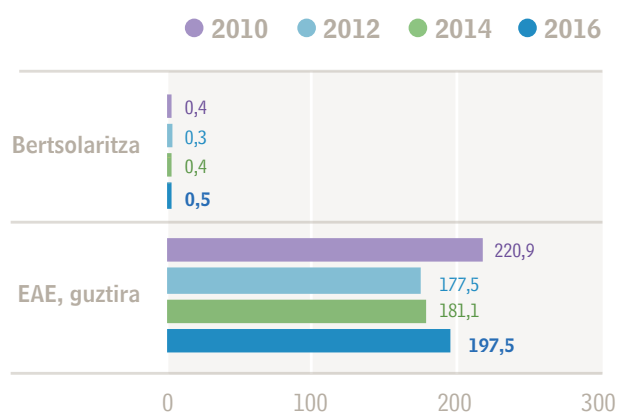
Kultura-esparru honetara bideratutako gastua igo da 2014arekin alderatuta, urte hartako gastuak 961,1 mila eurokoak izan baitziren, hau da, 2016an 122 mila euro gehiago erregistratu dira. Hazkunde horrek sektoreak kulturako gastu osoarekiko duen pisu erlatiboaren igoera txiki bat eragin du.

Sektore honetako gastua, batez ere, IV. kapituluari –transferentzia arruntak– dagokiona da, 661 mila euro (% 61,0); ondoren datoz II. kapitulua –ondasun eta zerbitzuetako gastu arruntak– (231,7 mila euro) eta VII. kapitulua –kapital-transferentziak– (135,1 mila euro).

A37 irudia. **Bertsolaritzara bideratutako EAEko kultura-gastu kontsolidatua (%). 2010-2016**

A38 irudia **Bertsolaritzara bideratutako biztanle bakoitzeko gastu kontsolidatua (€/biztanleko). 2010-2016**

A39 irudia. **EAEko kulturako gastu kontsolidatuaren banaketa, kapitulu ekonomikoaren arabera: EAEko guztizkoa eta Bertsolaritza (euroak eta %). 2010-2016**

Kapitulu ekonom.	Bertsolaritza								2016ko kulturako gastua guztira		EAEko 2016ko guztizkoaren %
	2010		2012		2014		2016				
	€	%	€	%	€	%	€	%	€	%	
I. kap.	85.183	9,5	25.464	3,9	66.284	7,6	39.957	3,7	146.814.702	34,2	0,0
II. kap.	379.822	42,1	230.913	35,2	134.188	15,4	231.740	21,4	165.187.563	38,5	0,1
III. kap.	-	-	-	-		0,0	0	0,0	447.746	0,1	0,0
IV. kap.	336.618	37,4	398.723	60,8	614.979	64,0	661.026	61,0	66.060.074	15,4	1,0
VI. kap.	-	-	437	0,1		0,0	14.997	1,4	35.107.412	8,2	0,0
VII. kap.	99.600	11,1	34	0,0	145.656	16,8	135.107	12,5	5.570.829	1,3	2,4
VIII. kap.	-	-	-	-		0,0	0	0,0	51.341	0,0	0,0
IX. kap.	-	-	-	-		0,0	0	0,0	9.736.940	2,3	0,0
GUZTIRA	901.223	100,0	655.571	100,0	961.106	100,0	1.082.828	100,0	428.976.607	100,0	0,3

EUSKO JAURLARITZA
GOBIERNO VASCO

KULTURA ETA HIZKUNTZA
POLITIKA SAILA
DEPARTAMENTO DE CULTURA
Y POLÍTICA LINGÜÍSTICA